

**Українська частина Комітету на рівні старших посадових осіб
з імплементації Порядку денного асоціації Україна – ЄС**

ІНФОРМАЦІЯ

**«Про імплементацію у 2013 році
Порядку денного асоціації Україна – ЄС»**

м. Київ, станом на 20.08.13

ЗМІСТ

1. Вступ	3
2. Політичний діалог.....	5
2.1. Демократія, верховенство права, дотримання прав людини і основних свобод.....	5
2.2. Боротьба з корупцією	20
2.3. Зовнішня політика та політика безпеки.....	22
3. Співпраця з питань юстиції, свободи та безпеки	26
4. Економічне співробітництво	39
5. Торгівля та питання, пов'язані з торгівлею	42
6. Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерні питання....	51
7. Інші сфери співробітництва	61

1. Вступ

Практичним інструментом підготовки до реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС до моменту набуття нею чинності є Порядок денний асоціації Україна – ЄС (ПДА), співпраця в рамках якого здійснюється з листопада 2009 року. ПДА визначає спільні дії сторін щодо політичного діалогу, у сферах зовнішньої політики, юстиції та безпеки, економічного та секторального співробітництва на принципах спільної з ЄС участі, відповідальності та оцінки.

У Спільній заяві XVI Саміту Україна – ЄС наголошено на важливості загального посилення імплементації ПДА та його швидкого оновлення. Національний план дій на 2013 рік щодо впровадження Програми економічних реформ (*Указ Президента України від 12.03.13 № 128*) містить окремий розділ «Політична асоціація та економічна інтеграція України в ЄС». В інших розділах Національного плану дій також передбачено заходи у відповідних сферах, спрямовані на виконання ПДА та адаптацію законодавства України до законодавства ЄС.

З урахуванням ПДА здійснюються заходи, необхідні для забезпечення укладання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС на Вільнюському саміті «Східного партнерства» у листопаді 2013 року, у тому числі в рамках впровадження:

невідкладних заходів щодо європейської інтеграції України (*Указ Президента України від 12.03.13 № 127*);

першочергових заходів інтеграції України до ЄС на 2013 рік, які щорічно (з 2010 року) затверджуються Урядом (*розпорядження Уряду від 13.02.13 № 73*);

плану заходів щодо виконання у 2013 році Загальнодержавної програми адаптації законодавства (*розпорядження Уряду від 25.03.13 № 157*);

відомчих планів реалізації ПДА, які щорічно актуалізуються органами влади.

У Заяві Верховної Ради «Про реалізацію євроінтеграційних прагнень України та укладення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС» підтверджено надання сприяння повному виконанню заходів у рамках ПДА (*Заява від 22.02.13 № 30*). На даний час прийняті рішення про підтримку Заяви депутатами Закарпатської та Волинської обласної ради, Мукачівської районної ради, Чопської міської ради, семи районних рад (*Виноградівської, Іршавської, Міжгірської, Мукачівської, Перечинської, Свалявської та Ужгородської*) і двох сільських рад (*Богданівської сільської ради Рахівського району та Рокосівської сільської ради Хустського району*) Закарпатської області.

Оцінка прогресу реалізації ПДА здійснюється в рамках Спільного Комітету на рівні старших посадових осіб (КСПО) (який щорічно готує спільні звіти про його виконання), та обговорюється на засіданнях двосторонніх органів з ЄС.

Зокрема у 2013 р. під час засідань Ради з питань співробітництва між Україною та ЄС (24.06.13), підкомітетів Україна – ЄС № 1 «Торгівля та інвестиції» та № 3 «Політика в сфері підприємництва, конкуренція, співробітництво в регуляторній сфері» (15-16.05.13), № 6 «Юстиція, свобода та безпека» (22-23.05.13), № 4 «Енергетика, транспорт, ядерна безпека та екологія» (17-19.07.13).

На Шістнадцятому засіданні Ради з питань співробітництва Україна – ЄС:

оновлено ПДА з огляду на завершення переговорів щодо проекту Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та з урахуванням моніторингу його виконання;

ухвалено третій Спільний звіт Спільного Комітету на рівні старших посадових осіб з моніторингу ПДА (*підписаний Сторонами 8.10.12*) та друге Повідомлення Спільного Комітету на рівні старших посадових осіб щодо стану виконання ПДА (*підписане Сторонами 19.06.13*).

З метою забезпечення ефективного виконання ПДА оновлено Розподіл компетенції з виконання ПДА між органами державної влади України та українськими частинами двосторонніх органів Україна – ЄС.

Українська Сторона регулярно інформує ЄС про виконання ПДА, зокрема у 2013 році ЄС передано інформацію про імплементацію ПДА у 2011 – 2012 роках (*лютий*) та у 1 кварталі (*травень*). У ході моніторингу виконання ПДА враховуються оцінки ЄС та держав-членів ЄС, зокрема щорічні звіти ЄК та Європейської служби зовнішніх дій щодо імплементації Європейської політики сусідства в Україні.

З метою забезпечення інформування громадськості щодо євроінтеграційної діяльності запроваджено випуск щомісячного електронного Інформаційного бюлетеня «На шляху інтеграції України до ЄС», в якому, зокрема, міститься інформація про виконання ПДА (*5 випусків розміщено на Урядовому порталі*).

2. Політичний діалог

2.1. Демократія, верховенство права, дотримання прав людини і основних свобод

Висновки Ради ЄС у закордонних справах щодо України:

Виборча, судова та конституційна реформи у відповідності до міжнародних стандартів є його [Порядку денного асоціації] невід'ємними частинами та спільно узгодженими пріоритетами.

10 грудня 2012 року

Пріоритетним завданням внутрішньополітичного розвитку України є проведення **конституційної реформи**.

З метою підвищення рівня відкритості та демократичності проведення конституційної реформи та з урахуванням висновків Венеціанської Комісії Президентом України створено Конституційну Асамблею для підготовки пропозицій щодо вдосконалення політичної системи та внесення змін до Конституції України (*Указ Президента України від 17.05.12 № 328*). Для досягнення національного консенсусу з ключових питань конституційної реформи передбачена можливість участі у її діяльності опозиційних сил та міжнародних експертів.

Комісії Конституційної Асамблеї здійснюють підготовку пропозицій до окремих розділів проекту Концепції.

Зокрема у 2013 р. відбулися засідання комісій: з питань конституційного ладу та порядку прийняття і введення в дію змін до Конституції України (15.02, 03.04); з питань прав, свобод та обов'язків людини і громадянина (12.02, 25.02, 19.03); з питань здійснення народовладдя (12.02, 22.03); з питань організації державної влади (15.02, 12.03); з питань правосуддя (17.01, 22.02, 15.05); з питань правоохоронної діяльності (01.03); з питань адміністративно-територіального устрою і місцевого самоврядування (28.02-01.03).

23.04.13 Координаційне бюро Конституційної Асамблеї утворило Робочу групу з підготовки проекту Концепції внесення змін до Конституції України для оптимізації та систематизації пропозицій комісій (*рішення № 14*). Відбулися зустрічі керівництва Координаційного бюро Конституційної Асамблеї та Венеціанської Комісії, під час яких обговорено питання проведення конституційної реформи (*05.02.13, 21.03.13*).

Проведено чотири засідання Конституційної Асамблеї (*у 2012 р.: 20.06, 21.09, 06.12 та 21.06.13*). 21.06.13 на четвертому пленарному засіданні Конституційної Асамблеї прийнято за основу для подальшого доопрацювання проект Концепції внесення змін до Конституції України, яким, зокрема, пропонується передача частини президентських повноважень Верховній Раді, а також введення інституту народної законодавчої ініціативи і народного вето. За підсумками обговорення проект Концепції оприлюднено.

05.07.13 проведено чергове засідання постійно діючого методологічного семінару «Сучасний конституційний процес в Україні: питання теорії і практики» на тему «Проект Концепції внесення змін до Конституції України: питання удосконалення», у роботі якого взяли участь члени Конституційної Асамблеї, наукові консультанти, провідні фахівці у галузі конституційного права, представники громадськості.

З урахуванням обговорень, які відбулися на засіданнях Конституційної Асамблеї, 18.01.13 Президент України подав на розгляд Верховної Ради законопроект про внесення змін до статті 98 Конституції України щодо розширення повноважень Рахункової палати (*реєстр. № 2049*) та визначив його як невідкладний для позачергового розгляду. 21.05.13 Конституційний Суд визнав зазначений законопроект таким, що відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

20.06.13 Верховна Рада попередньо схвалила законопроект, який відповідно до порядку, встановленого Конституцією України, буде винесено для розгляду на наступній сесії Верховної Ради.

29.03.13 Конституційною Асамблеєю подано до Венеціанської Комісії законопроект про внесення змін до Конституції України щодо посилення гарантій незалежних суддів, щодо якого 14.06.13 схвалено в цілому позитивний висновок Венеціанської Комісії. 04.07.13 Президентом України внесено на розгляд Парламенту законопроект «Про внесення змін до Конституції України щодо посилення гарантій незалежних суддів» (реєстр. № 2522а) та визначено його як невідкладний для позачергового розгляду.

12.06.13 у м. Києві проведено засідання Керівного комітету з імплементації Плану дій Ради Європи для України на 2011-2014 роки, у ході якого розглянуто проект Доповіді про реалізацію Україною проектів за період з липня 2012 року по липень 2013 року, зокрема у напрямках: посилення захисту прав людини і краще виконання судових рішень, дотримання принципу верховенства права, зміцнення демократичних інститутів на національному, регіональному та місцевому рівнях.

20-22.06.13 у м. Ялта відбулася Міжнародна конференція «Питання захисту прав людини і громадянина органами конституційної юрисдикції у сучасних умовах», організована Конституційним Судом України за підтримки Президента України спільно з Венеціанською Комісією, Німецьким Фондом міжнародного правового співробітництва та ОБСЄ.

8-9.07.13 представлено 7-му періодичну доповідь України щодо виконання Міжнародного пакту про громадянські і політичні права.

Оцінка Української Сторони: досягнуто певного прогресу.

Здійснюються заходи щодо забезпечення ефективності виборчої системи з метою проведення виборів відповідно до міжнародних стандартів та забезпечення відповідної імплементації рекомендацій ОБСЄ/БДПЛ.

Спільна заява XVI Саміту Україна – ЄС:

Лідери взяли до уваги остаточний звіт ОБСЄ/БДПЛ щодо парламентських виборів в Україні 28.10.12, визнаючи необхідність повного виконання його рекомендацій.

Вони погодилися з важливістю вжиття заходів щодо недоліків у ході виборів, у тому числі, здійснення ближчим часом кроків з метою створення надійного виборчого законодавства, вивчивши доцільність підготовки Виборчого кодексу, та чітких правил для збалансованого доступу учасників виборів до ЗМІ у тісній взаємодії з ОБСЄ/БДПЛ та Радою Європи/Венеціанською Комісією, а також розгляду питання щодо невизначених результатів виборів в деяких одномандатних округах.

25 лютого 2013 року

В остаточному звіті ОБСЄ/БДПЛ щодо парламентських виборів в Україні (від 03.01.13) позитивно відзначено конкурентність виборчої кампанії, в цілому належну законодавчу базу для проведення демократичних виборів, мирний характер проведення голосування, високу якість системи реєстрації виборців. Зазначено окремі недоліки виборчого процесу, на основі яких продовжується **удосконалення виборчого законодавства.**

Урядом схвалено та забезпечується реалізація плану першочергових заходів щодо удосконалення законодавства з питань проведення виборів (розпорядження від 04.03.13 № 103), підготовленого з урахуванням рекомендацій місії ОБСЄ/БДПЛ.

Мін'юстом розроблено законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань проведення виборів», який доопрацьовано відповідно до Спільного висновку Венеціанської Комісії та ОБСЄ/БДПЛ (схваленого 14.06.13 на 95-й сесії Венеціанської Комісії) та його громадського обговорення.

01.07.13 законопроект направлено на повторну експертизу до Венеціанської Комісії, ОБСЄ та ЄК та розміщено на офіційному веб-сайті Мін'юсту та урядовому веб-сайті «Громадянське суспільство і влада» для проведення його громадського обговорення. 03.07.13 законопроект надіслано головам депутатських фракцій у Верховній Раді з проханням висловити пропозиції.

Продовжується робота з вивчення міжнародного досвіду та рекомендацій GRECO, Венеціанської Комісії, Ради Європи та ОБСЄ щодо правового регулювання питання фінансування діяльності політичних партій та виборчих кампаній, зокрема до підготовленого Мін'юстом законопроекту включено пропозиції щодо оптимізації фінансування виборчих кампаній народних депутатів.

Основні концептуальні рішення щодо виборчих процедур, застосовані у законодавстві щодо виборів народних депутатів України, будуть використовуватися під час подальшого удосконалення виборчого законодавства з метою досягнення його максимальної уніфікації.

В Україні започатковано проведення широкого діалогу щодо подальшого удосконалення законодавства про вибори, зокрема:

25.04.13 в рамках експертних консультацій з представниками Венеціанської Комісії, Ради Європи та ОБСЄ відбулася дискусія щодо бачення майбутнього комплексного оновлення виборчого законодавства;

20.06.13 під час проведення «круглого столу» щодо реформи виборчого законодавства, організованого Представництвом ЄС в Україні та Посольством США спільно з Венеціанською Комісією та ОБСЄ за участю керівників органів виконавчої влади, народних депутатів України, представників опозиції і громадянського суспільства.

Для додаткового вивчення та обговорення зауважень і рекомендацій Венеціанської Комісії та ОБСЄ/БДПІЛ та можливих шляхів їх врахування Мін'юст протягом серпня – листопада 2013 р. запланував провести цикл «круглих столів» із залученням народних депутатів України, представників політичних партій, зацікавлених державних органів, інститутів громадянського суспільства, наукових кіл, експертів Ради Європи, ОБСЄ та ЄС, засобів масової інформації.

13.08.13 проведено засідання першого «круглого столу», присвячене обговоренню зауважень та рекомендацій стосовно внесення змін до Конституції України (зокрема, щодо встановлених вимог до кандидатів у народні депутати України).

19.07.13 Мін'юст затвердив План-графік проведення «круглих столів» щодо удосконалення виборчого законодавства (наказ № 712/7) з обговорення зауважень та рекомендацій Венеціанської Комісії та ОБСЄ/БДПІЛ щодо: 1. внесення змін до Конституції України (13.08); 2. кодифікації виборчого законодавства (09-13.09); 3. перегляду положень Закону «Про вибори народних депутатів України» (1-4.10); 4. фінансування політичних партій та виборчих кампаній, можливість їх імплементації в національне законодавство (11-15.11).

13.05.13 на розгляд Парламенту подано урядовий законопроект про проведення повторних виборів народних депутатів України до Верховної Ради VII скликання у деяких одномандатних виборчих округах у зв'язку з неможливістю достовірного встановлення підсумків голосування та результатів виборів народних депутатів України (реєстр. № 2971). У Спільному висновку Венеціанської Комісії та ОБСЄ (від 14.06.13) висловлено позицію щодо законопроекту.

Ураховуючи, що на розгляді Парламенту знаходиться також альтернативний законопроект (реєстр. № 2971-1), Комітет Верховної Ради з питань державного будівництва та місцевого самоврядування створив робочу групу, якою підготовлено законопроект «Про повторні вибори народних депутатів України в одномандатних виборчих округах №№ 94, 132, 194, 197, 223» (реєстр. № 2971-д). Розгляд зазначених законопроектів передбачається під час роботи третьої сесії Верховної Ради України.

29.05.13 Конституційний Суд за результатом розгляду конституційного подання 48 народних депутатів прийняв рішення, згідно з яким проведення усіх чергових виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, сільських, селищних, міських, районних, обласних рад та сільських, селищних, міських голів, обраних на чергових або позачергових виборах, має відбутися одночасно на всій території України в останню неділю жовтня 2015 року, що сприятиме стабільності виборчих правовідносин в Україні. На основі цього висновку Верховна Рада має схвалити рішення щодо видів та термінів проведення виборів Київського міського голови і депутатів Київської міської ради.

З метою законодавчого **удосконалення механізму безпосередньої участі громадян** у прийнятті рішень, зокрема вирішенні питань місцевого значення готується до другого читання у Верховній Раді законопроект «Про місцевий референдум» (*реєстр. № 0867*). Триває робота з опрацювання в установленому порядку висновків Венеціанської Комісії (*від 14.06.13*) стосовно Закону України «Про всеукраїнський референдум».

Основні завдання:

- здійснення вичерпних заходів щодо завершення підготовки та забезпечення розгляду Верховною Радою законопроектів щодо:
 - внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань проведення виборів;
 - визначення дати повторних виборів народних депутатів в одномандатних округах;
- продовження широкого діалогу щодо подальшого удосконалення законодавства про вибори.

Оцінка Української Сторони: досягнуто певного прогресу.

Триває реалізація Програми Ради Європи «Посилення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування в Україні».

З метою **підвищення ролі місцевого самоврядування** у забезпеченні соціально-економічного розвитку територій, впровадження європейських стандартів якості життя людей підготовлено законопроекти «Про право територіальних громад на об'єднання», «Про органи самоорганізації населення», «Про співробітництво територіальних громад», які проходять процес погодження центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та їх асоціаціями, а також громадське обговорення.

У тісній співпраці з експертами Ради Європи підготовлено проект Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Основні положення проекту Концепції спрямовані на чітке розмежування повноважень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, формування територіальної організації влади на новій територіальній основі, посилення організаційної і фінансової спроможності територіальних громад тощо. Проводиться широка інформаційно-роз'яснювальна робота щодо переваг реформованої системи місцевого самоврядування.

Проект Концепції надіслано для проведення експертизи до Ради Європи.

У рамках **проведення адміністративної реформи** в Мін'юсті утворено робочу групу для розроблення концептуальних підходів щодо **удосконалення адміністративної процедури**. Розроблено проект Адміністративно-процедурного кодексу, до підготовки якого залучалися експерти Ради Європи та Програми SIGMA. 26.07.13 проект Кодексу направлено до Ради Європи для здійснення його експертизи.

У системному взаємозв'язку з реформуванням органів виконавчої влади проводиться **реформування інституту державної служби**.

25.04.13 у Національній академії державного управління при Президентіві України відбулася щорічна всеукраїнська науково-практична конференція «Модернізація державного управління та європейська інтеграція України», за результатами якої підготовлено відповідні рекомендації.

13.05.13 Урядом затверджено Державну цільову програму розвитку державної служби на період до 2016 року (*постанова № 350*), з метою удосконалення організаційних засад державної служби і формування висококваліфікованого кадрового складу державної служби.

Запровадження нової редакції Закону України «Про державну службу» перенесено на 1 січня 2014 року. Здійснюється підготовка законопроекту про внесення змін до цього Закону, у тому числі з урахуванням рекомендацій експертів SIGMA.

Продовжується реалізація проекту європейської допомоги Twinning «Підтримка розвитку державної служби в Україні».

З метою розвитку *електронного урядування* реалізується:

Концепція розвитку електронного урядування в Україні та план заходів з її виконання;

Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні (*розпорядження Кабінету Міністрів від 15.05.13 № 386*), спрямована на розвиток електронного урядування та електронної демократії, підвищення якості та доступності адміністративних послуг, надання можливості громадянам брати участь у підготовці та експертизі політико-адміністративних рішень;

план заходів щодо реалізації Концепції створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів (*розпорядження Кабінету Міністрів від 11.07.13 № 517*).

У взаємодії з громадянами та інститутами громадянського суспільства реалізується план дій з впровадження в Україні Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд», розрахований на 2 роки. За оцінкою Transparency International вже за перший рік (*станом на 15.07.13*) зазначена ініціатива виконана на 55%. За попередніми результатами моніторингу співпраці урядових структур з громадськістю Уряд України став більш відкритим до співпраці, особливо щодо удосконалення адміністративних послуг (розробки нормативної бази, електронного урядування, запровадження єдиного реєстру та єдиного порталу адміністративних послуг).

Основні завдання:

- здійснення заходів щодо реформування місцевого самоврядування;
- завершити підготовку проекту Адміністративно-процедурного кодексу України;
- продовжити подальше удосконалення законодавства про державну службу.

Оцінка Української Сторони: досягнуто певного прогресу.

Висновки Ради ЄС у закордонних справах щодо України

Вітаючи набуття чинності новим Кримінальним процесуальним кодексом, новим законодавством з питань адвокатури та створення Національного превентивного механізму проти тортур, Рада наголошує на важливості їхньої ефективної реалізації.

У дусі зобов'язань України в рамках Порядку денного асоціації Рада очікує, що Україна вживатиме додаткових кроків у судовій реформі, включаючи всеохоплюючий перегляд у тісних консультаціях з Радою Європи/Венеціанською Комісією закону про прокуратуру, Кримінального кодексу, статусу Вищої Ради Юстиції, законів про судоустрій та статус суддів, а також реформи міліції. Рада вітає намір ЄС та України започаткувати неформальний діалог з Україною щодо судової реформи для сприяння прогресу України у цих сферах.

... Рада наголошує на важливості чітко висловленого зобов'язання української влади щодо швидкого виконання всіх рішень Європейського суду з прав людини, а також рекомендацій Ради Європи стосовно умов утримання та медичної допомоги особам, що перебувають під вартою.

10 грудня 2012 року

Продовжується робота щодо **реформування судової системи, правоохоронних органів та вдосконалення кримінальної юстиції**, в рамках якої здійснюється співпраця з експертами Ради Європи, Венеціанської Комісії, ОБСЄ та ЄС.

Питання обговорювалися з європейськими експертами в рамках першого засідання неформального діалогу щодо реформування системи правосуддя (06.02.13) та на спільному засіданні Підкомітету № 6 «Юстиція, свобода та безпека» (22-23.05.13).

В Україні прийнято ряд законодавчих актів, спрямованих на **вдосконалення судової системи та здійснення правосуддя**, що дало змогу створити умови для:

функціонування чіткої вертикалі системи судів загальної юрисдикції на чолі з вищими спеціалізованими судами, які забезпечують єдність застосування законодавства та судової практики в межах відповідної судової юрисдикції;

удосконалення порядку добору суддів (на конкурсній основі із дотриманням принципу прозорості) та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності;

створення чіткої системи судів першої, апеляційної та касаційної інстанцій;

запровадження проходження кандидатами на призначення суддею вперше спеціальної підготовки та складення ними кваліфікаційного іспиту.

Подальше удосконалення цієї системи потребує внесення змін до Конституції України, зокрема щодо порядку добору суддів, вимог до віку та досвіду кандидатів, строку першого призначення на посаду, ролі Вищої ради юстиції та її формування.

04.07.13 Президентом України внесено до Парламенту законопроект «Про зміни до Конституції щодо гарантування незалежності судів» (№ 2522а), яким пропонується змінити процедуру призначення та звільнення суддів, зменшити роль політичних органів у цьому процесі та передати повноваження з вирішення питань, пов'язаних із діяльністю суддів до відання органів, більшу частину складу яких становитимуть судді.

11.03.13 на розгляд Верховної Ради подано урядовий законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення державного захисту суддів» (реєстр. № 2505), яким передбачено розширити перелік осіб, стосовно яких можуть бути застосовані спеціальні заходи захисту, а саме – крім суддів до цієї категорії належатимуть їх близькі родичі та члени сім'ї.

22.05.13 проведено парламентські слухання «Про стан виконання судових рішень в Україні», на яких обговорено ефективність захисту прав громадян через механізм виконання судових рішень.

27.06.13 презентовано інноваційний проект «Електронний суд», який дозволить забезпечити електронний документообіг між судами та учасниками судових процесів та реалізується в рамках створення і вдосконалення Єдиної судової інформаційної системи України.

На порталі судової влади України створено спеціальний поштовий сервер *mail.gov.ua* для обміну електронними документами. На даний час пілотно запрацював термінал SMS-повідстки.

26.04.13 у м. Києві в рамках спільного проекту ЄС та Ради Європи «Підтримка судової реформи в країнах Східного Партнерства» проведено «круглий стіл», під час якого європейські експерти представили звіт щодо ефективності систем забезпечення правосуддя на основі порівняння показників функціонування судових систем у 5 країнах Східного Партнерства (*Вірменії, Азербайджані, Грузії, Молдові та Україні*). Оцінювання проведено на основі підходів до фінансування судової системи, організації документообігу, продуктивності та ефективності роботи судів, запровадження відповідних рекомендації Ради Європи. Згідно з висновками експертів, Україна має найкращі показники і потенціал розвитку серед досліджених країн.

Завершується реалізація проекту Twinning «Підвищення ефективності та якості управління адміністративних судів в Україні» для Вищого адміністративного суду України (*строк реалізації – 01.10.11 – 30.09.13*).

Триває підготовка проектів Twinning «Оптимізація роботи судів цивільної і кримінальної юрисдикції відповідно до кращих Європейських практик» та «Посилення інституційної спроможності Верховного Суду України у сфері захисту прав людини на національному рівні».

В Україні здійснюється постійне **реформування кримінального законодавства**, зокрема в рамках боротьби з корупцією та реформування окремих кримінально-правових інститутів, у тому числі системи правоохоронних органів. Так, внесено зміни до Кримінального кодексу України щодо гуманізації відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності. 16.05.13 Верховна Рада прийняла в першому читанні законопроект «Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо порядку та умов відбування покарання» (*реєстр. № 1131*).

Новий Кримінальний процесуальний кодекс України (*КПК*) заклав фундамент для подальшого зміцнення верховенства права. 16.05.13 Парламентом внесено зміни до більш, як 60 законів з метою їх приведення у відповідність з КПК (*Закон № 245-VII*).

КПК удосконалено процедури досудового розслідування, судового контролю, обрання та застосування запобіжних заходів, оскарження судових рішень, суттєво підвищено рівень захисту прав потерпілого, якому надано обсяг процесуальних прав, що дає змогу більш ефективно відстоювати свою позицію в провадженні та відновлювати порушені права.

Розширено можливості кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Спрощено процедуру визнання особи потерпілою від злочину.

КПК розширено перелік заходів, альтернативних триманню під вартою, шляхом запровадження домашнього арешту, вдосконалення порядку застосування запобіжного заходу у вигляді застави, застосування електронних засобів контролю при обранні стосовно особи запобіжного заходу, не пов'язаного з позбавленням волі.

Для реалізації КПК в Державному бюджеті України на 2013 рік передбачено 532,3 млн. грн. За шість місяців 2013 року:

в підрозділах органів внутрішніх справ на 42,2 % зменшилася кількість осіб, яким обрано запобіжний захід - тримання під вартою;

відносно 2563 осіб застосовано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту;

особисте зобов'язання застосовано відносно 19395 осіб, особисту поруку - щодо 343 осіб та заставу - щодо 448 осіб.

З часу дії КПК суттєво скорочено чисельність осіб у слідчих ізоляторах (*у період з 20.11.12 до 15.08.13 до 32 257 осіб, тобто на 8 639 осіб або на 26,7%*).

Для забезпечення проведення дистанційного провадження в режимі відеоконференції в слідчих ізоляторах та установах виконання покарань ДПтС виділено 326 приміщень для впровадження систем дистанційного відеозв'язку, проведено в них ремонти, облаштовано меблями.

У 2013 році представники МВС взяли участь у:

64-му пленарному засіданні Європейського комітету з кримінальних проблем (CDPC) (28-31.05.13, м Страсбург);

курсах підвищення кваліфікації з питань розслідування кримінальних правопорушень (15-21.07, м. Будапешт);

12.03.13 започатковано спільний проект Ради Європи та ЄС «Підтримка реформи системи кримінальної юстиції в Україні», що фінансується Урядом Данії, в рамках якого надається допомога щодо впровадження КПК.

Здійснюються заходи щодо **удосконалення системи органів прокуратури** з метою їх реформування, у тому числі в рамках роботи утвореної Президентом України робочої групи. КПК та законами передбачено оптимізацію та скорочення повноважень прокуратури. Зокрема, прокуратура позбавляється функцій самостійного здійснення досудового розслідування (*положення набирають чинності після створення Державного бюро розслідувань, але не пізніше 5-ти років з дня набрання КПК чинності*). Суттєво змінено підходи до порядку проведення перевірки щодо нагляду за додержанням і застосуванням законів. Прийнято «Кодекс професійної етики та поведінки працівників Генеральної прокуратури України».

26-27.03.13 у м. Страсбург проведено консультації високого рівня щодо реформи органів прокуратури.

15.04.13 від Ради Європи отримано «Принципи щодо ролі інституціональної організації прокурорської служби та статусу прокурорів України», з урахуванням яких здійснено підготовку проекту нової редакції Закону України «Про прокуратуру», який 06.08.13 передано на експертизу Венеціанської Комісії (*передбачається повне скасування загального нагляду, ліквідація 122 військових, екологічних та транспортних прокуратур, скорочення функції представництва в судах, запровадження уніфікованої трирівневої системи – місцеві, регіональні прокуратури та Генеральна прокуратура тощо*).

Опрацьовується питання візиту експертів Венеціанської Комісії в Україну для обговорення проекту Закону «Про прокуратуру» (*орієнтовно – вересень н.р.*).

Триває підготовка проекту Twinning «Посилення спроможності Національної академії прокуратури України щодо професійної підготовки прокурорів та забезпечення органів прокуратури кваліфікованими кадрами».

Генеральною прокуратурою проведено:

семинар «Інтеграційний курс України та реформування кримінальної юстиції відповідно до європейських стандартів» (13.06.13) за участі експертів Ради Європи;

регіональний семінар з питань організації перевірок додержання законів та конституційних прав в'язнів забезпечення матеріально-побутових та медико-санітарних умов тримання, а також щодо запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (16.07.13).

У зв'язку із суттєвими змінами у кримінально-процесуальному законодавстві вживаються заходи щодо **реформування органів внутрішніх справ**.

В сучасних європейських моделях міністерств внутрішніх справ поліція є однією із складових системи відповідного органу поряд з міграційними, прикордонними службами тощо. З урахуванням міжнародного досвіду передбачається реформування МВС у багатопрофільне, правоохоронне, цивільне відомство європейського зразка.

Протягом 2012 – 2013 рр. здійснювалося упорядкування структури центрального апарату та регіональних управлінь МВС, підрозділів Державної служби охорони, повноважень Державної міграційної служби.

Впроваджуються заходи щодо поступового збільшення кількості цивільних посад у допоміжних і забезпечуючих підрозділах МВС. Президент України визначив, що діяльність Держприкордонслужби координуватиметься Урядом через Міністра внутрішніх справ (*Указ від 24.12.12 № 726*).

У рамках створеного Президентом України Комітету з питань реформування правоохоронних органів готуються пропозиції щодо вдосконалення та оптимізації системи правоохоронних органів, структури і чисельності, організації діяльності таких органів, усунення дублювання повноважень, чіткого визначення та розмежування їх компетенції.

На даний час здійснюється підготовка проекту Концепції реформування правоохоронних органів та законопроекту «Про органи внутрішніх справ».

30.07.13 за ініціативою Центру політико-правових реформ та підтримки Міжнародного фонду «Відродження» відбулося засідання «круглого столу» «Як реформувати українську міліцію?» та презентація дослідження «Статус поліції: міжнародні стандарти і зарубіжне законодавство».

Завершено проект Twinning «Сприяння вдосконаленню системи охорони громадського порядку внутрішніми військами МВС України».

Продовжується **реформування системи адвокатури**. Згідно із Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» реформовано засади здійснення адвокатської діяльності в Україні. Зокрема, удосконалено порядок допуску до професії адвоката, визначено види та гарантії адвокатської діяльності, прозорі процедури дисциплінарної відповідальності адвокатів, врегульовано питання участі адвокатів іноземних держав у адвокатській діяльності в Україні, запроваджено ведення Єдиного реєстру адвокатів України.

З метою підвищення ролі органів адвокатського самоврядування створено Національну асоціацію адвокатів України (трансформовано з громадського об'єднання в недержавний самоврядний інститут, незалежний від органів державної влади та органів місцевого самоврядування).

Як складова реформування системи кримінального правосуддя впроваджується система **безоплатної правової допомоги** згідно із Законом України «Про безоплатну правову допомогу» та Кримінальним процесуальним кодексом.

13.02.13 Урядом схвалено Державну програму формування системи безоплатної правової допомоги на 2013 – 2017 роки. З 01.01.13 надання безоплатної вторинної правової допомоги цілодобово організовують 27 центрів з надання такої допомоги в усіх регіонах України. Пройшли конкурс 3016 адвокатів, які залучаються до цієї роботи та включені до відповідного Реєстру адвокатів.

29.07.13 Мін'юстом затверджено План-графік проведення конкурсу з відбору адвокатів, які залучаються до надання безоплатної правової допомоги (*наказ № 752/7*).

У рамках проекту Ради Європи «Підтримка реформи кримінальної юстиції в Україні» ведеться робота із створення мережі адвокатів–тренерів.

25.06.13 відбулося офіційне відкриття спільного проекту ЄС та Ради Європи «Посилення спроможностей адвокатів щодо реалізації на національному рівні положень Європейської конвенції з прав людини та Європейської соціальної Хартії (переглянутої)», який буде впроваджуватися з 2013 по 2015 роки.

Започатковано спільний пілотний проект Української Гельсінської спілки з прав людини та Української фундації правової допомоги за підтримки Координаційного центру з надання правової допомоги щодо вироблення стандартів

якості надання безоплатної правової допомоги у кримінальному процесі та оцінювальних критеріїв їх дотримання.

23.07.13 відбувся «круглий стіл» на тему «Забезпечення якості правової допомоги у кримінальних справах», під час якого презентовано результати пілотного проекту щодо проведення моніторингу ефективності системи безоплатної правової допомоги.

Здійснюється робота з **поліпшення умов тримання під вартою**. Виконуються розроблені з урахуванням рекомендацій Ради Європи:

Концепція державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України, яка передбачає поліпшення умов тримання засуджених та осіб, узятих під варту, створення системи надання їм медичної допомоги належної якості (*Указ Президента України від 08.11.12 № 631*);

Державна цільова програма реформування Державної кримінально-виконавчої служби на 2013 - 2017 роки (*постанова Кабінету Міністрів від 29.04.13 № 345*). Програмою передбачається покращення умов утримання засуджених, створення умов для надання засудженим сучасної медичної допомоги, впровадження нових методів соціально-педагогічної підтримки і соціально-психологічного супроводу засуджених. Планується створити нову систему відбору та підготовки персоналу служби.

З метою приведення до європейських стандартів умов відбування покарання Мін'юстом затверджено 43 накази, зокрема щодо організації охорони та нагляду в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах; комунально-побутового та продовольчого забезпечення засуджених; залучення засуджених до суспільно корисної праці та оплати їх праці; виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі; надання медичної допомоги засудженим та особам, узятим під варту тощо.

Визначено порядок реалізації особами, узятими під варту, та засудженими права на обрання за власним бажанням лікарів-фахівців для консультацій та закладів охорони здоров'я у разі, коли медичні частини слідчих ізоляторів та установ виконання покарань не можуть надати медичну допомогу належного рівня або провести необхідне обстеження. Триває підготовка спільного наказу Мін'юсту та МОЗ про затвердження Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі.

11-12.07.13 відбувся семінар з питань ефективного документування жорстокого поводження, організований Офісом Ради Європи в Україні у співпраці з Державною пенітенціарною службою в рамках спільної програми ЄС та Ради Європи «Посилення боротьби з жорстоким поводженням і безкарністю». В заході взяли участь 28 медичних представників пенітенціарних установ України, яким презентовано практику і стандарти ЄС щодо медичного документування та розслідування випадків жорстокого поводження. Особливу увагу приділено обговоренню Європейської конвенції з прав людини.

Передбачається створити службу пробації, що дозволить гуманізувати систему покарань з урахуванням європейського досвіду.

На розгляді Верховної Ради перебуває урядовий законопроект «Про пробацію» (*реєстр. № 1197-1 від 18.01.13*), яким передбачається впровадження в Україні пробації як системи наглядових та соціально-виховних заходів, що застосовуються за рішенням суду до осіб, які притягаються або яких притягнуто до кримінальної відповідальності.

Згідно із законодавством **функції національного превентивного механізму** покладені на Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, який отримав право відвідування місць утримання осіб, позбавлених волі. Діяльність Омбудсмена відповідає Паризьким принципам, які стосуються статусу національних установ з прав людини (*резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 20.12.93 № 48/134*).

У Секретаріаті Омбудсмена створено Департамент з питань реалізації національного превентивного механізму та складено перелік місць позбавлення волі.

При Омбудсмені створено Експертну раду з питань реалізації національного превентивного механізму, до складу якої увійшли експерти неурядових організацій, а також спостерігачі – представники місій міжнародних організацій (у 2013 р. відбулося два її засідання - 25.01, 04.04).

4.04.13 Експертна рада схвалила план спільних дій з громадськістю на 2013 рік щодо запровадження національного превентивного механізму. Затверджено порядок залучення активістів громадянського суспільства до участі у моніторингових візитах. З початку 2013 р. здійснено більше 150 моніторингових візитів до місць несвободи, надано понад 100 рекомендацій органам, які відповідають за роботу відповідних установ.

25.06.13 презентовано доповідь Уповноваженого Верховної Ради з прав людини «Моніторинг місць несвободи в Україні: стан реалізації національного превентивного механізму» за 2012 рік, в якій відображені перші результати роботи національного превентивного механізму, що реалізується разом із громадськістю за моделлю «Омбудсмен +».

19-21.07.13 у Києві відбулась координаційна зустріч Уповноваженого Верховної Ради з прав людини з громадськими моніторами, що залучені до відвідування місць несвободи в рамках реалізації національного превентивного механізму. Організаторами заходу виступили Асоціація українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів, Асоціація незалежних моніторів місць несвободи, Харківський інститут соціальних досліджень за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Генеральною прокуратурою за підтримки Уповноваженого Верховної Ради з прав людини у червні – липні п.р. організовано низку семінарів для міських та районних прокурорів усіх регіонів України з метою роз'яснення порядку проведення перевірок дотримання законів та конституційних прав в'язнів, запобігання катуванням чи нелюдському, або такому, що принижує гідність, поводженню та катуванню.

У квітні 2013 р. започатковано проект «Демократизація, права людини та розвиток громадянського суспільства в Україні», який реалізується ПРООН за участю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Реалізуються спільний українсько-швейцарський проект «Підтримка реформи пенітенціарної системи в Україні» та програма ЄС/Ради Європи «Посилення боротьби із жорстоким поводженням і безкарністю».

Виконання рішень Європейського суду з прав людини здійснюється в порядку і строки, встановлені Законом України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» та з урахуванням Закону України «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень».

26.02.13 на розгляд Верховної Ради подано урядовий законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо виконання судових рішень» (реєстр. № 2399) для забезпечення виконання зобов'язань держави за пілотним рішенням Європейського суду з прав людини «Юрій Миколайович Іванов проти України».

Станом на 21.08.13 Європейським судом з прав людини ухвалено 931 рішення щодо суті, у 633 з них було встановлено відсутність ознак всіх чи декількох порушень положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та/або визнано відповідні скарги заявників частково неприйнятними.

Крім того, Європейським судом з прав людини постановлено 121 рішення щодо дружнього врегулювання та 91 рішення про схвалення умов односторонньої декларації.

Щороку в державному бюджеті передбачаються кошти для виплати відшкодувань за рішеннями Європейського суду з прав людини.

Основні завдання:

- забезпечення розгляду Верховною Радою законопроекту «Про внесення змін до Конституції України щодо посилення гарантій незалежних суддів» (реєстр. № 2522а);
- завершення підготовки з урахуванням висновку Венеціанської Комісії та забезпечення розгляду Верховною Радою законопроекту «Про прокуратуру» (нова редакція);
- вжиття заходів щодо організації візиту в Україну експертів Венеціанської Комісії для проведення консультацій стосовно законопроекту «Про прокуратуру» (орієнтовно – вересень 2013 р.);
- забезпечення належної імплементації Кримінального процесуального кодексу;
- забезпечення підготовки з урахуванням європейських стандартів Концепції реформування правоохоронних органів та законопроекту «Про органи внутрішніх справ»;
- забезпечення належного виконання в Україні рішень Європейського суду з прав людини та впровадження рекомендацій Ради Європи стосовно умов відбування покарання засудженими, надання їм медичної допомоги.

Оцінка Української Сторони: *досягнуто певного прогресу.*

Спільна заява XVI Саміту Україна – ЄС:

[Сторони] ... визнали особливу важливість ... продовження реформ щодо свободи зібрань та засобів масової інформації.

25 лютого 2013 року

Продовжується втілення заходів щодо **реформування інформаційної сфери** згідно з рекомендаціями ПАРЄ та ЄС, в тому числі щодо створення суспільного телерадіомовлення та підвищення рівня незалежності засобів масової інформації із забезпеченням дотримання принципу політичного плюралізму.

04.07.13 прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прозорості відносин власності стосовно засобів масової інформації» (№ 409-VII), який спрямовано на недопущення монополізації засобів масової інформації та їх використання у якості важелів маніпулювання суспільною свідомістю. 30.07.13 Закон направлено на експертизу до Ради Європи.

03.07.13 Верховна Рада прийняла у першому читанні урядовий законопроект «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» (реєстр. № 1076), що передбачає створення Національної суспільної телерадіокомпанії України, як юридичної особи публічного права. З метою підвищення незалежності телерадіокомпанії законодавчо забезпечується прозорість її фінансування та публічна підзвітність. Законопроект обговорювався з європейськими експертами у рамках спільного проекту ЄС та Ради Європи «Сприяння європейським стандартам в українському медійному середовищі» та під час засідань Координаційної ради з питань розвитку громадянського суспільства у Держкомтелерадіо.

Забезпечується супроводження у Верховній Раді прийнятого у першому читанні законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про інформацію» (у новій редакції) та Закону України «Про доступ до публічної інформації» (реєстр. № 0947).

Здійснюються заходи щодо реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації, зокрема у Верховній Раді зареєстровано альтернативні законопроекти щодо реформування друкованих засобів масової інформації (від 21.03.13 реєстр. № 2600, від 09.04.13 реєстр. № 2600-1, від 21.05.13 реєстр. № 2093а).

В рамках програми «Відкрита розмова» на постійній основі працює Міжвідомча робоча група з аналізу стану додержання законодавства про свободу слова та захист прав журналістів. Під час її засідань представники журналістської спільноти, громадських організацій та влади публічно розглядають найбільш резонансні справи та обговорюють найактуальніші питання роботи журналістів в Україні.

Питання захисту журналістів від погроз або фактичного насильства перебувають на постійному контролі. В Генеральній прокуратурі створено постійно діючу робочу групу з питань додержання законодавства про свободу слова та протидію цензурі.

01.04.13 МВС презентовано пам'ятку «Взаємодія міліціонера з медіа», яка містить рекомендації щодо співпраці правоохоронних органів із ЗМІ, роз'яснення прав та обов'язків сторін з метою запобігання можливим непорозумінням між співробітниками МВС та журналістами, а також посилення громадського контролю. У кожній області заплановані заняття із особовим складом на тему взаємодії зі ЗМІ. В Національній академії внутрішніх справ планується поетапне запровадження курсу комунікації з громадськістю та ЗМІ для курсантів і слухачів закладу.

21.05.13 розпочато спільний проект Ради Європи та Уряду Канади «Впровадження європейських стандартів в українському медійному середовищі», який передбачає надання технічного та експертного сприяння Україні щодо наближення відповідного національного законодавства до європейських стандартів, підвищення професійних та етичних стандартів у журналістиці.

08.07.13 МВС та ОБСЄ презентовано спільний проект «Подальше сприяння вдосконаленню практики взаємодії між правоохоронними органами України та працівниками ЗМІ». У рамках проекту заплановано 16 одноденних тренінгів, в яких візьмуть участь близько 240 правоохоронців.

Здійснюються заходи, спрямовані на удосконалення чинного законодавства щодо **забезпечення реалізації права на мирні зібрання** в Україні, у тому числі з урахуванням статей 39 та 92 Конституції України та рішення Європейського суду з прав людини у справі «Веренцов проти України» (від 19.04.13).

У Верховній Раді зареєстровано два альтернативні законопроекти про свободу мирних зібрань, підготовлені народними депутатами (від 04.07.13, реєстр. № 2508а та від 17.07.13 реєстр. № 2508а-1).

У рамках утвореної Президентом України Координаційної ради з питань розвитку громадянського суспільства здійснюються заходи з метою формування сприятливого середовища для **подальшого становлення в Україні громадянського суспільства**.

У щорічному Посланні Президента України до Верховної Ради про внутрішнє і зовнішнє становище України на 2013 рік окремим додатком розміщено Доповідь про стан розвитку громадянського суспільства.

З 01.01.13 набув чинності новий Закон України «Про громадські об'єднання», що стало позитивним кроком у захисті права на свободу об'єднань. Виконується затверджена Президентом України Стратегія державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні. 25.06.13 Президентом України затверджено План заходів щодо реалізації у 2013 році цієї Стратегії (Указ № 342).

Оновлюється урядовий веб-сайт «Громадянське суспільство і влада» (<http://civic.kmu.gov.ua>), за допомогою якого громадяни можуть брати участь в обговоренні проектів нормативно-правових актів, що розробляються усіма центральними органами виконавчої влади.

У режимі дослідної експлуатації працює інформаційна система «Звернення громадян», до якої передбачається підключити всі органи виконавчої влади.

Основні завдання:

- забезпечення розгляду Верховною Радою законопроекту «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» (реєстр. № 1076);
- продовжити роботу з удосконалення законодавства щодо забезпечення реалізації права на мирні зібрання

Оцінка Української Сторони: досягнуто певного прогресу.

У сфері захисту прав меншин продовжується виконання Плану заходів щодо формування громадянської культури та підвищення рівня толерантності у суспільстві (розпорядження Кабінету Міністрів від 25.04.12 № 236), що спрямовані на виховання взаємної поваги між віруючими різних віросповідань та представниками національних меншин.

З метою подальшого вдосконалення законодавства щодо запобігання та протидії дискримінації забезпечується супроводження у Верховній Раді проекту Закону (реєстр. № 2342), спрямованого на виконання критеріїв в рамках лібералізації ЄС візового режиму для України і забезпечення належної реалізації прав та свобод людини. Пропонується внести зміни до Кодексу законів про працю, якими передбачається заборона дискримінації у сфері трудових відносин, у т. ч. за ознакою сексуальної орієнтації.

30.01.13 Уряд прийняв рішення про проведення обов'язкової державної та громадської антидискримінаційної експертизи проектів нормативно-правових актів (постанова № 61). У разі виявлення у проекті акта положень, які містять ознаки дискримінації, проект повертатиметься органу виконавчої влади для доопрацювання. Затверджено Порядок проведення органами виконавчої влади такої експертизи.

З метою імплементації рекомендацій ОБСЄ/БДПЛ з підготовки представників правоохоронних органів України у сфері протидії злочинам, скоєним на ґрунті ненависті, створено робочу групу з експертів МВС та Міжнародної організації з міграції в Україні.

На постійній основі здійснюється інформування громадськості про стан імплементації положень Рамкової конвенції Ради Європи про захист національних меншин шляхом проведення організаційно-практичних заходів, видання інформаційно-довідкових матеріалів, проведення прес-конференцій тощо.

11.06.13 проведено «круглий стіл» на тему «Розбудова механізмів відкритого партнерства між Урядом та громадянським суспільством у запобіганні правому екстремізму».

28.08.13 Уряд схвалив проект Закону України «Про Концепцію державної етнопонаціональної політики України», який враховує міжнародні норми та стандарти у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина та визначає стратегічні напрями розвитку етнопонаціональних відносин в Україні.

Створенню належних умов для **соціальної інтеграції ромів** в українське суспільство сприятиме схвалена 8.04.13 Президентом України Стратегія захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року (Указ № 201). Триває підготовка відповідного плану заходів щодо її реалізації, який 25.07.13 розміщено на офіційному веб-сайті для громадського обговорення.

13-17.05.13 представники України взяли участь у 5-му пленарному засіданні Комітету з питань ромів (м. Страсбург). МВС опрацьовано запитальник, підготовлений ОБСЄ/БДПЛ з нагоди 10-ї річниці ухвалення Плану дій 2003 року з покращення становища ромів і сінті в регіоні ОБСЄ.

31.07.13 у Секретаріаті Уповноваженого Верховної Ради з прав людини відбулася презентація результатів моніторингу, проведеного неурядовими організаціями за підтримки програми «Рома України» Міжнародного фонду «Відродження»: «Дотримання прав ромів у діяльності правоохоронних органів».

З метою удосконалення законодавства щодо **дотримання прав дітей** супроводжується у Верховній Раді прийнятий у першому читанні законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони дитинства» (реєстр. № 0956), положення якого спрямовані на посилення гарантій захисту прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Забезпечується виконання Загальнодержавної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року.

Налагоджено співпрацю з міжнародними урядовими та неурядовими організаціями, які сприяють захисту прав та законних інтересів потерпілих від злочинів зазначеної спрямованості, допомагають у наданні потерпілим реінтеграційної, реабілітаційної, фінансової, психологічної та медичної допомоги (зокрема з Посольством США в Україні, Представництвом МОМ в Україні, Американською асоціацією юристів, Міжнародним жіночим правозахисним центром «Ла Страда – Україна», Координатором проектів ОБСЄ в Україні).

27-28.06.13 під час міжнародної конференції високого рівня «Правосуддя для дітей» у м. Брюссель презентовано кроки України за програмами, спрямованими на захист прав дитини, відповідно до стандартів ЄС.

У червні 2013 р. розпочато реалізацію проекту Ради Європи «Зміцнення та захист прав дитини», спрямованого на підтримку дій України у сфері захисту прав дитини. Протягом 2 років буде надано допомогу у формуванні в Україні дружнього до дитини правосуддя, для реалізації заходів проти будь-яких форм насильства над дітьми, імплементації Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства.

Реалізується проект «Реформування системи кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні» за підтримки Канадського агентства міжнародного розвитку.

Здійснюються заходи щодо **забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків**. Відповідно до принципів гендерної рівності та соціальної справедливості 15.05.13 внесено зміни до законодавства, згідно з якими відбулося зрівняння права одиноких батьків із відповідними правами одиноких матерів (Закон № 239-VII). Реалізується Концепція Державної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2016 року

Із залученням громадськості проведено «круглі столи»:

«Рівність чоловіків і жінок для соціального розвитку» (04.03.13);

«Підсилення національного механізму забезпечення рівності жінок та чоловіків в Україні» (26.03.13);

«Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів стосовно забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків» (31.07.13).

В рамках удосконалення законодавчої бази щодо **боротьби з побутовим насильством** супроводжується у Верховній Раді урядовий законопроект «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (реєстр. № 2539).

Реалізується план заходів з проведення національної кампанії «Стоп насильству!» на період до 2015 року.

У травні 2013 року Урядом затверджено Державну цільову соціальну програму підтримки сім'ї до 2016 року, якою передбачено комплекс заходів, спрямованих на запобігання асоціальним проявам у сім'ї, насамперед насильству.

24.04.13 в Києві проведено міжнародну конференцію «Надання допомоги постраждалим від насильства: надбання, проблеми, перспективи».

Українська інформаційна кампанія «Червона картка» увійшла до списку лауреатів щорічного конкурсу найкращих світових комунікаційних кампаній проти насильства над жінками (*Avon Communication Awards 2012*).

Основні завдання:

- забезпечення розгляду Верховною Радою проектів Законів України:
 - «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії дискримінації в Україні» (реєстр. № 2342);
 - «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони дитинства» (реєстр. № 0956);
 - «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (реєстр. № 2539).

Оцінка Української Сторони: досягнуто певного прогресу.

2.2. Боротьба з корупцією

Висновки Ради ЄС у закордонних справах щодо України:

Сталі зусилля ... потрібні з метою просування боротьби з корупцією...

10 грудня 2012 року

Позиційний документ ЄС:

Вдосконалити законодавство у сфері протидії та боротьби з корупцією у відповідності до рекомендацій GRECO та доповідей з імплементації Плану дій щодо візової лібералізації.

7 лютого 2013 року

Імплементація міжнародних стандартів у сфері **подолання корупції** здійснюється в рамках Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції в Україні», який отримав позитивний висновок Групи держав Ради Європи проти корупції (GRECO).

Національна антикорупційна стратегія на 2011–2015 роки та Державна програма щодо запобігання і протидії корупції на 2011–2015 роки передбачають вжиття системних та послідовних заходів, спрямованих на подолання проявів корупції в усіх сферах суспільного життя.

У рамках утвореного Президентом України Національного антикорупційного комітету здійснюється підготовка пропозицій щодо забезпечення реалізації єдиної державної політики у сфері запобігання і протидії корупції, проведення системного аналізу стану протидії корупції в Україні, ефективності реалізації антикорупційної стратегії та заходів, що вживаються для запобігання і протидії корупції тощо.

Визначено процедуру добору членів Комітету, зокрема передбачено, що до його складу входять представники громадських організацій, при цьому їх чисельність має становити не менше однієї п'ятої складу. РНБОУ здійснюється підготовка до проведення засідання Національного антикорупційного комітету.

22.03.13 на 59-му пленарному засіданні за підсумками розгляду Третього додаткового звіту про стан виконання Україною антикорупційних рекомендацій GRECO визнано виконаними низку рекомендацій, зокрема стосовно залучення громадськості до оцінки стану реалізації Державної програми щодо запобігання і протидії корупції на 2011 – 2015 роки (20.05.13 Урядом надано згоду на оприлюднення звіту).

У квітні – травні 2013 р. прийнято низку законів, спрямованих на врегулювання відносин у сфері боротьби з корупцією, зокрема:

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення національного законодавства у відповідність із стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією (від 18.04.13 № 221-VII);

Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України (стосовно виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України) (від 18.04.13 № 222-VII);

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації державної антикорупційної політики (від 14.05.13 № 224-VII);

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб) (від 23.05.13 № 314-VII).

В рамках завершення першого етапу виконання Плану дій лібералізації ЄС візового режиму для України Мін'юст розробив законопроект щодо удосконалення правового регулювання у сфері запобігання та протидії корупції, який 20.08.13 передано Стороні ЄС. Вказаний законопроект обговорено на окремих консультаціях із Стороною ЄС, які відбулися 27.08.13.

Координацію діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинності та корупції визначено одним із головних пріоритетів у роботі прокурорів усіх рівнів (наказ Генерального прокурора України від 16.01.13 № 1/Ігн).

11.07.13 Кабінет Міністрів призначив Урядового уповноваженого з питань антикорупційної політики.

20.05.13 за ініціативою Громадської ради при МВС відбулася міжнародна конференція «Державна політика проти корупції».

Станом на 01.07.13 у заходах з питань запобігання та протидії корупції, проведеними обласними центрами перепідготовки та підвищення кваліфікації, взяли участь понад 1600 державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

05.07.13 Мін'юст виніс на громадське обговорення розділ «Запобігання і протидія корупції», який увійде у річний звіт про реалізацію в Україні ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд».

Представники МВС взяли участь у курсі з підвищення кваліфікації з питань розслідування корупційних правопорушень (15-19.07.13, м. Будапешт).

Триває підготовка проекту Twinning «Вдосконалення методів боротьби з організованою злочинністю та корупцією завдяки впровадженню моделей та методів кримінального аналізу країн-членів ЄС» для МВС України.

Реалізується Стратегія розвитку **системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів**, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму на період до 2015 року. 11.03.13 спільною постановою Кабінету Міністрів та НБУ затверджено план заходів на 2013 рік щодо її реалізації (№ 155).

15.02.13 затверджено Порядок обміну інформацією між Мінфіном та Держфінмоніторингом з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів.

З огляду на нові Стандарти FATF (від 16.02.12) та з урахуванням Методології оцінки відповідності національного законодавства новим Стандартам FATF (лютий 2013 р.) розпочато підготовку нової редакції Закону «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдженню зброї масового знищення».

Проект презентовано на засіданнях Ради з питань досліджень методів та тенденцій у відмиванні доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванні тероризму та Громадської ради Держфінмоніторингу (27.06.13) та 01.07.13 розміщено на веб-сайті Держфінмоніторингу для проведення його громадського обговорення.

З початку 2013 р. українські експерти взяли участь у:

засіданнях Егмонтського Комітету, Робочих груп та Пленарному засіданні FATF (20-25.01, 16-17.04, 15-22.06);

засіданнях Регіональної групи FATF для Європи/Євразії (28.01, 15-18.05);

міжнародному семінарі «Удосконалення практик національних правоохоронних органів з прямого міжвідомчого міжнародного співробітництва з метою виявлення та розслідування легалізації злочинних доходів» (05-07.03);

навчальному візиті до органів Республіки Ірландія, до компетенції яких віднесено питання запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, боротьби з шахрайством (13-16.03);

41-му Пленарному засіданні MONEYVAL (08-12.04).

Основні завдання:

- забезпечення розгляду Верховною Радою законопроекту щодо удосконалення правового регулювання у сфері запобігання та протидії корупції;

- продовження роботи щодо імплементації рекомендацій Групи держав Ради Європи проти корупції (GRECO) у сфері боротьби з корупцією.

Оцінка Української Сторони: досягнуто значного прогресу.

2.3. Зовнішня політика та політика безпеки

Україна продовжує практику **приєднання до заяв і виступів ЄС з міжнародних питань**. Станом на 27.08.13 Україна приєдналася до 3543 із 4339 заяв від імені ЄС, що становить близько 81,65 відсотка від усіх заяв ЄС. Приєднання до заяв та позицій ЄС відбувається також в рамках міжнародних організацій (ООН та системи її органів і установ, ОБСЄ, МАГАТЕ тощо). На час головування України в ОБСЄ практика приєднання нашої держави до заяв ЄС в рамках цієї організації тимчасово припинена з огляду на необхідність збереження нейтральності та об'єктивності.

У ході політичних консультацій та зустрічей високого рівня між представниками України та ЄС обговорюється широке коло зовнішньополітичних і безпекових питань, які становлять спільний інтерес, зокрема в рамках:

форматів політичного діалогу високого рівня: Саміту Україна – ЄС (25.02), Ради з питань співробітництва Україна – ЄС (24.06), зустрічей на міністерському рівні (22.07), а також на рівні політичних директорів (11.06);

чергових раундів експертного діалогу Україна – Трійка ЄС:

Політико – безпекового комітету ЄС (PSC) (18.04);

Робочої групи з питань експортного контролю (COARM) (05.07);

Робочої групи з глобального роззброєння, контролю над озброєнням і нерозповсюдження (CONOP/CODUN) (15.05);

Робочої групи ЄС з питань ОБСЄ та Ради Європи (COSCE) (31.05).

Активізовано **військово-політичний діалог та співпрацю з європейськими оборонними інституціями.**

Проводяться зустрічі керівництва Збройних сил України (ЗСУ) з Головою Військового комітету ЄС (16.01,13.05.13), начальниками збройних сил країн-членів Вишеградської четвірки (17-18.04), консультації у рамках щорічного Робочого Плану співробітництва ЗСУ та Секретаріату Ради ЄС.

18.04.13 прийнято Закон України, яким схвалено рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2013 році для участі у багатонаціональних військових навчаннях (№ 198-VII).

Опрацьовуються отримані від Сторони ЄС:

проект рамкової угоди між Україною та спеціальним «Афінським» комітетом ЄС стосовно авіаційних перевезень;

проект Адміністративної угоди про співробітництво між Міноборони та Європейським оборонним агентством.

Українська делегація взяла участь у щорічній конференції Європейського оборонного агентства «Європейська оборона має значення» (21.03.13, м. Брюссель) та конференції «Українсько-польський форум співпраці оборонно-промислових комплексів» (27.05.13, м. Варшава).

20-31.05.13 у м. Києві проведено навчальний курс з питань Спільної політики безпеки і оборони ЄС (СПБО) для представників ЗСУ.

Опрацьовується питання проведення у жовтні 2013 р. разом із Європейським коледжем безпеки і оборони семінару щодо СПБО для керівного складу Міноборони та Генерального штабу ЗСУ.

З метою врегулювання кризових ситуацій 22.04.13 Уряд вніс зміни до рішень щодо забезпечення участі національного контингенту та персоналу України в операціях з підтримки миру і безпеки, зокрема їх матеріально-технічного і фінансового забезпечення (постанова № 297).

У рамках підготовки сил та засобів ЗСУ до чергування у складі бойової тактичної групи (БТГ) ЄС «Хелброк» у I півріччі 2014 року:

взято участь у Головній конференції з планування командно-штабного навчання «ТАЛЮС 2013» (03-04.04.13, м. Софія);

у ході сертифікаційного візиту командувача БТГ ЄС «Хелброк» до України (25-27.06.13) перевірено готовність роти морської піхоти до чергування.

Прийнято рішення щодо залучення ЗСУ до чергування цієї групи у I півріччі 2016 року.

Опрацьовується питання залучення ЗСУ до складу БТГ країн-членів Вишеградської четвірки (у I півріччі 2016 р.) та Італо-угорсько-словенської групи (у I півріччі 2017 р.).

Триває робота щодо створення багатонаціональної Литовсько-польсько-української бригади (ЛитПолУкрБриг), зокрема підготовка до підписання проекту Угоди між Урядами України, Литовської Республіки та Республіки Польща стосовно створення спільної військової частини та відповідної Технічної угоди.

19.03.13 у м. Київ відбувся міжнародний семінар «Розвиток стратегії міжнародної миротворчої поліцейської діяльності» за участю керівників поліцейських відомств близько 50-ти країн євроатлантичного регіону та міжнародних організацій.

У сфері боротьби з піратством 11.07.13 Урядом затверджено Порядок застосування (використання) зброї, бойової техніки та спеціальних засобів з'єднаннями, військовими частинами і підрозділами Збройних сил України (ЗСУ) в разі виконання ними завдань в боротьбі з піратством (постанова № 487).

Україна бере участь в операції ЄС «Аталанта», зокрема з листопада 2010 р. представник Військово-морських сил (ВМС) України виконує обов'язки офіцера управління розвитку спроможностей штабу операції (м. Нортвуд, Великобританія).

Опрацьовується питання направлення для участі в операції ЄС «Аталанта» (орієнтовно з 3.01.14 по 5.03.14) фрегата «Гетьман Сагайдачний» ВМС України з палубним вертольотом Ка-27 і та оглядовою групою після завершення участі в операції НАТО з протидії піратству «Океанський щит» (з 24.09.13 до 02.01.14) та без заходу в Україну.

14.03.13 під час конференції з формування сил операції ЄС «Аталанта» на наступний період проведено консультації з ЄС щодо правових аспектів участі в операції.

В рамках подальшої організації підготовки до операції ЄС «Аталанта»:

триває узгодження з ЄС проекту відповідної угоди про участь України в операції ЄС «Аталанта» (26.06.13 передано ЄС пропозиції Української Сторони);

26.06.13 МЗС надіслано до РНБОУ проекти Указу Президента України та Закону України щодо направлення сил та засобів Збройних Сил України для участі в операціях НАТО «Океанський щит» та ЄС «EU NAVFOR ATALANTA»;

вивчаються документи, що регламентують виконання завдань у рамках операцій, отримані в ході візиту до морського командування НАТО (30.06-05.07, Нортвуд, Великобританія);

23-29.08.13 відбувся візит делегації ВМС ЗСУ до порту Джибуті (Республіка Джибуті) для вирішення питань логістичного забезпечення.

Військовослужбовці, які можуть бути залучені до участі в операціях «Океанський щит» та «Аталанта» пройшли навчання на курсах з підготовки фахівців для боротьби з піратами, відкритих в Академії ВМС України.

18.03.13 проведено консультації з ЄС щодо можливої участі України в операції ЄС в Малі.

З метою дієвого **врегулювання Придністровського конфлікту** Україна веде активний діалог з усіма учасниками цього процесу у форматі «5+2». ЄС залишається ключовим партнером України в роботі цього міжнародного механізму.

У 2013 році відбулися сьомий (18-19.02, м. Львів), восьмий (23-24.05, м. Одеса) та дев'ятий (17.07, м. Відень) раунди переговорів з придністровського врегулювання у форматі «5+2». Представниками Молдови та Придністров'я підписано у ході восьмого раунду Протокольне рішення щодо демонтажу аварійної повітряно-канатної дороги (фунікулера) через р. Дністер в містах Рибниця і Резина, у ході дев'ятого раунду схвалено проект Плану спільних дій у сфері захисту навколишнього середовища та сталого використання природних ресурсів на 2013 – 2014 роки. Наступний раунд переговорів планується провести 03.10.13.

Постійна увага проблематиці придністровського врегулювання приділяється Міністром закордонних справ України в якості Діючого голови ОБСЄ.

З метою активізації співробітництва, **спрямованого на досягнення цілей Ініціативи «Глобальне партнерство проти розповсюдження зброї та матеріалів масового знищення»** урегульовано питання пільгового оподаткування товарів, що ввозяться на митну територію України у рамках цієї ініціативи за рахунок технічної допомоги країн Великої вісімки (В-8) (Закон України від 04.04.13 № 183).

Взято участь у:

засіданні Робочої групи країн-учасниць Ініціативи (06-08.02, м. Стайнінг);

7-му засіданні Координаційного комітету щодо забезпечення ефективного обміну інформацією та координації діяльності донорів із створення системи поводження з відпрацьованими джерелами іонізуючого випромінювання у рамках реалізації Ініціативи (19.03, м. Київ);

2-му засіданні представників країн-учасниць Ініціативи, рамках якого відбулися засідання трьох робочих підгруп: з біологічної безпеки, ядерної і радіаційної безпеки та хімічної безпеки (12-14.06, м. Лондон).

26.06.13 у м. Києві проведено «круглий стіл» на тему «Міжнародне безпекове середовище: виклики і загрози національній безпеці України».

З метою розвитку **співробітництва у сфері боротьби з незаконною торгівлею легким озброєнням та стрілецькою зброєю** та їх боєприпасами прийнято Закони:

Про приєднання України до Протоколу проти незаконного виготовлення та обігу вогнепальної зброї, її складових частин і компонентів, а також боєприпасів до неї, який доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності (від 02.04.13 № 159-VII);

Про внесення зміни до статті 263¹ Кримінального кодексу України у зв'язку з приєднанням України до Протоколу проти незаконного виготовлення та обігу вогнепальної зброї, її складових частин і компонентів, а також боєприпасів до неї, який доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності (від 14.05.13 № 228-VII).

У рамках Імплементаційної угоди між Урядом України та Організацією НАТО з технічного забезпечення і обслуговування щодо утилізації легких озброєнь і стрілецької зброї, звичайних боєприпасів і протипіхотних мін типу ПФМ-1 (ратифікована Законом України № 4338) у 2013 р. передбачалося утилізувати 30 тис. од. стрілецької зброї. Заходи з утилізації цієї зброї виконані у повному обсязі.

01.04.13 Уряд затвердив Державну цільову програму **біобезпеки та біологічного захисту на 2015-2020 роки**, яка спрямована на забезпечення належного рівня захисту населення та довкілля від небезпечних біологічних агентів (біозагроз) різного походження, запобігання проявам біотероризму шляхом створення та ефективного функціонування національної системи біологічної безпеки та біологічного захисту.

Триває реалізація проекту «Вдосконалення систем біобезпеки та біозахисту на Українській протичумній станції у м. Сімферополь».

25.04.13 схвалено Концепцію **боротьби з тероризмом** (Указ Президента України № 230), в рамках якої протягом 2013-2020 років передбачається розробити і впровадити заходи, спрямовані на виявлення та усунення причин, що можуть призвести до проявів тероризму, налагодження взаємодії у цій сфері між державними органами влади і громадськістю.

З метою підвищення ефективності протидії сучасним викликам національній безпеці України взято участь у:

робочій зустрічі з представниками Румунської служби інформації (22-24.04);

6-й міжнародній конференції «Захист демократичних цінностей і дотримання прав людини у діяльності спецслужб» (25.04, м. Київ), в ході якої обговорювалися питання ефективної протидії глобальним кібернетичним загрозам;

візиті до державних органів Австрії, до компетенції яких віднесено питання боротьби з організованою злочинністю, зокрема тероризмом (24-27.07).

СБУ спільно з Офісом координатора проектів ОБСЄ в Україні впроваджується спільний проект «Підтримка ефективної протидії тероризму та викликам транснаціональної організованої злочинності національній безпеці України».

В рамках домовленостей з ЄК щодо надання Україні в рамках проекту Трастового фонду НАТО/ПЗМ фінансової допомоги для виконання міжнародних зобов'язань щодо **утилізації протипіхотних мін**, 01.02.13 підписано контракт між Міноборони України, Агенцією НАТО з матеріально-технічного забезпечення та ДП «Науково-виробниче об'єднання «Павлоградський хімічний завод» на утилізацію протягом 45 місяців 3 млн. одиниць протипіхотних мін типу ПФМ-1(1С) на суму 1,8 млн. євро.

04.02.13 підписано договір між Міноборони та ДП «Науково-виробниче об'єднання «Павлоградський хімічний завод» на утилізацію у 2013 році 27,7 тонн протипіхотних мін типу ПФМ-1(1С) у кількості 166 176 одиниць на суму 99,7 тис. євро. Заходи з утилізації цих протипіхотних мін виконані у повному обсязі.

Триває політичний діалог з ЄС з питань **експортного контролю**, зокрема у форматі експертного діалогу Україна – Трійка ЄС Робочої групи з питань експортного контролю (COARM) (*черговий раунд відбувся 05.07.13*). Україна є активним учасником усіх міжнародних режимів експортного контролю (*Вассенаарська домовленість, Група ядерних постачальників, Комітет Цангера, Австралійська група, Режим контролю за ракетними технологіями*) та виконує свої міжнародні зобов'язання завчасно та в повному обсязі. У 2013 році взято участь у:

заключній конференції ООН щодо Договору про торгівлю озброєнням (18-23.03, м. Нью-Йорк);

30-му засіданні Консультативної групи міжнародного режиму експортного контролю Група ядерних постачальників (19-20.03, м. Відень);

засіданні Експертної групи міжнародного режиму експортного контролю Вассенаарська домовленість (15-26.04, м. Відень);

засіданні Групи технічних експертів міжнародного режиму експортного контролю «Режим контролю за ракетними технологіями» (14-17.05, м. Бонн);

засіданні міжнародного режиму експортного контролю «Австралійська група» - 2013 (03-07.06, м. Париж), під час якого ухвалено пропозицію України до Контрольного списку біологічного обладнання подвійного використання;

31-му засіданні Консультативної групи та пленарному засіданні міжнародного режиму експортного контролю Групи ядерних постачальників (09-14.06, м. Прага);

засіданні Технічної робочої групи в рамках Вассенаарської домовленості (19-28.06, м. Відень).

02.04.13 Генеральною Асамблеєю ООН резолюцією A/67/L.58 (*співавтором якої виступала Україна*) схвалено текст Договору про торгівлю озброєнням. Тривають внутрішньодержавні процедури з метою ухвалення остаточного рішення про підписання Україною цього Договору та початку процесу ратифікації.

Основні завдання:

• забезпечення розширення участі України в операції ЄС з протидії піратству «Атланта» шляхом укладення відповідної Угоди;

• вжиття заходів щодо укладення:

- рамкової угоди між Україною та спеціальним «Афінським» комітетом ЄС стосовно авіаційних перевезень;

- Адміністративної угоди про співробітництво між Міноборони та Європейським оборонним агентством.

Оцінка Української Сторони: досягнуто значного прогресу.

3. Співпраця з питань юстиції, свободи та безпеки

Висновки Ради ЄС у закордонних справах щодо України

Рада також підтверджує відданість спільній цілі безвізових подорожей у належний час у разі забезпечення умов для добре керованої та безпечної мобільності, визначених Планом дій з візової лібералізації, та заохочує Україну посилити зусилля з виконання критеріїв його першої фази. Рада очікує на швидке завершення процесу укладення оновленої Угоди про спрощення оформлення віз.

10 грудня 2012 року

Спільна заява XVI Саміту Україна – ЄС

(Сторони) приділили особливу увагу мобільності громадян, підтверджуючи спільні зобов'язання просуватися до безвізового режиму у встановленому порядку, щойно будуть створені умови для добре керованого та безпечного пересування людей.

...позитивно відзначили прогрес України у реалізації першої фази Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму та активізацію зусиль з метою досягнення відповідних критеріїв.

(Сторони) сподіваються на швидке набрання чинності Угодою про внесення змін до Угоди про спрощення оформлення віз, що була підписана у липні 2012 року, з метою подальшого спрощення видачі віз українським громадянам.

25 лютого 2013 року

Українською Стороною забезпечується реалізація Плану дій Україна - ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки та Плану-графіку його імплементації. Результати роботи розглядаються на спільних засіданнях Підкомітету № 6 «Юстиція, свобода та безпека» (останнє засідання – 22-23.05.13), а також Міністерській зустрічі з питань юстиції, свободи та безпеки (планується у жовтні 2013 р.).

З метою **виконання Плану дій з лібералізації ЄС візового режиму** для України реалізується Національний план з виконання Плану дій (Указ Президента України від 22.04.11 № 494).

Продовжується робота, спрямована на виконання критеріїв, необхідних для скасування ЄС візового режиму для України.

В рамках виконання першого етапу Плану дій прийнято майже всі необхідні закони. У 2011 – 2013 роках ратифіковано основні міжнародні договори, ухвалено майже всі законодавчі акти, стратегічні та програмні документи в таких сферах як захист персональних даних, правовий статус іноземців, управління кордонами та міграцією, боротьба з торгівлею людьми, корупцією і незаконним обігом наркотичних засобів та дискримінацією, взаємна допомога у кримінальних справах, запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та запровадження біометричних документів для виїзду за кордон.

Так, з початку 2013 року прийнято Закони України:

- Про приєднання України до Протоколу проти незаконного виготовлення та обігу вогнепальної зброї, її складових частин і компонентів, а також боєприпасів до неї, який доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності (від 02.04.13 № 159-VII);

- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення національного законодавства у відповідність із стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією (від 18.04 № 221-VII);

- Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України (стосовно виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України) (від 18.04 № 222-VII);

- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації державної антикорупційної політики (від 14.05 № 224-VII);

- Про внесення зміни до статті 263¹ Кримінального кодексу України у зв'язку з приєднанням України до Протоколу проти незаконного виготовлення та обігу вогнепальної зброї, її складових частин і компонентів, а також боєприпасів до неї, який доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності (від 14.05 № 228-VII);

- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб) (від 23.05 № 314-VII);

- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи захисту персональних даних (від 03.07 № 383-VII).

Завершення першого етапу Плану дій в першу чергу залежить від розгляду Верховною Радою законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії дискримінації в Україні (ресстр. № 2342).

13.03.13 Урядом прийнято постанову № 185 «Деякі питання виконання Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус». Однак, постановою Кабінету Міністрів від 12.06.13 № 415 зупинено дію постанови № 185 з метою приведення у відповідність технічних описів бланків документів до національних стандартів та нормативних актів, що визначають технологічні особливості їх виготовлення, у тому числі технологій друку.

Відповідно до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів № 415 МВС та Мінфіну доручено у тримісячний строк (до 12.09.13) подати на затвердження Уряду єдині зразки відповідних бланків документів та порядки, що регламентують їх видачу, обмін, пересилання, вилучення, повернення державі, знищення.

22.07.13 ЄК передано третю доповідь про прогрес України у виконанні першої фази Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України. 02-06.09.13 заплановано візит оціночної місії ЄС для підготовки проекту третьої оцінки ЄС прогресу України у виконанні Плану дій, який буде обговорено під час засідання старших посадових осіб у рамках безвізового діалогу Україна - ЄС (орієнтовно 27.09.13).

08.07.13 відбувся «круглий стіл» на тему «Як Україна виконує чутливі реформи в контексті плану дій з візової лібералізації Україна - ЄС?», проведений за ініціативи громадської організації «Європа без бар'єрів» та за участю представників Інституту Євроатлантичного співробітництва, програми «Відкрита Європа» та Європейської програми Міжнародного Фонду «Відродження».

Моніторинг виконання Угоди про **спрощення оформлення віз** між Україною та ЄС та врегулювання спірних питань, що виникають у ході її застосування, здійснюється в рамках Спільного візового комітету (останнє засідання - 15.05.13, м. Брюссель).

22.03.13 ратифіковано Угоду між Україною та ЄС про внесення змін до Угоди між Україною та ЄС про спрощення оформлення віз (Закон України № 157-VII). Зазначена Угода ратифікована Європарламентом (18.04.13) та схвалена Радою Міністрів ЄС (13.05.13). Відповідно до статті 2 Угода набрала чинності 01.07.13.

Продовжується розширення мережі консульських установ країн ЄС в Україні, зокрема відкрито:

Італія – візові центри у м. Львові, Донецьку й Одесі (березень) та у м. Харкові (15.07.13), планується відкриття у Дніпропетровську та у Криму;

Литва – новий візовий центр у м. Києві (31.05.13);

Польща – Генеральне консульство у м. Донецьку (18.07.13), найближчим часом планує відкрити пункти прийому візових анкет м. Луганську і Ужгороді;

Хорватія (у зв'язку з вступом до ЄС 01.07.13 відновила візовий режим з Україною) – п'ять візових центрів у містах Київ, Львів, Одеса, Донецьк і Харків (липень).

З Датською Стороною узгоджується текст проекту Угоди про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Королівства Данія про спрощення оформлення віз.

Вживаються заходи з метою **скасування плати за оформлення національних довгострокових віз державами-членами ЄС**. На даний час скасовано сплату консульського збору за оформлення національних довгострокових віз для громадян України та Словаччини терміном дії від 3 міс. до 1 року, а також національних довгострокових віз для громадян України та Польщі терміном дії від 3 міс. до 1 року.

Українська Сторона вживає заходів щодо належної імплементації угод про місцевий прикордонний рух з державами-членами ЄС, які є ефективним та важливим інструментом візової лібералізації.

Запроваджено безкоштовний порядок оформлення дозволів компетентних органів України та Словаччини на місцевий прикордонний рух. З 02.01.13 Генеральним консульством Словаччини в м. Ужгороді відновлено прийом заяв громадян України – жителів прикордонної зони на оформлення дозволів на спрощений порядок перетину українсько-словацького кордону.

07.03.13 в м. Будапешті відбулися консультації зовнішньополітичних відомств України та Угорщини з консульсько-правових питань. Українською Стороною порушено питання скасування вимоги оформлення громадянам України національних довготермінових віз або скасування/зменшення оплати за оформлення дозволів на спрощений перетин кордону, що продемонструвало б конкретну підтримку Угорщиною євроінтеграційних прагнень України.

Румунія залишається єдиною з чотирьох держав-членів ЄС - сусідів України, яка не уклала Угоду з Україною про місцевий прикордонний рух. Зовнішньополітичними відомствами України та Румунії вживаються заходи стосовно досягнення консенсусу у переговорному процесі щодо неузгоджених положень проекту цієї угоди.

Моніторинг виконання Угоди **про реадмісію осіб** між Україною та ЄС здійснюється в рамках Спільного реадмісійного комітету (останнє засідання 15.05.12, м. Київ).

Реадмісія громадян за стандартною процедурою обмежувалася виконанням МВС запитів щодо реадмісії громадян України на територію нашої держави з Чехії, Нідерландів, Польщі, Австрії та Німеччини. Реадмісія громадян третіх країн та осіб без громадянства реалізується шляхом прискореної процедури, виконання якої забезпечує Держприкордонслужба.

Реадмісійний діалог щодо імплементації Угоди про реадмісію осіб між Україною та ЄС ведеться з 13 державами-членами ЄС (Австрія, країни Бенілюксу, Естонія, Мальта, Кіпр, Польща, Португалія, Румунія, Словаччина, Угорщина, Чехія). Зокрема, триває узгодження:

проекту рішення Уряду про затвердження Імплементаційного протоколу між Урядом України та Австрійським Федеральним Урядом про реалізацію Угоди між Україною та ЄС про реадмісію осіб (підписаний 29.11.12);

проекту рішення Уряду про підписання Імплементаційного протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Чеської Республіки до Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб;

проекту українсько-кіпрського Імплементаційного протоколу.

27.05.13 проект українсько-португальського Імплементаційного протоколу передано на опрацювання компетентним органам Португальської Сторони.

14.08.13 Естонською Стороною повідомлено про прийнятність запропонованої Українською Стороною редакції положень проекту Імплементаційного протоколу, а також нотифіковано про початок внутрішньодержавних процедур, необхідних для його підготовки до підписання.

Завершено опрацювання Українською Стороною проектів імплементаційних протоколів з країнами Бенілюксу, Угорщиною та Румунією, які готуються для подальшої передачі компетентним органам цих країн. Завершується узгодження проектів імплементаційних протоколів із Словаччиною та Польщею.

Триває переговорний процес щодо укладення двосторонніх угод про реадмісію осіб з 6 європейськими країнами (*Боснія і Герцеговина, Ісландія, Македонія, Хорватія, Швейцарія, Сербія*).

29.04.13 Уряд схвалив проект Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Ісландії про реадмісію осіб (*розпорядження № 277*).

05.06.13 ратифіковано Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про реадмісію (*Закон № 324--VII*), яка 08.08.13 набула чинності.

Продовжується переговорний процес щодо укладення угод про реадмісію осіб та Виконавчого протоколу до неї з іншими державами-учасницями СНД (*Білорусією, Казахстаном, Киргизстаном, Молдовою, Таджикистаном*).

Прийнято рішення щодо підписання Угоди про реадмісію осіб з Республікою Вірменія (*розпорядження Уряду № 1045*).

Здійснюється розвиток діалогу щодо розширення реадмісійного простору з так званими «країнами ризикової міграції». До компетентних органів Афганістану, Бангладеш, Індії, Іраку, Пакистану, Китаю і Шри-Ланки передано проекти типових угод про реадмісію осіб та імплементаційних протоколів до них. Поручено питання щодо поновлення українсько-нігерійського реадмісійного діалогу.

Триває робота з підготовки пропозицій Української Сторони до проекту відповідної Угоди з Ліваном та Виконавчого протоколу до неї.

Триває реадмісійний діалог з Лівією та Сирією.

21.06.13 проведено зустріч з представником Посольства Республіки Корея в Україні щодо співробітництва у міграційній сфері.

Триває підготовки проекту Меморандуму про взаєморозуміння між Урядом України та Урядом КНР щодо боротьби з нелегальною міграцією.

28.03.13 завершено проект «Підтримка впровадження Угод про реадмісію між ЄС та Республікою Молдова, Російською Федерацією та Україною: сприяння наданню допомоги в добровільному поверненні та реінтеграції (SIREADA)», який реалізовувався за підтримки Міжнародної організації з міграції.

З метою удосконалення національного законодавства *у сфері міграції* реалізуються:

Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» (нова редакція);

Концепція державної міграційної політики та план інституційної реформи у міграційній сфері;

Концепція створення єдиної інформаційно-аналітичної системи управління міграційними процесами;

план заходів щодо інтеграції мігрантів в українське суспільство на 2011-2015 роки.

З метою підвищення ефективності роботи у сфері міграції з 2011 року працюють територіальні органи Державної міграційної служби.

У рамках проектів міжнародної технічної допомоги завершено будівництво семи пунктів тимчасового утримання у Мукачівському, Чопському, Мостиському, Львівському, Сумському та Луганському прикордонних загонах. Вживаються заходи щодо створення пунктів у Миколаївській та Донецькій областях.

Розпочато виконання проекту «Посилення управління міграційними процесами та співпраця із реадмісією у Східній Європі (MIGRECO)» (*строк виконання - два роки, загальний бюджет - 2 млн. євро*), спрямований на удосконалення управління міграцією в Україні, Білорусі та Молдові, у т. ч. на підтримку українських державних органів реалізувати законодавчі й адміністративні зміни, пов'язані з Планом дій щодо лібералізації візового режиму з ЄС. 19.04.13 відбулося перше засідання Національного Керівного комітету проекту MIGRECO.

У травні 2013 р. підписано План співробітництва між ДМС та Представництвом Міжнародної організації з міграції в Україні на 2013-2014 роки.

22.05.13 у м. Києві відбулася конференція в рамках проекту ЄС «Ефективне управління трудовою міграцією та її кваліфікаційними аспектами». Проект спрямований на підвищення здатності України і Молдови регулювати трудову міграцію, підтримувати стабільне повернення мігрантів і запобігати втраті та нерациональному використанню кваліфікованих кадрів.

Продовжується реалізація проекту «Надання допомоги мігрантам після повернення в Україну» (для українських мігрантів, які не мають права на перебування в Нідерландах), що виконується Міжнародним центром розвитку міграційної політики у співпраці з Голландською Службою репатріації та повернення.

З метою імплементації Конвенції ООН **про статус біженців** здійснюється реалізація положень Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» (*№ 3671*). З урахуванням міжнародних зобов'язань процедура визнання біженцем, або особою, що потребує додаткового захисту здійснюється з дотриманням фундаментального принципу невислання шукачів притулку та біженців до країни, з якої вони прибули, та де їх життю або свободі загрожує небезпека.

04.06.13 на першому засіданні робочої групи з питань інтеграції біженців та осіб, які потребують додаткового захисту в українське суспільство, обговорено стан виконання Плану заходів щодо інтеграції біженців та осіб, які потребують додаткового захисту в українське суспільство на період до 2020 року (*затверджений розпорядженням Уряду від 22.08.12 № 605*).

01.04.13 розпочато реалізацію проекту Регіонального Представництва УВКБ ООН в Білорусі, Молдові та Україні «Ініціатива якості системи притулку в Східній Європі та південному Кавказі».

У рамках Закону України «Про **захист персональних даних**», а також Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних та Додаткового протоколу до Конвенції щодо органів нагляду та транскордонних потоків даних, здійснюються заходи щодо удосконалення системи захисту персональних даних України та приведення її у відповідність до стандартів Ради Європи та ЄС.

Так, 03.07.13 Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи захисту персональних даних» (*№ 383-VII*), яким Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини передано функції у сфері нагляду за дотриманням вимог законодавства про захист персональних даних та повноваження у визначенні особливостей обробки персональних даних, що в повній мірі забезпечує принцип незалежності уповноваженого органу у сфері захисту персональних даних.

Окрім цього, зазначеним Законом термінологічний апарат Закону України «Про захист персональних даних» приведено у відповідність до законодавства ЄС, забезпечено баланс між правом на приватність та свободою вираження поглядів, посилено роль структурних підрозділів або окремих юридичних осіб, які відповідають за обробку персональних даних. Зазначений Закон набуде чинності 1 січня 2014 року.

З метою обміну досвідом у сфері захисту персональних даних взято участь у:
конференції з захисту персональних даних, основоположних прав людини, організованій Місією ЄС з надання допомоги у питаннях кордону Україні та Республіки Молдова (28.01.13, м. Кишинів);

конференції уповноважених органів з питань захисту персональних даних Центральної та Східної Європи (СЕЕДРА) (10-12.04.13, м. Белград);

53-й зустрічі Міжнародної робочої групи із захисту персональних даних у сфері телекомунікацій (14-16.04.13, м. Прага).

Триває підготовка проекту Twinning «Посилення інституційної спроможності Державної служби України з питань захисту персональних даних та адаптація законодавства у сфері захисту персональних даних відповідно до законодавства ЄС».

Проект Угоди про **співробітництво між Україною та Європейським бюро з питань юстиції** (Євроюстом) парафовано 08.12.11. Її підписання можливе після вдосконалення національного законодавства та забезпечення відповідності інституційної системи захисту персональних даних європейським стандартам. 03.07.13 прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи захисту персональних даних» (№ 383-VII).

22-23.05.13 в м. Брюсселі під час Спільного засідання Підкомітету № 6 «Юстиція, свобода та безпека» обговорено питання співробітництва з Євроюстом.

Укладення Угоди про оперативне співробітництво між Україною та **Європейським поліцейським офісом** (Європол) (Угода про стратегічне співробітництво з Європол ратифікована 05.10.10) передбачається разом із Меморандумом про взаєморозуміння щодо встановлення захищеного каналу зв'язку та Двосторонньою угодою про підключення комп'ютерних мереж.

Центральні органи виконавчої влади здійснюють опрацювання отриманих від Європолу проектів Меморандуму про взаєморозуміння та Двосторонньої угоди.

Питання можливості прискорення переговорів щодо укладення Угоди з Європол та підтримки цього процесу у 2013 році обговорено під час:

спільного засідання Підкомітету № 6 «Юстиція, свобода та безпека» (22-23.05);

зустрічі представників Посольства України в Нідерландах з керівництвом Європолу (04.06);

візиту до України Генерального комісара поліції Литви С.Сквернеліса (19.06);

зустрічі з експертами Федерального МВС Австрії з питань боротьби з кіберзлочинністю (09.07).

Призначено офіцера зв'язку МВС України при Європолі у складі Посольства України в Нідерландах.

Підписання Угоди можливе після вдосконалення національного законодавства та забезпечення відповідності європейським стандартам інституційної системи захисту персональних даних. Представниками Європолу вивчається законодавство України у сфері захисту персональних даних, зокрема Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи захисту персональних даних» (№383-VII), та планується ознайомчий візит в Україну.

Продовжується процес **демаркації кордонів** України.

Українсько-молдовський державний кордон продемарковано на 95% (лінію кордону винесено на 1163 км кордону), демаркаційні роботи планується завершити до кінця 2013 року.

Під час 50-го засідання спільної українсько-молдовської демаркаційної комісії (24.05.13, м. Кишинів):

констатовано виконання в цілому Плану демаркації державного кордону між Україною та Республікою Молдова на 2013 рік;

затверджено пропозиції робочих груп про сигнальні примірники підсумкових демаркаційних документів на державних мовах на сухопутну частину південної ділянки державного кордону.

11.07.13 на засіданні спільної робочої групи спільної українсько-молдовської демаркаційної комісії узгоджено демаркаційну карту південної ділянки українсько-молдовського державного кордону.

24.05.13 проведено третій раунд тристоронніх переговорів щодо точок стику державних кордонів України, Молдови та Румунії (м. Кишинів, Молдова).

Здійснюється демаркація українсько-російського кордону.

проведено три засідання спільної українсько-російської демаркаційної комісії (09-11.04, 28-30.05, 25-27.06);

на місцевість винесено 285 км лінію кордону, встановлено 150 прикордонних знаків.

Зроблено важливий крок для демаркації українсько-білоруського державного кордону – 18.06.13 під час офіційного візиту в Україну Президента Республіки Білорусь А. Лукашенка підписано Протокол про обмін ратифікаційними грамотами до Договору між Україною та Республікою Білорусь про державний кордон від 12.05.97 (ратифікований Україною 18.07.97, РБ – 17.05.10).

У зв'язку з набранням чинності цим Договором 01-02.07.13 проведено зустріч глав делегацій та окремих членів спільної українсько-білоруської демаркаційної комісії. Перше її засідання заплановано на вересень 2013 року.

14.03.13 у м. Луцьку підписано Угоду між Кабінетом Міністрів України, Урядом Республіки Білорусь і Урядом Республіки Польща про точку стику державних кордонів України, Республіки Білорусь та Республіки Польща.

Погоджено проект Угоди про точку стику державних кордонів України, Республіки Білорусь та Російської Федерації та Технічні умови зі створення Делімітаційної карти району стику державних кордонів.

Забезпечується виконання Концепції **інтегрованого управління кордонами** та заходів щодо її реалізації.

З метою удосконалення нормативно-правової бази у сфері інтегрованого управління кордону:

23.01.13 підписано Угоду між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про порядок перетину українсько-білоруського державного кордону жителями Рокитнівського району Рівненської області України і Столинського району Брестської області Республіки Білорусь;

01.04.13 Урядом прийнято рішення (розпорядження № 187) про відкриття 21 пункту пропуску через державний кордон, які вже функціонували, але не були офіційно відкриті;

18.06.13 підписано Протокол між Адміністрацією Державної прикордонної служби України та Державним прикордонним комітетом Республіки Білорусь про порядок обміну інформацією на державних кордонах України і Республіки Білорусь.

На постійній основі та відповідно до договорів про режим державного кордону, співробітництво та взаємодопомогу з прикордонних питань (з Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією) та протоколів про діяльність прикордонних представників (Молдовою, Росією, Білорусією) спільно з прикордонними органами суміжних країн здійснюється моніторинг ситуації на державному кордоні.

Запроваджується спільне патрулювання державного кордону України з прикордонними службами суміжних країн.

Так, на сьогодні спільне патрулювання кордону здійснюється з Румунією (на річці Дунай з 2004 р.), Польщею (з березня 2011 р.) та Молдовою (з липня 2012 р.).

Узгоджено проекти протоколів між Адміністрацією Держприкордонслужби України і Державним прикордонним комітетом Республіки Білорусь про організацію скоординованого патрулювання українсько-білоруського державного кордону та між Адміністрацією Держприкордонслужби України та поліцією Угорщини про спільне патрулювання українсько-угорського державного кордону, отримано повноваження Уряду України на їх підписання.

З представниками Польської Сторони опрацьовано Протокол про внесення зміни до Протоколу між Адміністрацією Держприкордонслужби України та Головним Комендантом Прикордонної варті Республіки Польща про спільне патрулювання для підвищення оперативності спільного реагування на зміни обстановки та отримано повноваження Уряду України на його підписання.

Спільно з представниками прикордонних відомств суміжних країн опрацьовано проекти Угоди між Адміністрацією Держприкордонслужби України та Міністерством внутрішніх справ Словацької Республіки про спільне патрулювання українсько-словацького державного кордону та Протоколу між Адміністрацією Держприкордонслужби України та Федеральною службою безпеки Російської Федерації про взаємодію при здійсненні охорони українсько-російського державного кордону, розпочато їх внутрішньодержавне погодження.

22-23.04.13 проведено зустріч експертів прикордонної служби України та поліції Угорщини з метою підготовки до запровадження спільного патрулювання кордону (м. Мукачєво) та розроблення програми підготовки персоналу спільному патрулюванню.

На розгляді Румунської Сторони (з грудня 2012 р.) знаходяться проекти Угоди між Урядом України та Урядом Румунії про спільне патрулювання українсько-румунського державного кордону та Протоколу між Адміністрацією Держприкордонслужби України та Міністерством адміністрації та внутрішніх справ Румунії про організацію спільного патрулювання українсько-румунського державного кордону.

За підсумками експерименту в пункті пропуску «Росошани – Брічень» (проведено у лютому – червні 2012 р. за сприяння Місії ЄК з надання допомоги у питаннях кордону в Україні та Республіці Молдова) опрацьовано проект Угоди між Урядом України та Урядом Молдови про співробітництво під час здійснення спільного контролю та розпочато його внутрішньодержавне погодження.

З метою удосконалення діяльності спільних контактних пунктів, які функціонують на кордоні з Польщею (у пунктах пропуску «Дорогуськ» та «Краківець»), Румунією (у пункті пропуску «Порубне») та Російською Федерацією (у пунктах пропуску «Гоптівка» та «Матвійв Курган»), 22-25.08.13 здійснено візит до польсько-німецького центру співпраці прикордонних, поліцейських та митних служб у м. Свецьку, за підсумками якого спільно з Прикордонною вартою Польщі опрацьовуються пропозиції щодо налагодження співпраці між контактними пунктами та спільної підготовки їх персоналу.

Спільно з Молдовською Стороною опрацьовано проект Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про контактні пункти на українсько-молдовському державному кордоні, розпочато її внутрішньодержавне погодження.

На постійній основі здійснюється обмін інформацією з прикордонними органами всіх суміжних країн про обстановку на кордоні, а також нові характерні ознаки виявлених підроблених паспортних документів та профілі ризиків.

Щорічно проводиться спільна оцінка загроз прикордонній безпеці, зокрема, у 2013 р. в рамках зустрічей з представниками прикордонних відомств Росії (19-21.03.13), Білорусі (29-31.05.13), Румунії (5-6.06.13), Словаччини (23-24.07.13).

У рамках співпраці з Місією ЄК з надання допомоги у питаннях кордону в Україні та Республіці Молдова (EUBAM) щомісяця представниками прикордонних та митних служб України та Молдови готується спільний аналіз обстановки на українсько-молдовському кордоні (14-18.01, 13-15.02, 13-15.03, 10-12.04, 15-17.05, 12-14.06, 15-19.07, 14-16.08), крім того з серпня 2013 р. між прикордонними відомствами України та Молдови запроваджено спільний аналіз ризиків на регіональному рівні.

Спільно з прикордонними органами суміжних країн проводилися спільні операції та заходи щодо припинення протиправної діяльності. Так:

10-30.05.13 спільно з прикордонною поліцією Румунії на ділянці Мукачівського та Чернівецького прикордонних загонів проведено заходи щодо протидії переміщенню через кордон незаконних мігрантів та тютюнових виробів;

1-25.06.13 спільно з прикордонними відомствами Російської Федерації та Республіки Білорусь проведено спеціальну прикордонну операцію «Захід - 2013».

Активно здійснювався обмін інформацією про протиправну діяльність в акваторії Чорного моря між прикордонними та береговими охоронами Причорноморських країн. Так, у рамках Форуму Чорноморського прикордонного співробітництва прийнято 715 та відправлено 151 повідомлення.

19.02.13 в Адміністрації Держприкордонслужби проведено засідання віртуального контактного аналітичного центру з обміну даними між суб'єктами інтегрованого управління кордонами, створеного відповідно до спільного наказу Адміністрації Держприкордонслужби, МВС, МЗС, Мінінфраструктури, Мінфіну, СБУ та Нацдержслужби. Під час засідання розглянуто питання підготовки стратегічного бюлетеня «Інтегроване управління кордонами в Україні», обміну відкритою статистичною та аналітичною інформацією у сфері безпеки державного кордону та реалізації Концепції інтегрованого управління кордонами.

Відповідно до спільного наказу Держмитслужби та Адміністрації Держприкордонслужби від 13.12.10 здійснювався щомісячний обмін статистичною та аналітичною інформацією з питань протидії незаконному переміщенню наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, зброї, боєприпасів та вибухових речовин через державний кордон, а також проводилися щоквартальні робочі зустрічі аналітиків.

З метою удосконалення взаємодії з прикордонними органами суміжних країн та відповідно до планів двостороннього співробітництва з прикордонними службами суміжних країн щокварталу проводяться зустрічі начальників прикордонних підрозділів з удосконалення взаємодії з охорони спільного кордону, здійснення прикордонного контролю, обміну досвідом тощо.

У рамках головування України в ОБСЄ у квітні ц.р. у Києві проведено Щорічну конференцію ОБСЄ з питань прикордонної безпеки, у якій взяли участь біля 60 представників правоохоронних органів країн ОБСЄ.

21.05.13 у Національній академії Державної прикордонної служби відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Інтегроване управління кордонами. Теорія і практика» (за участю Місії EUBAM, ОБСЄ, Представництва МОМ, Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, прикордонних відомств країн-членів ЄС, органів державної влади і науково-освітніх установ України).

12.06.13 відбулася заключна конференція проекту «Східне партнерство – ключова ініціатива тренінгового проекту з комплексного управління кордонами» за участі представників ЄК, Міжнародного центру з питань розвитку міграційної політики, Місії EUBAM, Представництва МОМ в Україні, прикордонних та митних відомств країн-учасниць «Східного партнерства», під час якої підбито підсумки реалізації 30-місячного проекту, а також обговорено перспективи подальшого співробітництва.

13.06.13 у м. Київ відбулося 8-ме засідання спеціалізованої панелі «Інтегроване управління кордонами» Тематичної платформи № 1 «Демократія, належне врядування та стабільність» ініціативи ЄС «Східне партнерство» за участю представників ЄК, ЄСЗД, FRONTEX, Місії EUBAM, Представництва МОМ в Україні, прикордонних та митних відомств країн Східного партнерства. 14.06.13 учасники заходу відвідали Навчальний центр Держприкордонслужби (м. Оршанець).

За інформацією ЄК до попереднього переліку проектів для затвердження ЄК включено наступні проекти:

спільне патрулювання на сухопутній та річковій ділянці українсько-молдовського кордону (4 млн. євро);

скоординоване патрулювання сухопутної та річкової ділянок державного кордону між Україною та Республікою Білорусь (II фаза, 4,5 млн. євро);

розбудова інфраструктури пункту пропуску «Паланка-Удобне» для здійснення спільного прикордонно-митного контролю на території Молдови.

Триває підготовка проекту Twinning «Підвищення спроможності Державної прикордонної служби України у сфері виявлення підроблених документів та викрадених автотранспортних засобів, подальший розвиток системи ІТ та розширення можливостей для навчання».

20.06.13 Рада ЄС затвердила зміни до Кодексу Шенгенських кордонів, що відкриває для України можливість запровадження спільного прикордонного контролю на кордонах з Польщею, Угорщиною, Словаччиною та Румунією.

Активно здійснюється **співпраця** з Європейським агентством з управління оперативним співробітництвом на зовнішніх кордонах держав-членів ЄС **FRONTEX** та Місією ЄК з надання допомоги у питаннях кордону в Україні та Республіці Молдова **EUBAM**.

Відповідно до Плану співпраці з агентством FRONTEX на 2013-2015 роки українські фахівці взяли участь як спостерігачі у:

спільних операціях FRONTEX на повітряних кордонах «Flexi Force» у міжнародних аеропортах м.Гельсінкі та м.Амстердаму, у морських операціях «Hermes» та «Minerva» в Італії та Іспанії; «Focal Points» в Угорщині;

спільній операції FRONTEX «Координаційні пункти 2013» у пункті пропуску «Кучурган-авто» на українській території (липень-серпень 2013);

міжнародній конференції керівників прикордонних підрозділів міжнародних аеропортів (Conference for Operational Heads of Airports);

проектах підготовки персоналу «Єдина навчальна програма», «Підготовка кінологів»;

семінарі з профілювання аналізу ризиків у рамках проекту FRONTEX з протидії торгівлі людьми (18.07.13, м. Варшава).

18.06.13 у Києві проведено конференцію FRONTEX «Східні кордони», на якій було представлено спільний звіт про обстановку на зовнішніх кордонах ЄС у 2012 році.

У рамках виконання Плану роботи з місією EUBAM на 2013 рік:

на постійній основі діють спільні робочі групи: з протидії нелегальній міграції та контрабанді; з удосконалення функціонування спільних пунктів пропуску та діяльності мобільних підрозділів; з обміну інформацією; з патрулювання спільного кордону;

триває робота з удосконалення механізму обміну інформацією з Прикордонною службою Молдови, щомісяця готуються спільні звіти з оцінки безпеки на українсько-молдовському кордоні, які надсилаються до ЄК, Європолу, агентства FRONTEX та посольств країн-членів ЄС;

на постійній основі проводяться тренінги з протидії корупції та дотримання правил поведінки для персоналу пунктів пропуску, реалізується проект із створення двох зразкових пунктів пропуску через українсько-молдовський кордон;

завершено курс дистанційного навчання для начальників прикордонних підрозділів, розроблений спільно з Женевським центром з демократичного контролю над збройними силами;

за участі фахівців ОБСЄ розпочато підготовку навчального курсу з питань протидії корупції;

протягом липня 2013 р. на українсько-молдовському кордоні за координації Місії EUBAM проводилася спільна операція правоохоронних органів України та Республіки Молдова «Овідій».

Мандат Місії EUBAM продовжено до 01.12.15. Узгоджується проект змін та доповнень до Меморандуму про заснування Місії EUBAM з метою актуалізації її мандату.

Активно розвивалося міжнародне співробітництво з прикордонних питань. Так, відбулися два візити представників Агентства з питань охорони кордонів Великобританії, за підсумками яких досягнуто домовленостей про підготовку меморандуму про співпрацю та плану спільних заходів на 2013 – 2014 роки.

Забезпечено:

реалізацію планів співробітництва з прикордонними відомствами суміжних країн, а також ФРН, Латвії та Болгарії, спрямованих на удосконалення взаємодії, обміну інформацією та досвідом, впровадження нових форм співпраці;

обмін інформацією з правоохоронними органами Франції, Великобританії та Австрії, започатковано діалог з міграційним відомством Королівства Нідерландів щодо створення нормативно-правової бази співробітництва.

Виконується Концепція державної політики **у сфері боротьби з організованою злочинністю** та план заходів щодо її реалізації.

Взято участь у 10-й Регіональній зустрічі керівників спецпідрозділів з боротьби з організованою злочинністю у Південно-Східній Європі (18-21.06, м. Ясси);

У сфері протидії незаконному обігу наркотиків реалізуються Концепція створення системи моніторингу ситуації у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів, реалізація якої запланована до 2015 року, та відповідного плану заходів.

Здійснюється супроводження у Верховній Раді проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» (щодо діяльності з обігу наркотичних засобів) (реєстр. № 3129).

28.08.13 Урядом схвалено Стратегію державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року.

Триває розробка законопроекту «Про приєднання України до Розширеної часткової угоди Ради Європи про створення групи із співробітництва у боротьбі проти зловживання наркотиками та їх незаконного обігу (Група Помпиду)».

МВС запроваджено обмін інформацією у сфері протидії незаконному обігу наркотиків з компетентними органами інших держав та міжнародними організаціями.

В рамках Меморандуму про взаєморозуміння здійснюється співпраця між Українським медичним та моніторинговим центром з алкоголю та наркотиків МОЗ та Європейським моніторинговим центром з питань наркотиків та наркотичної залежності (EMCDDA). З 2010 року оприлюднюються Національні річні звіти щодо наркотичної ситуації в Україні, які готуються відповідно до методології та Інструкції написання річних звітів для країн – членів ЄС.

Триває робота над Національним річним звітом щодо наркотичної ситуації в Україні 2013 р. (дані 2012 р.) відповідно до вимог EMCDDA (скорочений варіант документа розміщено на сайті EMCDDA <http://www.emcdda.europa.eu/publications/country-overviews/ua#drd>).

EMCDDA підтримано пропозиції Української Сторони щодо надання Україні сприяння у проведенні моніторингу інфекційних захворювань.

Українськими експертами взято участь у:

другому розширеному засіданні мережі національних контактних пунктів з питань моніторингу наркотичної ситуації в державах-членах ЄС за участю країн-членів Східного партнерства (21-22.05.13, м. Лісабон, Португалія);

міжнародній конференції «Вдосконалена стратегія боротьби з наркотиками на 2013-2014 роки» (05-07.06.13, м. Бад Ерлах, Австрія);

науково-практичному семінарі з вивчення передового досвіду застосування замісної підтримувальної терапії, організованому Управлінням ООН з наркотиків і злочинності (UNODC) (16-22.06.13, м. Глазго, Великобританія);

міжнародній конференції «Наркополітика в Східній Європі в контексті корупції» (26.06.13, м. Київ);

10-му засіданні глав національних правоохоронних органів країн Європи з питань забезпечення дотримання законів про наркотики (01-05.07.13, м. Відень);

засіданні експертів з питань контролю за наркотиками у форматі ЄС – країни Східного партнерства, під час якого визначені основні напрями превентивної роботи держав-членів ЄС та засоби реалізації Стратегії з контролю за наркотиками на період 2013-2020 років (16.07.13, м. Брюссель);

Конференції ОБСЄ «Протидія незаконній торгівлі наркотиками з використанням мережі Інтернет» (25-26.07.13, м. Відень).

Реалізується Закон України «Про **протидію торгівлі людьми**», яким визначено основні напрями державної політики у цій сфері, порядок встановлення статусу осіб, які постраждали від торгівлі людьми, та порядок надання їм допомоги.

З метою обміну досвідом у сфері боротьби з торгівлею людьми у 2013 році взято участь у:

низці міжнародних семінарів з питань протидії торгівлі людьми в рамках проекту «Східне партнерство – ключова ініціатива тренінгового проекту з комплексного управління кордонами»;

«круглих столах» на теми «Правові та практичні аспекти гарантування прав іноземцям, постраждалим від торгівлі людьми» (проведено за підтримки Представництва МОМ в Україні та Офісу Верховного Комісара ООН з прав людини) та «Законодавчі та інституційні засади реалізації політики у сфері протидії торгівлі людьми: практика України та ЄС».

Здійснюється реалізація проектів ОБСЄ в Україні:

«Відповідь на виклики у протидії торгівлі людьми та кіберзлочинності в Україні»;

«Поширення Національного механізму взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми».

Основні завдання:

• забезпечення супроводження у Верховній Раді законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії дискримінації в Україні (*ресстр. № 2342*);

• вжиття заходів щодо організації візиту в Україну оціночної місії ЄС для підготовки проекту третьої оцінки ЄС про прогрес України у виконанні Плану дій з лібералізації ЄС візового режиму для України (*02-06.09.13*) та проведення засідання старших посадових осіб у рамках безвізового діалогу Україна - ЄС (*орієнтовно 27.09.13*);

• продовжити роботу з імплементації Угоди між Україною та ЄС про внесення змін до Угоди між Україною та ЄС про спрощення оформлення віз;

• продовжити роботу з імплементації Угоди про реадмісію осіб між Україною та ЄС;

• вжити дієвих заходів з метою укладення угод про співробітництво з Євроюстом та Європолем.

Оцінка Української Сторони: досягнуто значного прогресу.

4. Економічне співробітництво

Економічне співробітництво між Україною та ЄС спрямоване на підтримку впровадження Програми економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава».

У I півріччі 2013 року розвиток вітчизняної економіки, як і наприкінці 2012 року, характеризувався низькою активністю основних економічних суб'єктів. Це зумовлено як економічними чинниками, більшість з яких була сформована у II півріччі 2012 р. і стримувала розвиток основних видів економічної діяльності, так і ефектом високої бази порівняння (*зростання економіки України у I півріччі 2012 року*). Поряд з цим окремі види економічної діяльності продовжують демонструвати достатньо високі темпи зростання. Зокрема, у січні-липні 2013 р. темп приросту виробництва сільськогосподарської продукції склав 14,8% (*у січні-липні 2012 р. - падіння на 4,2%*).

Політика Уряду, спрямована на підвищення добробуту населення, та цінова стабільність стали підґрунтям для підтримки розвитку соціальної сфери. У січні-червні 2013 року середньомісячна заробітна плата зросла на 9,1% (*порівняно з січнем-червнем 2012 р.*), зростання реальної (з урахуванням інфляції) середньомісячної заробітної плати у січні-червні 2013 р. становило 9,6% (*15,6% у січні-червні 2012 р.*).

Завдяки прогресу у проведенні реформ, у рейтингу індексу глобальної конкурентоспроможності 2012/2013 Україна поліпшила свої позиції відразу на 9 пунктів і зайняла 73 місце серед 144 країн світу, які досліджувалися. Позиція України підвищується другий рік поспіль (*після падіння на 17 пунктів у 2009-2010 роках*) і досягла докризового рівня, що є підтвердженням позитивних змін в усіх сферах суспільного життя.

У рейтингу «Ведення бізнесу 2013» (*Doing Business 2013*) Україна покращила свої позиції на 15 пунктів (*до 137 місця із 185 країн*) та увійшла до списку із 23 країн світу-найбільших реформаторів умов ведення бізнесу у 2011-2012 роках, які оцінює даний рейтинг.

Бюджетним кодексом України створено правове підґрунтя для запровадження **середньострокового бюджетного прогнозування**.

Щорічно Урядом схвалюється прогноз економічного і соціального розвитку України на короткостроковий період та основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на два роки, що настають за прогнозним. Основні прогнозні макропоказники на 2013 рік схвалені Урядом у листопаді 2012 р. (*постанова № 1125*).

Національний банк України щокварталу проводить опитування щодо ділових очікувань підприємств та оприлюднює їх дані (*результати опитування за I кв. 2013 р. оприлюднено у квітні, за II кв. – у липні*).

Реалізується проект «Надання консультаційної підтримки Міністерству фінансів України у реформуванні бюджетного процесу та управлінні допомогою», зокрема в рамках проекту у I півріччі 2013 р. проведено семінари:

«Особливості та етапи переходу від річного до середньострокового бюджетного планування у деяких країнах Європи» (*09.04.13*);

«Міжнародна практика формування та функціонування підрозділу міністерства фінансів, який здійснює середньострокове бюджетне планування (структура, функції та повноваження), та відповідні рекомендації для України» (*04.06.13*).

Експертами проекту видано методологічний посібник «Середньострокове бюджетне прогнозування та планування в Україні: сучасний стан, міжнародна практика та напрями вдосконалення».

З метою **поширення досвіду ЄС у банківській сфері** Національним банком здійснюється робота щодо організації у рамках інструменту TAIEХ низки заходів з питань протидії відмиванню доходів, здійснення оверсайта платіжних систем та систем розрахунків, організації роботи фонду гарантування депозитів щодо регулювання та нагляду за ризиками банків, організації кредитної кооперації.

Триває опрацювання спільно з експертами ЄС технічного завдання щодо реалізації нового проекту допомоги ЄС для України у сфері фінансових послуг, спрямованого на посилення спроможності сектору фінансових послуг із створення стабільних, надійних та ефективних фінансових ринків, здатних забезпечувати національну економіку фінансовими ресурсами і підтримувати економічний та соціальний розвиток України і їх інтеграцію у глобальне фінансове середовище.

Національний банк на постійній основі здійснює заходи, спрямовані на налагодження двосторонніх взаємовигідних контактів з наглядовими органами країн походження банків, дочірні установи яких функціонують в Україні. Укладено двосторонні Меморандуми про співробітництво з наглядовими органами 14 країн світу (*зокрема з 8 державами – членами ЄС: Кіпр, Латвія, Литва, Польща, Люксембург, Угорщина, Швеція та Греція*) та 2 багатосторонні угоди про співробітництво та координацію нагляду за діяльністю Групи ОТП (OTP) та Surgus Popular Bank.

Позитивним кроком у сфері **управління державними фінансами** стало схвалення 01.08.13 Урядом Стратегії розвитку системи управління державними фінансами, яка підготовлена з урахуванням рекомендацій експертів SIGMA. Стратегія спрямована на визначення основних напрямів розвитку системи управління державними фінансами, зокрема щодо розвитку системи державних закупівель, здійснення державних інвестицій, впровадження стратегічного планування на рівні головних розпорядників бюджетних коштів, розвитку середньострокового бюджетного

прогнозування, державного фінансового контролю, проведення боргової політики, забезпечення прозорості виконання бюджету тощо. Доручено Мінфіну доопрацювати Стратегію разом з Мінекономрозвитку, Міндоходів, Мін'юстом, Казначейством, Держфінінспекцією, Антимонопольним комітетом і Рахунковою палатою (*Протокол засідання Уряду № 47*).

18.01.13 Президент України подав на розгляд Верховної Ради законопроект про внесення змін до статті 98 Конституції України щодо розширення повноважень Рахункової палати (*реєстр. № 2049*) та визначив його як невідкладний для позачергового розгляду. 21.05.13 Конституційний Суд визнав зазначений законопроект таким, що відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

20.06.13 Верховна Рада попередньо схвалила законопроект (*реєстр. № 2049*), який відповідно до порядку, встановленого Конституцією України, буде винесено для розгляду на наступній сесії Верховної Ради.

24-26.04.13 у м. Києві відбувся міжнародний семінар Казначейського Співтовариства мережі PEM PAL «Внутрішній контроль та роль сучасного казначейства» за участю представників Світового банку, міністерств фінансів країн-членів мережі PEM PAL, Голів казначейських служб Росії, Албанії, Болгарії, Хорватії.

У сфері **управління державним боргом** реалізується Середньострокова стратегія управління державним боргом на 2013-2015 роки (*постанова Кабінету Міністрів від 29.04.13 № 320*).

З метою розширення можливостей реалізації **права громадян на гідну працю**, стимулювання нових робочих місць та забезпечення стабільного функціонування ринку праці реалізується урядова Програма сприяння зайнятості населення та стимулювання створення нових робочих місць на період до 2017 року.

З урахуванням досвіду держав-членів ЄС здійснюється **реформування пенсійної системи**. Законом України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» передбачається, зокрема, поступове підвищення пенсійного віку для жінок та підвищення мінімально необхідного страхового стажу для одержання пенсії за віком. Поступово розвивається система недержавного пенсійного забезпечення.

З метою удосконалення порядку призначення та індексації пенсій, створення рівних умов індексації пенсій незалежно від закону, за яким вони призначені, внесено зміни до деяких законів України щодо призначення та індексації пенсії (*Закон від 14.05.13 № 231*).

Продовжується робота щодо створення інституційних компонентів для запровадження накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та легалізації тіньової зайнятості та заробітної плати.

Реалізується Державна програма **приватизації** на 2012-2014 роки. Визначено три послідовні етапи виконання Програми, які дозволять завершити до 2015 року приватизацію як широкомасштабний соціально-економічний проект.

З метою **удосконалення механізмів роботи з донорами** виконується Концепція планування, залучення, ефективного використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги і співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями. Діє Урядово-донорська група, яка складається з 4 основних тематичних груп (*економічний розвиток, регіональний розвиток, інституціональний розвиток та управління; соціальні реформи та охорона здоров'я; демократія, верховенство права, безпека держави та її громадян; інфраструктура, енергетика та довкілля*) та 11 тематичних підгруп/секцій.

У рамках утвореної Президентом України робочої групи здійснюється опрацювання пропозицій щодо вдосконалення залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги.

Утворено спільну робочу групу моніторингу програм бюджетної підтримки. Відбулося два її засідання (30.05.13 та 13-14.06.13).

Продовжується робота щодо запровадження секторального діалогу високого рівня (за участю міністрів і Голови Представництва ЄС в Україні) для обговорення актуальних питань реалізації галузевих стратегій. Секторальні зустрічі високого рівня заплановано провести у вересні – листопаді після засідань спільних груп моніторингу програм секторальної бюджетної підтримки ЄС (червень – вересень 2013 року).

Мінекономрозвитку розробляється проект стратегії залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги і співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями на 2013-2016 роки.

Основні завдання:

- вжиття заходів щодо:
 - забезпечення реформування системи управління державними фінансами;
 - забезпечення прозорості бюджетного процесу та контролю за виконанням державного бюджету;
- забезпечення виконання Стратегії розвитку системи управління державними фінансами.

Оцінка Української Сторони: досягнуто значного прогресу.

5. Торгівля та питання, пов'язані з торгівлею

Європейський Союз є одним із основних торговельних партнерів України, за перше півріччя 2013 р. його частка у загальному обсязі торгівлі товарами України склала 31,3 %. У двосторонній торгівлі товарами з ЄС продовжує зберігатися негативне сальдо (- 3 905,6 млн. дол. США). Обсяг торгівлі послугами між Україною та ЄС у першому півріччі 2013 р. склав 37,7 % від загального обсягу торгівлі послугами України. Збережено позитивне сальдо, яке становило 77,7 млн. дол. США.

У першому півріччі 2013 р. обсяг експорту до країн ЄС порівняно з відповідним періодом 2012 р. збільшився на 2,6 % і склав загалом 8,3 млрд. дол. США, тоді як експорт до країн СНД зменшився на 10,8 %, склавши 11 млрд. дол. США.

Обсяг експорту товарів до країн СНД становив 35,9 % від загального обсягу експорту, Європи – 27,6 %, у т.ч. до країн ЄС – 27,1%.

Серед найбільших країн-партнерів експорт товарів збільшився до Італії – на 9,8 %, одночасно скоротився до Польщі – на 11,3 %.

У першому півріччі 2013 р. обсяг імпорту з країн ЄС порівняно з відповідним періодом 2012 р. зменшився на 1,7 % і склав 12,2 млрд. дол. США, із країн СНД – зменшився на 30,3 % і склав 11,9 млрд. дол. США.

Імпорт з Європи становив 37,2% від загального обсягу імпорту, у т.ч. з країн ЄС – 35 %, з країн СНД – 34 %.

Серед найбільших країн-партнерів імпорт товарів збільшився лише з Польщі на 13,7 %, в той же час зменшились поставки з Італії – на 14,4 % та Німеччини – на 2,4 %.

29.04.13 Урядом затверджено план заходів з подолання негативного сальдо у зовнішній торгівлі (розпорядження № 281).

15.05.13 відбулося Чотирнадцяте спільне засідання Підкомітету № 1 «Торгівля та інвестиції» Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС (м. Брюссель, Королівство Бельгія).

З метою забезпечення **передачі повноважень щодо сертифікації походження** від Торгово-промислової палати митним органам статтею 46 Митного кодексу України (*Закон № 4495*) встановлено, що у разі вивезення товарів з митної території України сертифікат про походження товару з України видається уповноваженим органом. Статтею 544 Кодексу встановлено, що митна служба України виконує такі основні завдання: проведення верифікації (встановлення достовірності) сертифікатів про походження товарів з України та видача у випадках, встановлених чинними міжнародними договорами, сертифікатів походження. Таким чином, з набранням чинності положень Угоди про асоціацію, митні органи ЄС та України будуть здійснювати видачу преференційних сертифікатів про походження товарів форми EUR.1 відповідно до положень правил походження товарів, які є невід'ємною частиною Угоди про асоціацію.

Триває підготовка проекту Twinning «Підтримка Міністерства доходів і зборів України у розвитку інтегрованого управління кордонами».

Державна політика України у сфері **технічного регулювання** базується на удосконаленні діючого законодавства, впровадженні європейських директив, гармонізації національних стандартів з міжнародними та європейськими.

Відповідно до Законів України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції», «Про загальну безпечність нехарчової продукції» та «Про відповідальність за шкоду, завдану внаслідок дефекту в продукції» замість державного контролю виробництва продукції запроваджено ринковий нагляд за безпекою продукції, яка вже розміщена на ринку.

З метою оптимізації системи центральних органів виконавчої влади вже розмежовано функції органів, які займаються розробленням стандартів, та які здійснюють контроль за їх дотриманням. Урядом затверджено перелік органів державного ринкового нагляду та сфер їх відповідальності.

Урядом України схвалено:

проект нової редакції Закону України «Про стандартизацію» (*21.08.13*), який передбачає утворення національного органу стандартизації, що не є органом державної влади, скасування обов'язковості застосування стандартів та інших нормативних документів у сфері стандартизації, скасування реєстрації технічних умов;

зміни до 20 технічних регламентів у частині встановлення вимоги щодо обов'язкової відповідності національних стандартів вимогам європейських технічних регламентів (*28.08.13*). Це надасть можливість суб'єктам господарювання спростити процедуру введення продукції в обіг за рахунок взаємного визнання робіт з оцінки відповідності як на рівні національних та європейських, так і на міждержавному рівні - за рахунок ідентичності технічних вимог до продукції.

В Україні є чинними 7068 національних стандартів, гармонізованих з міжнародними та європейськими.

З 2006 року скасовано чинність 3696 міждержавних стандартів (*ГОСТ*).

У рамках реалізації програми бюджетної підтримки «Сприяння взаємній торгівлі шляхом усунення технічних бар'єрів у торгівлі між Україною та ЄС» (*бюджет – 45 млн. євро, з яких 6 млн. євро – технічна допомога*) передбачається реформування системи стандартизації та акредитації, встановлення європейських принципів ринкового нагляду та захисту прав споживачів, реформування української інфраструктури якості.

Спільним наказом Мінекономрозвитку та Мінфіну (*від 05.04.13 № 363/453*) затверджено паспорт бюджетної програми на 2013 рік за КПКВК 1201440 «Виконання програми «Сприяння взаємній торгівлі шляхом усунення технічних бар'єрів в торгівлі між Україною та Європейським Союзом».

13.05.13 Уряд прийняв розпорядження «Про підписання Додаткової угоди № 1 (у формі обміну листами) між Урядом України та ЄС, представленим ЄК, до Угоди про фінансування програми «Сприяння взаємній торгівлі шляхом усунення технічних бар'єрів у торгівлі між Україною та ЄС» (№ 290). Додаткову угоду № 1 підписано з боку Української Сторони - Міністром економічного розвитку і торгівлі (05.06.13), з боку Сторони ЄС - директором програм сусідства Генерального Директорату ЄК з розвитку та співробітництва EuropeAid (30.07.13).

Мінекономрозвитку за підтримки проекту ЄС «Додаткові заходи до Програми підтримки секторальної політики «Сприяння взаємній торгівлі шляхом усунення технічних бар'єрів у торгівлі між Україною та ЄС» та проекту «Сприяння економічному розвитку та зайнятості» Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ GmbH) організовано цикл регіональних семінарів на тему «Поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі між Україною та ЄС: основні аспекти та переваги. Регулювання системи технічного регулювання».

05.06.13 відбулася міжнародна конференція «Роль і місце акредитації для української промисловості і торгівлі» (м. Київ), на якій обговорено питання усунення технічних бар'єрів у торгівлі між Україною та ЄС через взаємне визнання результатів вимірювань та акредитації, зокрема, у контексті майбутньої Угоди про асоціацію.

У сфері метрології здійснюється супроводження проекту Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» (нова редакція) (реєстр. № 3090), метою якого є розмежування регуляторних, наглядових (контрольних) та господарських функцій у сфері метрології, розмежування адміністративних та господарських адміністративних послуг відповідно до норм ЄС.

Розвиток еталонної бази України, у т.ч. створення та удосконалення державних первинних еталонів, проводиться відповідно до Державної програми розвитку еталонної бази України на 2011-2015 роки. Станом на липень 2013 р. до Реєстру державних, первинних і вторинних еталонів одиниць вимірювань внесено 69 державних і 74 вторинних еталони одиниць вимірювань, до бази даних Міжнародного бюро з мір та ваг занесено 181 СМС-рядків.

Одним із важливих кроків у **сфері оцінки відповідності** є створення правової бази щодо переходу від обов'язкової сертифікації продукції до оцінки відповідності вимогам технічних регламентів, розроблених на основі європейських директив.

В Україні ухвалено 38 технічних регламентів на конкретні види промислової продукції, що розроблені на основі європейських директив, з них впроваджено 25. Впровадження технічних регламентів здійснюється поетапно з урахуванням прийняття необхідних гармонізованих стандартів, які є доказовою базою відповідності продукції вимогам технічних регламентів, підготовки виробництва.

З метою затвердження єдиних підходів до структури та змісту технічних регламентів, що розробляються на основі європейських директив, Кабінетом Міністрів затверджено Правила підготовки проектів технічних регламентів, розроблених на основі актів законодавства ЄС. Наказом Мінекономрозвитку затверджено Методичні рекомендації щодо впровадження положень директив Нового та Глобального підходу ЄС як технічних регламентів. Цими актами передбачається, що зміст технічного регламенту повинен максимально точно і повно відповідати змісту директиви.

Приведено у відповідність технічні регламенти відносно продукції, що є пріоритетами Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (Угода АСАА), зокрема, Технічний регламент з електромагнітної сумісності обладнання, Технічний регламент безпеки низьковольтного електричного регламенту, Технічний регламент безпеки машин та устаткування, Технічний регламент безпеки іграшок.

Триває процес приведення системи **акредитації** органів з оцінки відповідності до європейських вимог (відповідно до Закону України № 4224). Перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації, скорочено майже на 65 відсотків, зокрема повністю скасовано обов'язкову сертифікацію 50 груп промислової продукції, послуг харчування, які надаються суб'єктами туристичної діяльності, та 12 груп харчової продукції, а також 80 груп продукції в частині відповідності встановленим вимогам щодо електромагнітної сумісності.

Впроваджується проекту Twinning «Подальше посилення спроможності Національного агентства з акредитації України».

Продовжується реформування сфери **санітарних та фітосанітарних заходів**. З 2011 року працює Державна ветеринарна та фітосанітарна служба як компетентний орган щодо забезпечення безпечності та якості харчових продуктів, що відповідає вимогам ЄС.

Здійснюється супроводження у Верховній Раді проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо безпечності харчових продуктів» (реєстр. № 3102), спрямований на подальше удосконалення системи державного контролю в сфері безпечності харчових продуктів з урахуванням вимог законодавства ЄС.

Реалізується затверджений Урядом план заходів щодо проведення інституційної реформи у сфері здійснення санітарних та фітосанітарних заходів та Угода між Урядом України та ЄС про фінансування Рамкової програми на підтримку угод між Україною та ЄС, у рамках якої передбачається фінансування заходів, передбачених цим планом інституційної реформи.

З 01.01.12 контролюючими органами (*Держсанепідслужбою та Держветфітослужбою*) застосовуються нормативи Комісії з Кодексу Аліментаріус у сфері безпеки харчових продуктів.

З метою забезпечення прозорості роботи уповноважених органів за рахунок обов'язкового планування заходів контролю та нагляду виконується Національний план із здійснення контролю (нагляду) за безпечністю та якістю харчових продуктів на 2012-2017 роки.

Відповідно до плану заходів проводиться оптимізація мережі державних лабораторій, що здійснюють випробування для цілей державного контролю (нагляду) харчових продуктів, виконання якого розраховано до 2015 року.

З 20.02.13 Україна отримала право постачати до ЄС продукцію птахівництва, що стало можливим завдяки консолідованим зусиллям Уряду та бізнесу, спрямованим на відкриття європейського ринку для вітчизняної сільськогосподарської продукції.

Також Україну включено до переліку третіх країн, яким дозволяється експорт до ЄС продуктів тваринного походження не для людського споживання (субпродукти).

13-17.05.13 відбулася місія експертів ЄК в Україну з метою оцінки системи виробництва столових яєць на українських підприємствах. Очікується фінальний звіт європейських експертів.

Під час 81-ї Генеральної сесії Асамблеї делегатів Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин (26.05-01.06.13, м. Париж) обговорено питання експорту м'яса птиці та яєць з України на ринок ЄС, можливого інспектування українських підприємств для організації постачання до Європи сухого молока і харчового протеїну.

З метою забезпечення безпечності та конкурентоспроможності продукції, що виробляється в Україні, здійснюється супроводження у Верховній Раді законопроектів:

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ідентифікації та реєстрації тварин», спрямований на забезпечення безпечності харчових продуктів тваринного походження (реєстр. № 2404);

«Про внесення змін до Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні» (щодо сертифікації послуг із зберігання та продуктів його переробки (*реєстр. № 2361а*);

«Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» (*реєстр. № 0979*).

Готується до розгляду Верховною Радою у другому читанні проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про молоко та молочні продукти» та інших законодавчих актів щодо посилення заходів боротьби з фальсифікацією молочних продуктів» (*реєстр. № 2172*).

20.06.13 під час засідання Громадської ради при Мінагрополітики презентовано проект «Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року».

Проводиться подальша робота з впровадження системи аналізу ризиків та контролю (регулювання) у критичних точках (*система HACCP*). На сьогодні в Україні зазначена система впроваджена на 214 молокопереробних, рибопереробних та м'ясопереробних потужностях.

Реалізується проект Twinning «Надання допомоги Україні у наблизенні законодавства у сфері фітосанітарії та адміністративних засад у відповідності до Європейських стандартів».

Інформація про **рух капіталу та платежів** в Україні надається Стороні ЄС під час засідань Підкомітету № 3 «Політика у сфері підприємств, конкуренція, співробітництво в регуляторній сфері», а також у вигляді Матриці оцінки ситуації у сфері регулювання руху капіталу в Україні, яка на постійній основі оновлюється Українською Стороною. Чергове засідання Підкомітету № 3 відбулося 16.05.13 у м. Брюсселі.

Загальні засади здійснення **державних закупівель** в Україні визначені Законом «Про здійснення державних закупівель». Більшість положень Закону в цілому не суперечать *acquis communautaire*. Основні принципи здійснення державних закупівель, такі як добросовісна конкуренція серед учасників, максимальна економія та ефективність, відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель, недискримінація учасників, об'єктивна та неупереджена оцінка пропозицій конкурсних торгів та запобігання корупційним діям і зловживанням відповідають головним принципам здійснення закупівель, що визначені Директивою Європейського Парламенту та Ради ЄС від 31.03.04 № 2004/18/ЄС. Однак положення Закону містять окремі виключення щодо товарів, робіт і послуг, закупівля яких здійснюється не за загальними правилами, що порушує принципи закупівлі товарів, робіт і послуг, які закріплені у директивах ЄС.

Ураховуючи актуальність та одночасну новизну практичного втілення в життя механізму закупівель за рамковими угодами, Мінекономрозвитку спільно з проектом ЄС «Гармонізація систем конкуренції та державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС» започатковано пілотний проект щодо впровадження закупівель за рамковими угодами.

Законодавчо впроваджено процедуру електронного реверсивного аукціону, що сприятиме більш ефективному і прозорому використанню державних коштів, а також призведе до зниження витрат на участь у торгах, зниження рівня корупції під час здійснення державних закупівель та формування здорової конкуренції у цій сфері. Триває розроблення відповідних нормативно-правових актів для практичної імплементації цієї процедури.

Проект Стратегії розвитку державних закупівель в Україні, до роботи над яким залучено експертів проекту технічної допомоги США USAID/LINK та проекту ЄС «Гармонізація систем захисту конкуренції та систем державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС», включено як окремий розділ до Стратегії розвитку управління державними фінансами (01.08.13 схвалена Урядом).

В Антимонопольному комітеті працює постійно діюча адміністративна колегія з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель. Рішення колегії публікуються в державному офіційному друкованому виданні з питань державних закупівель та оприлюднюються на веб-сайті.

Уряд затвердив план інституційної реформи у сфері моніторингу та контролю **державної допомоги** суб'єктам господарювання (*розпорядження від 04.03.13 № 102*).

Здійснюється супроводження у Верховній Раді проектів Законів «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (*реєстр. № 2749*) та «Про внесення змін до статті 35 Бюджетного кодексу України» щодо державної допомоги суб'єктам господарювання (*реєстр. № 2750*), прийняття яких сприятиме підвищенню ефективності використання державних ресурсів.

Відбулися «круглі столи»:

«Презентація проекту Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» за підтримки проекту ЄС «Гармонізація систем забезпечення конкуренції та державних закупівель в Україні до стандартів ЄС» (*22.03.13*);

«Перспективи модернізації державної підтримки суб'єктів господарювання в Україні» в Національному інституті стратегічних досліджень (*18.06.13*), під час якого представлено аналітичну доповідь «Модернізація системи державної підтримки суб'єктів господарювання в Україні».

У рамках виконання Концепції Загальнодержавної програми розвитку **конкуренції** на 2014-2024 роки триває узгодження відповідної програми.

Забезпечується супроводження у Верховній Раді проектів Законів:

Про внесення змін до Закону України «Про захист економічної конкуренції» стосовно учасників концентрації (*реєстр. № 0875*);

Про внесення змін до Закону України «Про захист економічної конкуренції» щодо забезпечення доказів у справах, що розглядаються органами Антимонопольного комітету (*реєстр. № 2955*).

Триває підготовка проекту Twinning «Підтримка інституційної спроможності Антимонопольного комітету України з проведення досліджень товарних ринків України відповідно до міжнародних стандартів та кращих практик, та подальшої адаптації законодавства про захист економічної конкуренції до законодавства ЄС».

У сфері інтелектуальної власності забезпечується супроводження у Верховній Раді проектів Законів:

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань інтелектуальної власності» (*реєстр. № 0903*);

«Про внесення змін до Закону України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» щодо захисту прав інтелектуальної власності» (*реєстр. № 2056a*).

08.04.13 Уряд прийняв постанову № 257 «Деякі питання легалізації комп'ютерних програм, які використовуються в органах виконавчої влади», якою затверджений посадовий склад міжвідомчої робочої групи з питань легалізації комп'ютерних програм. Вказана постанова створює додатковий правовий механізм для виконання міжнародних зобов'язань Україні щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Державними інспекторами з питань інтелектуальної власності у I півріччі 2013 року проведено 361 перевірку суб'єктів господарювання, які використовують у своїй діяльності об'єкти права інтелектуальної власності, зокрема, спільно з органами прокуратури та МВС щодо законності використання програмного забезпечення та розповсюдження дисків для лазерних систем зчитування. За результатами складено та направлено до суду 143 протоколи про адміністративні правопорушення, вилучено більш ніж 67 500 примірників контрафактної продукції на суму близько 1 580 000 грн.

Міндоходів забезпечує ведення митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності на підставі заяв власників майнових прав на об'єкти авторського права і суміжних прав, торговельні марки, винаходи, корисні моделі, промислові зразки, сорти рослин та географічні зазначення. Митницями здійснюється призупинення митного оформлення за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності.

З метою припинення незаконного розповсюдження музичних творів у мережі Інтернет МВС організовано проведення моніторингу Інтернет-мережі та локальних мереж.

У рамках співпраці з Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (ВОІВ) взято участь у засіданнях:

Міжурядового комітету ВОІВ з інтелектуальної власності, генетичних ресурсів, традиційних знань та фольклору (04-08.02, 22-26.04);

постійних Комітетів ВОІВ з патентного права (25-28.02) та з питань законодавства про торговельні марки, промислові зразки та географічні зазначення (27-31.05);

Комітетів ВОІВ із стандартів (15-19.04) та розвитку та інтелектуальної власності (13-17.05);

Комітету експертів Союзу міжнародної патентної класифікації (27.02-01.03);

Комітету експертів Ніщцького Союзу (22-26.04);

Робочих груп ВОІВ з перегляду міжнародної патентної класифікації (13-17.05) та з питань Договору про патентну кооперацію (21-24.05).

Триває підготовка проекту Twinning «Посилення правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні».

У липні 2013 р. відбулася Міжнародна літня школа з інтелектуальної власності, організована Державною службою інтелектуальної власності України спільно з Академією Всесвітньої організації інтелектуальної власності в рамках програми професійного розвитку спеціалістів сфери інтелектуальної власності (м. Одеса).

Реформування митної сфери здійснюється на базі нової редакції Митного кодексу України, який розроблено з урахуванням положень Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур, Конвенції про тимчасове ввезення, Митного кодексу ЄС.

Президентом України створено Міністерство доходів та зборів шляхом реорганізації Держмитслужби та ДПС. Відповідно до Положення про Міндоходів (Указ Президента України від 18.03.13 № 141) основними завданнями Міністерства є, зокрема, забезпечення формування та реалізація єдиної державної митної політики, боротьба з правопорушеннями під час застосування митного законодавства.

Забезпечується супроводження у Верховній Раді законопроектів:

Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо фінансових гарантів для забезпечення сплати митних платежів) (реєстр. № 2603);

Про внесення змін до Митного тарифу України, затвердженого Законом України «Про Митний тариф України» (реєстр. № 2105а);

Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо відшкодування шкоди при неправомірних діях посадових осіб) (реєстр. № 2360а).

Триває робота щодо досягнення європейських часових стандартів оформлення митних декларацій. Так, середній час оформлення вантажних митних декларацій в митному режимі «імпорт» у 2013 році складає біля 1 год., «експорт» – 43 хвилини. Це досягнуто із запровадженням електронного декларування, реалізацією системи аналізу ризиків, а також роботою системи пост-аудит контролю.

Запровадження МДП-ЕПД (міжнародне дорожнє перевезення-електронна попередня декларація) удосконалило процедуру оформлення МДП шляхом надання можливості перевізникам здійснювати їх попереднє електронне інформування.

Реалізація одержання попередньої інформації із системи МДП-ЕПД дозволяє посилити контроль за ввезенням товарів в країнах призначення та забезпечити додатковий захист системи МДП.

14-15.05.13 у м. Києві відбувся семінар «Статті Митного кодексу України з питань класифікації товарів, що переміщуються через митний кордон України з країн-членів ЄС та застосування редакції Митного тарифу України, побудованого на основі ГС 2012 року» в рамках інструменту ТАІЕХ.

17.05.13 вперше в Україні Чопською митницею реалізовані вимоги статті 259 Митного кодексу України, яка передбачає відповідно до заявленого митного режиму і за попередньою митною декларацією випуск товарів без пред'явлення їх митному органу.

Співробітництво у митній сфері здійснюється на основі Рамкової стратегії митного співробітництва між Україною та ЄС на 2012 – 2014 роки (*схвалено у червні 2012 року*). Робочою групою з імплементації Рамкової стратегії узгоджено Дорожню карту відповідної роботи, у т.ч. визначено комплекс заходів у таких пріоритетних напрямках, як безпечні торговельні потоки, управління ризиками та боротьба з шахрайством, інвестиції в модернізацію митниці.

Під час другого засідання Робочої групи з імплементації Рамкової стратегії (18-21.06.13, м. Перемишль, Польща):

домовлено про створення робочої «міні» групи за участю представників трьох сусідніх держав-членів ЄС та України з метою ознайомлення з пунктами пропуску на кордоні України та ЄС для оцінки та вироблення конкретних пропозицій щодо їх подальшого розвитку. Організовано відповідний ознайомчий візит до пунктів пропуску на кордоні між Україною та ЄС (21.06.13, пункти пропуску «Шегині-Медика», «Краковець-Корчова»);

обговорено питання започаткування пілотного проекту із створення Робочої групи з питань уповноважених економічних операторів (УЕО) для забезпечення взаємного визнання систем УЕО між Україною та ЄС.

Стан виконання Дорожньої карти обговорено на засіданні Української частини Підкомітету № 5 «Митне та транскордонне співробітництво» (07.08.13, м. Київ).

Міндоходів у рамках імплементації Рамкової стратегії проведено семінар з розгляду нових Директив ЄС (27-28.03.13).

Здійснюється реалізація ініціативи України щодо започаткування на українсько-польській, українсько-словацькій, українсько-угорській ділянках спільного кордону пілотного проекту з обміну інформацією про переміщування вантажів.

У рамках співпраці з питань розвитку процедур митної оцінки проведено міжнародну конференцію «Діалог держави та бізнесу: світова практика визначення митної вартості» (15.02.13) за участю експертів Всесвітньої митної організації, СОТ, митної та прикордонної служби США.

Взято участь у:

спільній митно-фінансовій конференції за участю представників прикордонних та митних органів України, Угорщини, Словаччини та Румунії (19-20.03.13, м. Дебрецен);

36-й сесії Технічного комітету з митної оцінки (14-20.04.13, м. Брюссель);

оперативній нараді Робочої групи-2 з питань боротьби з митними махінаціями, яка проходила в Місії EUBAM (30.05.13, м. Одеса);

навчальному курсі «Використання переваг Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах», які організуються на базі багатосторонніх податкових центрів ОЕСР в Угорщині, Австрії та Туреччині (10-14.06.13);

спільному семінарі ОЕСР та Міністерства по податках Республіки Азербайджан на тему «Розширений аудит малих та середніх підприємств» (09-15.06.13);

17-й Генеральній Асамблеї ІОТА (26-29.06.13, м. Берн);

121-й і 122-й сесіях Ради митного співробітництва Всесвітньої митної організації (27-29.06.13, м. Брюссель), під час яких прийнято два нові Пакети інструментів з Дотримання вимог митного законодавства та Організаційного розвитку, а також рішення щодо членства України (Міндоходів) у Фінансовому Комітеті ВМО на період 2013-2014 років.

Під час засідань двосторонніх органів Україна – ЄС, а також конференцій Європейського регіону Всесвітньої митної організації, обговорювалося питання створення **механізму обміну інформацією** з митними органами держав-членів ЄС.

Питання попереднього обміну інформацією отримало політичну підтримку в рамках реалізації Ініціативи ЄС «Східне партнерство».

04-05.03.13 відбулось друге засідання Проектної групи з питань обміну митною інформацією між ЄС та країнами Східного партнерства (м. Кишинів), під час якого делегацією українських митників продемонстровано роботу Системи попереднього обміну митною інформацією, що функціонує між митними службами України та Молдови (*Система PAIES - Pre-Arrival Information Exchange System*).

06-07.03.13 під час ознайомчого візиту на пункт пропуску «Старокозаче-Тудора» продемонстровано досвід та практику української митниці щодо практичного застосування Системи PAIES та представлено систему управління ризиками, яка застосовується відносно інформації, отриманої з PAIES.

Міндоходів застосовує автоматизовану систему **аналізу та управління ризиками** як під час митного оформлення (з 2007 р.), так і під час пропуску товарів та транспортних засобів через державний кордон України. Розпочато застосування модуля автоматизованої системи аналізу та управління ризиками в пунктах пропуску через державний кордон для автомобільного сполучення (з березня 2012 р.).

У лютому 2013 р. за участю представників Митної адміністрації Королівства Нідерланди проведено семінар щодо основних аспектів аналізу ризиків з використанням попередньої інформації, отриманої від морських агентів, практичних аспектів організації митного контролю в морських портах.

Завершено спільну роботу з Місією EUBAM щодо розробки брошури з основ пост-митного аудиту. Брошури будуть розповсюджені в місцях митного оформлення серед учасників зовнішньоекономічних операцій.

Організовано навчальний захід для представників Південної, Вінницької та Чернівецької митниць з питань аналізу ризиків у морських пунктах пропуску за участю експертів EUBAM.

06.06.13 підписано Домовленість про співробітництво між Міндоходів та Європейським офісом **по боротьбі з шахрайством** (OLAF) щодо боротьби з незаконним переміщенням тютюнових виробів.

За участю українських експертів проведено:

спільну міжнародну митну операцію Молдови, Румунії та України «ROMOLUK» (березень) під егідою ЄК та OLAF за участю експертів Європолу, EUBAM та FRONTEx. Спільні дії дозволили встановити і припинити найбільшу виявлену протягом 2013 року спробу незаконного ввезення на територію України в зоні діяльності Ягодинської митниці партії сигарет (12,5 млн. шт.);

міжнародну правоохоронну операцію з протидії незаконному обігу контрафактних та підакцизних товарів «Чорний Посейдон II» (травень-червень) за участю представників Інтерполу, Всесвітньої митної організації, OLAF, а також митних органів, поліції та національних бюро Інтерполу Білорусі, Молдови, Польщі, Румунії, Туреччини, України.

Основним інструментом співпраці є обмін інформацією та запитам про надання адміністративної допомоги при проведенні перевірок та розслідувань. Така допомога, як правило, полягає в отриманні певної інформації про обставини конкретних зовнішньоекономічних операцій.

Основні завдання:

- забезпечення розгляду Верховною Радою законопроектів:
 - «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ідентифікації та реєстрації тварин» (реєстр. № 2404);
 - «Про внесення змін до Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні» (реєстр. № 2361а);
 - «Про внесення змін до Закону України «Про молоко та молочні продукти» та інших законодавчих актів щодо посилення заходів боротьби з фальсифікацією молочних продуктів» (реєстр. № 2172);
 - «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (реєстр. № 2749);
 - «Про внесення змін до статті 35 Бюджетного кодексу України» щодо державної допомоги суб'єктам господарювання (реєстр. № 2750);
- здійснення вичерпних заходів щодо завершення підготовки та забезпечення розгляду Верховною Радою проектів:
 - Закону України «Про стандартизацію» (нова редакція);
 - Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» (нова редакція);
- продовження роботи з експертами Світового Банку та ЄК щодо питань адаптації українського законодавства до світових та європейських стандартів у сфері державних закупівель;
- забезпечення реалізації Дорожньої карти з імплементації Рамкової стратегії митного співробітництва на 2012–2014 роки.

Оцінка Української Сторони: досягнуто певного прогресу.

6. Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерні питання

Триває імплементація Меморандуму про взаєморозуміння між Україною та ЄС з питань співробітництва у сфері енергетики (нідписано 01.12.05).

У рамках XVI саміту Україна – ЄС (25.02.13) сторони підписали Сьомий спільний звіт Україна – ЄС про виконання Меморандуму між ЄС та Україною про порозуміння щодо співробітництва в енергетичній галузі протягом 2012 року і погодилися надалі підтримувати енергетичне співробітництво, засноване на принципах солідарності та взаємної вигоди. ЄС і надалі сприятиме модернізації газотранспортної системи України і підтримуватиме Україну в інтенсифікації діалогу з міжнародними фінансовими інституціями щодо реалізації проекту з транзиту газу «Реконструкція газопроводу «Уренгой – Помари – Ужгород».

03.05.13 за спільною ініціативою Міністра енергетики та вугільної промисловості України Е. Ставицького та Комісара ЄС з питань енергетики Г. Оттінгера в м. Брюсселі відбулось засідання «круглого столу» з питань розвитку газового ринку в Україні, під час якого обговорено, зокрема, питання майбутнього транзиту газу через територію України, можливостей реверсних поставок газу та використання підземних газових сховищ України, перспектив та очікувань стосовно модернізації ГТС України.

Урядом схвалено:

комплексний план заходів щодо активізації співробітництва між Україною та ЄС в енергетичній сфері на 2013 рік (15.04.13), здійснюється його реалізація та моніторинг цієї роботи;

оновлену Енергетичну стратегію України до 2030 року (24.07.13).

Здійснюється супроводження у Верховній Раді проекту Закону України «Про державне регулювання у сфері енергетики» (реєстр. № 3095).

Широке коло актуальних питань співробітництва у сфері енергетики обговорено:

на високому рівні – на засіданні Ради з питань співробітництва між Україною та ЄС за участю Прем'єр-міністра України М. Азарова (24.06.13) та зустрічі Міністра енергетики та вугільної промисловості Е. Ставицького та Комісара ЄС з питань енергетики Г. Оттінгера (25.03.13);

на експертному рівні – на черговому засіданні Підкомітету № 4 «Енергетика, транспорт, ядерна безпека та навколишнє природне середовище» Комітету з питань співробітництва Україна – ЄС (18-19.07.13).

• інтеграція енергетичних ринків

З метою виконання зобов'язань, пов'язаних із *членством України в Енергетичному Співтоваристві* реалізується план заходів із забезпечення виконання Україною зобов'язань у рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства (Україна приєдналася до Договору 01.02.11).

У рамках членства в Енергетичному Співтоваристві (ЕНС) спільно з Секретаріатом ЕНС розробляється План подальших дій та Дорожня карта імплементації законодавства ЄС за Договором.

Забезпечується супроводження розгляду у Верховній Раді проектів Законів України:

«Про засади функціонування ринку електричної енергії України» (реєстр. № 0916, прийнято у першому читанні);

«Про внесення зміни до пункту 9 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (реєстр. № 2471а), яким передбачається відмінити застосування вивізного (експортного) мита під час оформлення експорту енергопродуктів (газ, природний газ в газоподібному стані, природний газ в скрапленому стані та інш.) до країн-членів ЕНС.

05.03.13 відбувся «круглий стіл» на тему «Реформування ринку електроенергетики України», в рамках якого обговорено законопроект про засади функціонування ринку електричної енергії України, прогнозовані зміни на ринку електроенергетики та вплив на подальший розвиток «зеленої енергетики».

25.03.13 Кабінет Міністрів прийняв розпорядження «Деякі питання використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів з підтримки впровадження Енергетичної стратегії України на період до 2030 року» (№ 159). Його реалізація дозволить врегулювати питання щодо використання у 2013 році близько 302 млн. грн., які надійшли у рамках Угоди між Урядом України та ЄС про фінансування програми «Підтримка впровадження Енергетичної стратегії України».

Триває робота з підготовки другого проекту секторальної бюджетної підтримки у сфері енергетики на суму 45 млн. євро. 05.06.13 відбулося засідання робочої групи з підготовки програми. Міненерговугілля забезпечує роботу підгруп для узгодження окремих індикаторів.

24-30.06.13 втретє в Україні проведено Європейський тиждень сталого енергетики, організований Представництвом ЄС у співпраці з місцевою та регіональною владою, а також міжнародними організаціями. У рамках заходів презентовано результати проектів з енергоефективності, які реалізуються за участі ЄС, ПРООН, НЕФКО, ЕБР та українських міст.

Продовжується робота щодо **інтеграції об'єднаної енергетичної системи України до центральної європейської електричної мережі ENTSO-E**.

У квітні ц. р. Міненерговугілля підписано та надіслано Молдовській Стороні партнерську угоду та додатки до Грантового контракту (доопрацьовані з урахуванням зауважень Спільного технічного секретаріату програми). 03.07.13 Урядом України прийнято розпорядження № 472, яким передбачено передача Міненерговугіллю 413 тис. грн. для співфінансування проекту транскордонного співробітництва «Техніко-економічне обґрунтування синхронного об'єднання української і молдовської енергосистем з європейською ENTSO-E».

19.07.13 Міненерговугілля надіслано Молдовській Стороні завірені Додатки до партнерської Угоди з метою подальшої їх передачі до Регіонального офісу Спільної операційної програми у м. Ясси (Румунія). 12.08.13 Регіональним офісом Програми надані зауваження до пакету документів. 20.08.13 підписану Угоду про партнерство та додатки до неї згідно із зауваженнями Регіонального офісу Програми Міненерговугілля передано Мінекономіки Республіки Молдова.

У рамках роботи щодо **зміцнення спроможності та незалежності НКРЕ**, здійснюється супроводження у Верховній Раді проекту Закону України «Про державне регулювання у сфері енергетики» (реєстр. № 3095), положення якого спрямовані на забезпечення ефективного впливу держави на діяльність суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на суміжних ринках у сфері енергетики, створення його чітких і зрозумілих рамок.

З метою продовження **реформування тарифів на електроенергію і ціноутворення на газ** проведено збір інформації щодо споживання електроенергії населенням по блоках за 2012 рік. Здійснюється аналіз цієї інформації для подальшого вдосконалення розрахунків за електроенергію за блочним тарифом.

Здійснювалися заходи щодо **впровадження стимулюючого тарифоутворення** з метою підвищення ефективності діяльності та оновлення основних фондів підприємств електроенергетики.

У 2013 році постановами НКРЕ затверджено:

Порядок визначення необхідного доходу від здійснення діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом у разі застосування стимулюючого регулювання (від 11.07 № 898);

Порядок визначення регуляторної бази активів суб'єктів природних монополій у сфері електроенергетики (від 11.07 № 899);

Порядок розрахунку роздрібних тарифів на електричну енергію, тарифів на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом у разі застосування стимулюючого регулювання (від 11.07 № 900);

Параметри регулювання, що мають довгостроковий строк дії, для цілей стимулюючого регулювання (від 23.07 № 1009);

Рішення про застосування стимулюючого регулювання у сфері передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами (від 26.07 № 1029);

Процедуру встановлення тарифів для ліцензіатів з постачання електричної енергії за регульованим тарифом та/або з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами у разі застосування стимулюючого регулювання (від 26.07 № 1030);

Порядок розподілу активів, витрат та доходів між видами діяльності ліцензіатів з постачання електричної енергії за регульованим тарифом та/або з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами (від 26.07 № 1031);

Порядок визначення необхідного доходу від здійснення діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами у разі застосування стимулюючого регулювання (від 26.07.13 № 1032).

Постановами НКРЕ затверджено Правила приєднання електроустановок до **електричних мереж** (від 17.01.13 № 32), Порядок розрахунку плати за приєднання об'єктів замовників до газових мереж (від 31.01.13 № 77), Методику розрахунку плати за приєднання електроустановок до електричних мереж (від 12.02.13 № 115).

Триває підготовка проекту Twinning «Підтримка НКРЕ щодо впровадження лібералізованої моделі ринку електричної енергії».

Представники НКРЕ взяли участь у засіданнях Ради органів регулювання ЕнС, робочих груп з питань електроенергетики, газу та з питань споживачів Ради органів регулювання ЕнС, 6-му Соціальному Форумі ЕнС, 18-му Афінському електричному форумі ЕнС, Спільному засіданні Ради органів регулювання ЕнС та Антимонопольних органів регулювання, а також семінарах щодо моніторингу регіонального ринку електроенергії, Кодексів мереж з урахуванням Третього пакету енергетичного законодавства ЄС і розробки 10 річних планів розвитку мереж у газовому секторі.

Реалізується Концепція **створення в Україні** мінімальних **запасів нафти** і нафтопродуктів на період до 2020 року. Триває розробка законопроекту «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів».

Україна продовжує докласти зусилля для реалізації проекту **Євразійського нафтотранспортного коридору** (ЄАНТК). Очікується ухвалення восени 2013 р. першого переліку проектів «спільного інтересу ЄС» (*Project of Common Interest*), до якого попередньо внесено проект ЄАНТК.

26.06.13 Енергетичним Співтовариством прийнято попереднє рішення щодо надання проекту будівництва нафтопроводу «Броди-Адамова» статусу Project of Energy Community Interest (*PECI*). Остаточне рішення щодо надання проектам статусу PЕCІ буде прийнято в рамках чергового засідання Ради Міністрів ЕнС у жовтні ц. р.

Важливим аспектом для успішної реалізації проекту ЄАНТК стало прийняття 06.03.13 ЄК позитивного рішення щодо надання фінансування (гранту) в розмірі 495 млн. польських злотих (близько 120 млн. євро) з фондів Операційної програми ЄС «Інфраструктура та навколишнє середовище» на реалізацію проекту нафтопроводу «Броди-Адамова застава». Відповідно до умов Операційної програми ЄС «Інфраструктура та навколишнє середовище» практично всі кошти мають бути витрачені в рамках проекту на території Польщі. Не більше 10% від фінансування проекту може бути витрачено поза межами Польщі.

Продовжується робота щодо **модернізації газотранспортної системи** України.

На виконання Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про трубопровідний транспорт» щодо реформування нафтогазового комплексу» утворено ПАТ «Укртрансгаз» та ПАТ «Укргазвидобування».

Здійснюється супроводження у Верховній Раді проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою реформування Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» (*ресстр. № 2937*).

28.01.13 ЄБРР надав на розгляд Міненерговугілля проект пропозицій щодо основних передумов надання кредиту ЄБРР для модернізації газотранспортної системи України (в рамках підготовки *Кредитного та Гарантійного договорів за проектом «Реконструкція лінійних споруд газопроводу «Уренгой-Помари-Ужгород»*). 28.02.13 на нараді із представникам ЄК та міжнародних фінансових організацій обговорено зазначені умови. НАК «Нафтогаз України» надано зауваження до пропозицій ЄБРР.

ЄІБ також підтвердив готовність реалізувати проект з модернізації зазначеного магістрального газопроводу та надіслав список спеціальних умов, необхідних для

виділення кредиту. Зазначені умови стосуються реорганізації ПАТ «Укртрансгаз» та наближення українського законодавства до вимог Договору про Енергетичне Співтовариства щодо газотранспортної системи.

ПАТ «Укртрансгаз» розпочав модернізацію газопроводу за рахунок власних коштів та виконав роботи з модернізації газотранспортних об'єктів на суму понад 118 млн. дол. США.

15.02.13 між НАК «Нафтогаз України» та ТОВ «Ернст енд Янг» підписано договір про надання послуг з виконання науково-дослідної роботи на тему «Розроблення програми реформування Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України». 15.02.13 Представництву ЄС в Україні надіслано інформацію про обсяг робіт за договором. 02.04.13 під час зустрічі з представниками МБРР та ЄК обговорено питання залучення ресурсів Трастового фонду та домовлено створити спільну робочу групу з реформування газового сектору.

Створено Робочу групу (*наказ Міненерговугілля від 13.06.13 № 368*) для розгляду проміжних результатів консультаційної підтримки щодо реформування НАК «Нафтогаз України» за участю представників Міненерговугілля, ЄС, ЄБРР, ЄК, ТОВ «Ернст енд Янг», Компанії «Ротшільд» та НАК «Нафтогаз України».

ТОВ «Ернст енд Янг» підготовлено проміжний звіт до п. 1.1 Технічного завдання Договору під назвою «Здійснення огляду організаційної структури НАК «Нафтогаз України» та її дочірніх підприємств, що задіяні у видобуванні, транспортуванні та реалізації нафти та газу, щодо відповідності вимогам законодавства ЄС, зокрема Директиви 2003/55/ЄС». Завершується робота щодо погодження проміжних звітів до п. 1.2 Технічного завдання «Проведення аналізу фінансових показників НАК «Нафтогаз України» та її дочірніх підприємств за основними напрямками діяльності: видобування, транспортування та реалізація газу і нафти за поточний рік та динаміки цих показників за попередні 3 роки» та п. 1.4 «Проведення аналізу господарської діяльності НАК «Нафтогаз України» та її дочірніх підприємств за основними напрямками діяльності: видобування, транспортування та реалізація газу і нафти».

29.04.13 між ПАТ «Укртрансгаз» та «Ferrostaal Industrieanlagen GmbH» укладено Договір про закупівлю робіт щодо реконструкції компресорної станції «БАР» (*розробляється проектно-кошторисна документація*).

03.05.13 у м. Брюсселі під час «круглого столу» високого рівня з питань розвитку газового ринку в Україні обговорено питання стратегії ефективного використання газотранспортної системи та газосховищ України.

Урядом прийнято розпорядження «Про погодження пропозицій щодо відчуження основних фондів публічного акціонерного товариства «Укратранснафта» (*від 03.07.13 № 477*).

З метою **диверсифікації джерел та маршрутів поставок природного газу** в Україну 08.05.12 НАК «Нафтогаз України» укладено Рамкову угоду купівлі-продажу природного газу з німецькою компанією «RWE Supply & Trading GmbH», яка передбачає постачання природного газу з європейських спотових ринків через території Польщі, Словаччини, Угорщини та Румунії. На сьогоднішній день налагоджено постачання природного газу через територію Польщі (*ГВС «Германовичі» з 01.11.12, з 01.04.13 обсяг постачання газу зріс до 5 млн. куб. м. на добу*) та Угорщини (*ГВС «Берегдароц» з 01.06.13, обсяг постачання газу збільшився до 3 млн. куб. метрів*).

Також Компанією опрацьовується можливість реверсних поставок природного газу через територію Румунії. Підписано Меморандум про наміри з румунською компанією «Трансгаз» (*09.08.12*). Опрацьовується можливість постачання газу через ГВС «Теово» та «Орловка».

Для забезпечення прийому природного газу з території Словаччини Українською Стороною вже виконано всі необхідні роботи з реконструкції ділянки магістрального газопроводу. ПАТ «Укртрансгаз» запропонувало словацькій компанії «Eustream» використовувати один із чотирьох існуючих газопроводів для постачання газу на територію України. Опрацьовуються технічні умови постачання газу.

24.04.13 підписано Угоду про розподіл вуглеводнів, які видобуватимуться у межах ділянки Юзівська, між Україною та компанією «Shell Exploration and Production Ukraine Investments (IV) BV» та ТОВ «Надра Юзівська» (м. Давос).

Під егідою ЄК готується оприлюднення українсько-угорсько-хорватської Заяви про наміри щодо транспортування скрапленого газу з LNG-терміналу в Хорватії до України та Угорщини. За попередніми оцінками, потужність зазначеного проекту становитиме біля 5 млрд. м³.

31.01.13 постановою НКРЕ (№ 75) внесено зміни до Порядку доступу до Єдиної газотранспортної системи України з метою виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо плати за приєднання до мереж суб'єктів природних монополій» (№ 5021-VI).

З метою зростання власного виробництва газу та зменшення залежності національної економіки країни від його імпорту проводяться заходи щодо освоєння та розробки Чорноморського шельфу. Зокрема, 01.02.13 самопідйомна плавуча бурова установка «Незалежність» розпочала буріння першої своєї свердловини.

13-17.05.13 делегація ПАТ «Укртрансгаз» взяла участь у 21-й регулярній Диспетчерській нараді представників компаній країн, що здійснюють транзит та використання російського природного газу в Україні, Молдові, країнах Балканського регіону та Туреччині.

• **енергоефективність, відновлювальна енергія та природоохоронні аспекти**

Реалізується Угода про фінансування програми «Підтримка виконання Енергетичної стратегії України *в галузі енергоефективності* та відновлюваних джерел енергії» у рамках Європейського інструменту сусідства та партнерства (загальна вартість – 70 млн. євро, з яких 63 млн. євро – компонент бюджетної підтримки, 7 млн. євро – додаткова підтримка, яка включає технічну допомогу, проведення оглядів та оцінки програми, аудитів тощо). У 2011 р. до державного бюджету отримано перший фіксований транш у розмірі 31 млн. євро.

25.03.13 Уряд України прийняв розпорядження «Деякі питання використання у 2013 році коштів у сфері енергоефективності та енергозбереження» (№ 158) з метою спрямування зазначених коштів на реалізацію заходів Державної цільової економічної програми з підвищення енергоефективності та розвитку виробництва енергоносіїв з альтернативних видів палива та відновлюваних джерел енергії на 2010-2015 роки.

У рамках зазначеної бюджетної підтримки Держенергоефективності здійснюється реалізація проекту додаткової технічної допомоги «Підтримка заходів з енергоефективності у малих містах України». Із близько 80-ти поданих муніципалітетами України проектів відібрано десять проектів з енергоефективності, які фінансуються за рахунок проекту додаткової технічної допомоги.

19.06.13 Урядом затверджено Плани заходів з імплементації Директиви 2001/77/ЄС щодо сприяння використанню електричної енергії і Директиви 2003/30/ЄС щодо сприяння використанню біопалива або іншого відновлюваного палива для транспорту (розпорядження № 429).

Здійснюється супроводження проекту Закону України «Про ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів» (реєстр. № 3071), розроблений з урахуванням положень актів ЄС (зокрема, Резолюції Ради № 85/С 20/01 від 15.01.85, Резолюції Ради від 07.12.98, Директиви Ради № 92/75/ЄЕС від 22.09.92, Директиви

Ради № 93/76/ЄЕС від 13.09.93, Директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС № 96/57/ЄС від 03.09.96, Директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС № 2003/54/ЄС, Директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС № 2006/32/ЄС від 05.04.06).

Держенергоефективності утворено робочу групу (наказ від 18.02.13 № 41, засідання відбулися 20.05.13 та 20.06.13), в рамках якої спільно з проектом UNIDO «Підвищення енергетичної ефективності та стимулювання використання відновлюваних джерел енергії в агрохарчовій промисловості та інших малих та середніх підприємствах в Україні» підготовлено та 20.06.13 схвалено проект Національного плану дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року (далі – проект НПД ВЕ).

21.06.13 Держенергоефективності надіслано проект НПД ВЕ на розгляд до Секретаріату Енергетичного Співтовариства. 17.07.13 у робочому порядку отримано зауваження Секретаріату. 16.08.13 Секретаріату ЕнС направлено доопрацьовану редакцію проекту НПД ВЕ.

У травні 2013 р. надіслано до Секретаріату ЕнС проекти розпоряджень Кабінету Міністрів:

Про затвердження планів заходів щодо впровадження деяких директив ЄС щодо відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива;

Про затвердження плану заходів щодо впровадження деяких директив ЄС у сфері енергоефективності (18.07.13 Секретаріат Енергетичного Співтовариства підтримав цей проект).

07.08.13 постановою Уряду затверджено технічні регламенти щодо енергетичного маркування, доручено доопрацювати акт щодо питань, які стосуються державного ринкового нагляду. Зазначені технічні регламенти розроблені з урахуванням оновленого європейського законодавства (зокрема, Директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС від 19.05.10 № 2010/30/ЄС, Делегованого регламенту Комісії (ЄС) від 28.09.10 № 1060/2010 та Делегованого регламенту Комісії (ЄС) від 28.09.10 № 1061/2010).

Триває робота над проектом Національного плану дій з енергоефективності до 2020 року (далі - НПД ВЕ), як це передбачено Директивою ЄС № 2006/32/ЄС. 25.02.13 Секретаріатом ЕнС повідомлено про відповідність проекту НПД ВЕ вимогам ЄС. 11.06.13 у м. Відні (Австрія) відбулось засідання Координаційної групи з енергоефективності, під час якого обговорено даний проект.

Впроваджується Ініціатива щодо енергоефективності та захисту навколишнього середовища в Східній Європі, зокрема створено фонд підтримки Ініціативи (близько 94 млн. євро). Верховна Рада ратифікувала Угоду про внесок України у Фонд (Закон № 3596), в рамках якої Україна має сплатити 10 млн. євро (2 млн. євро щорічно впродовж 5 років).

01.04.13 набув чинності Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про електроенергетику» щодо стимулювання виробництва електроенергії з **альтернативних джерел енергії**» (№ 5485). Закон вдосконалює систему застосування «зеленого» тарифу на електроенергію, що виробляється з альтернативних джерел енергії (з урахуванням дати введення об'єктів електроенергетики в експлуатацію).

Прийнято Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про заборону ввезення і реалізації на території України етилованого бензину та свинцевих добавок до бензину» щодо авіаційного палива» (від 14.05.13 № 230).

Забезпечується супроводження у Верховній Раді до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо

відновлюваних джерел енергії» (*реєстр. № 0914*), яким передбачається спрощення дозвільної системи у сфері відновлюваної енергетики.

04.06.13 у м. Відень у рамках міжнародної виставки альтернативних джерел енергії «Renewable Energy World Europe» Держінвестпроект презентував три складові Національного проекту «Енергія природи» («Теплий дім», «Водовугільне паливо» та «Енергія біомаси»), які передбачають впровадження в енергетичній сфері України комплексної системи заходів, спрямованих на зменшення споживання енергоресурсів, збільшення показників енергоефективності та будівництво нових та модернізацію існуючих ТЕС, що працюють на твердому біопаливі для одночасного виробництва електричної та теплової енергії.

Станом на 01.07.13 в Україні встановлена потужність об'єктів відновлюваної енергетики, що працюють за «зеленим» тарифом, становить 874,382 МВт, з яких у поточному році було введено 228,692 МВт (*97,4 % від потужності, введеної у 2012 році*).

Найбільшими із введених в експлуатацію у 2013 році об'єктами відновлюваної енергетики є:

сонячна електростанція встановленою потужністю 31,55 МВт (*Одеська обл., Болградський р-н, с. Залізничне*);

сонячна електростанція встановленою потужністю 29,3 МВт (*Миколаївська обл., Вознесенський р-н, с. Таборівка*);

перша та друга черги сонячної електростанції зі встановленими потужностями 27,356 та 27,488 МВт відповідно (*Одеська обл., Кілійський р-н, с. Кілія*);

сонячна електростанція встановленою потужністю 9,8 МВт (*Херсонська обл., Скадовський р-н, смт. Лазурне*);

збільшено потужність Ботіївської ВЕС на 52,275 МВт (*Запорізька обл., Приморський р-н*).

Взято участь у:

семінарі ЕНС «Впровадження Директиви 2009/28/ЄС щодо відновлюваних джерел енергії» (*22-24.04.13, Австрія та Сербія*);

«круглому столі» на тему «Вирішення екологічних проблем теплогенерації України як запорука забезпечення національної енергонезалежності» (*24.04.13, м. Буриштин*), в ході якого обговорено проблематику виконання екологічних вимог Енергетичного Співтовариства до теплової генерації та залучення інвестицій у цій сфері;

п'ятому засіданні Координаційної групи Фонду Східноєвропейського партнерства з енергоефективності та довкілля (*29-30.04.13, м. Гельсінкі*);

13-тих щорічних Загальних зборах Регіональної асоціації органів регулювання (ERRA) та засіданні Голів регуляторів (*10-11.06.13, м. Будапешт*). Результатом спільної роботи стала підготовка висновків щодо роботи Асоціації за програмами у 2012 році, внесення поправок до Статуту ERRA та Основних положень її діяльності, а також обрання Президента та Віце-президента ERRA;

роботі Координаційної групи з енергоефективності Секретаріату Енергетичного Співтовариства (*10-12.06.13, м. Відень*), під час якого було представлено стан сфери енергоефективності України.

У рамках проекту Twinning «Удосконалення нормативно-правової бази у сфері енергетичної ефективності та її наближення до вимог законодавства ЄС» у період з 2012 року по 2013 рік було реалізовано понад 50 місій європейських експертів за такими напрямками: розгляд та аналіз первинного законодавства України у сфері енергоефективності та енергозбереження, аналіз існуючих заохочувальних схем стимулювання енергоефективності та розробка пропозицій щодо впровадження нових

на основі досвіду країн-членів ЄС, впровадження в Україні систем енергоаудиту та енергоменеджменту, розробка Національного плану дій з енергоефективності України до 2020 року, впровадження вимог до енергетичних характеристик будівель та розробка стандартів у сфері енергоефективності. У рамках проекту представники Держенергоефективності ознайомилися з досвідом запровадження «білого сертифікату» (26.05-01.06, м. Париж) та «системою заохочень» до його використання (23-29.06, м. Берлін).

Продовжується реалізація проекту додаткової технічної допомоги «Розбудова спроможності Держенергоефективності України» (термін реалізації 13.12.11-13.12.14).

• ядерна безпека

ЄК погоджено проектні пропозиції Української Сторони, які передбачається включити до Щорічної програми дій з ядерної безпеки на 2012 р., зокрема щодо:

посилення можливостей Держатомрегулювання у здійсненні контролю та оцінки питань ядерної та радіаційної безпеки;

пріоритетних питань безпеки поводження з радіоактивними відходами.

Продовжується робота з імплементації результатів спільного проекту ЄК–МАГАТЕ–Україна стосовно оцінки **ядерної безпеки** українських атомних електростанцій. Діє Комплексна (зведена) програма підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій, реалізація якої триватиме до 2017 року (орієнтовна вартість – 1,45 млрд. євро). ДП «НАЕК «Енергоатом» розпочато її фінансування за рахунок тарифу на електричну енергію, передбачено її фінансування за рахунок ресурсів міжнародних фінансових організацій. З метою збільшення фінансування заходів підвищення безпеки на найближчі роки Міненерговугіллям ініційовано питання внесення змін до зазначеної програми.

Кабінет Міністрів визнав за доцільне залучення від ЄБРР та Євратому позик у розмірі 600 млн. євро в рівних частинах для реалізації інвестиційного проекту «Комплексна (зведена) програма підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій». 12.03.13 ЄБРР виділив Україні 300 млн. євро на реалізацію проекту. На завершальній стадії підготовка документів щодо виділення Євратомом кредиту на суму 300 млн. євро.

У рамках Інструменту співробітництва з ядерної безпеки реалізується проект «Створення Національного центру підготовки ремонтного персоналу та керівників ДП НАЕК «Енергоатом» на базі Запорізької АЕС» (внесок ЄК – 14 млн. євро, внесок України – 27 млн. євро).

29.03.13 на Запорізькій АЕС перебували представники чеської АЕС «Темелін». У ході зустрічі обговорювалися питання відповідальності при поводженні з ядерним паливом.

17-18.04.13 на Запорізькій АЕС пройшли спільні тактичні навчання «Об'єкт – 2013» з перевірки готовності сил та засобів, що залучаються для забезпечення фізичного захисту та антитерористичної захищеності. У проведенні навчань були задіяні представники Міненерговугілля, Держатомрегулювання, СБУ, МВС, ДСНС.

24.04.13 спільне командно-штабне антитерористичне навчання пройшло на Рівненській АЕС.

У травні 2013 р. між ЄК та компанією «RISKAUDIT IRSN/GRS International» (Франція-Німеччина) підписано сервісний контракт на реалізацію проекту («Співробітництво з Держатомрегулюванням України у сфері ліцензування та контролю діяльності, пов'язаної з реалізацією Об'єднаної програми підвищення безпеки на українських атомних станціях» (включений до Щорічної програми дій з ядерної

безпеки 2011 року), узгоджено план-графік робочих зустрічей та об'єм робіт, які необхідно виконати в рамках проекту.

Віце-прем'єр-міністра України К. Грищенко уповноважено підписати Угоду між Україною та Європейською організацією ядерних досліджень (ЦЕРН) стосовно надання статусу асоційованого члена в ЦЕРН.

Продовжуються роботи зі **зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС**. Виконуються заходи першого етапу – припинення експлуатації. Забезпечується на належному рівні безпека енергоблоків № 1, 2, 3, діючого сховища відпрацьованого ядерного палива «мокрого» типу (СВЯП-1), об'єкта «Укриття», фізичний захист ядерних матеріалів і дотримання гарантій МАГАТЕ з їх зберігання.

Продовжується діяльність з виконання проектів міжнародної технічної допомоги на майданчику ЧАЕС.

У реалізації проекту будівництва нового безпечного конфайнменту змонтовано більше 9000 тонн конструкцій арки, здійснено другий підйом східної частини Арки на 33 метри (*перший підйом відбувся 24.11.12 на 22 метри*), після чого її загальна висота досягла 85 метрів.

04.06.13 представники країн-вкладників Рахунку ядерної безпеки (РЯБ), Чорнобильського фонду «Укриття» (ЧФУ) та ЄБРР відвідали ЧАЕС.

10.07.13 на засіданнях Асамблеї вкладників ЧФУ та Асамблеї донорів РЯБ країни-донори чорнобильських фондів розглянули питання стану будівництва об'єктів на майданчиках ЧАЕС. Було відмічено значний прогрес у будівництві нового безпечного конфайнменту та заводу з переробки рідких радіоактивних відходів, а також наголошено на необхідності прискорення перерахування на рахунки ЄБРР коштів, заявлених країнами вкладниками ЧФУ та РЯБ під час Міжнародної конференції зі збору додаткових коштів до чорнобильських фондів у квітні 2011 року. Проведення наступних засідань Асамблеї ЧФУ та РЯБ заплановано на 13.12.13.

Ратифіковано Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Королівства Норвегія про співробітництво у сфері ядерної і радіаційної безпеки, зняття з експлуатації ЧАЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему (*Закон № 325*).

Реалізуються проекти, спрямовані на приведення в екологічно безпечний стан майданчика Чорнобильської АЕС згідно з переглянутим кошторисом та графіком. Внесок ЄС на забезпечення реалізації проектів, фінансованих Чорнобильським фондом «Укриття» та Рахунком ядерної безпеки, становить понад 400 млн. євро (близько 20% від загальних витрат, обсяг яких оцінюється на рівні 2 млрд. євро).

Основні завдання:

- забезпечення розгляду Верховною Радою законопроектів:
 - Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлюваних джерел енергії (*реєстр. № 0914*);
 - Про засади функціонування ринку електричної енергії України (*реєстр. № 0916*);
 - Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою реформування Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» (*реєстр. № 2937*);
 - Про ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів (*реєстр. № 3071*);
 - Про державне регулювання у сфері енергетики (*реєстр. № 3095*);
 - Про внесення зміни до пункту 9 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (*реєстр. № 2471а*);
- завершення підготовки, забезпечення схвалення та подальшої імплементації:
 - Національного плану дій з енергоефективності до 2020 року;
 - Національного плану дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року;

• забезпечення внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів «Про затвердження плану заходів щодо виконання зобов'язань в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства» (розпорядження від 03.08.11 № 733).

Оцінка Української Сторони: досягнуто значного прогресу.

7. Інші сфери співробітництва

Основні засади функціонування нової моделі системи **державного внутрішнього фінансового контролю** визначено положеннями Бюджетного кодексу України, які розроблені з урахуванням рекомендацій відповідного посібника ЄК («Orange book»). Створено підґрунтя для запровадження європейської системи державного внутрішнього фінансового контролю та подальшого удосконалення правової бази з функціонування цієї системи.

З метою виконання Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю та плану заходів щодо її реалізації на період до 2017 року утворено структурні підрозділи внутрішнього аудиту в усіх міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах.

У рамках Мережі взаємного навчання і обміну досвідом у сфері управління державними фінансами (PEM PAL), утвореної з ініціативи Світового Банку:

взято участь у засіданнях PEM PAL (19-24.04.13, 30.06-04.07.13);

проведено міжнародний семінар «Внутрішній контроль та роль сучасного казначейства» (24-26.04.13, м. Київ).

Також проведено:

науково-практичну конференцію «Стан запровадження системи державного внутрішнього фінансового контролю в Україні» (23.05.13);

семінар «Внутрішній контроль та внутрішній аудит в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади: проблеми та шляхи їх розв'язання» (25-26.06.13);

регіональні семінари з метою надання методологічної допомоги у здійсненні внутрішнього аудиту для керівників та внутрішніх аудиторів Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій (28.05 - 01.06.13).

Завершився пілотний проект з проведення внутрішнього аудиту ефективності у МОЗ України, який впроваджувався за підтримки Міністерства фінансів Королівства Нідерландів (тривав у лютому-квітні 2013 року).

Триває підготовка проекту Twinning «Допомога у перебудові функції інспектування у зв'язку із запровадженням системи державного внутрішнього фінансового контролю європейського зразка».

31.05.13 укладено Меморандум про співпрацю між Держфінінспекцією та Національною спілкою журналістів України з метою налагодження системного інформування громадськості про діяльність органів фінансового контролю.

З метою комплексного **реформування податкової системи** впроваджується Податковий кодекс України, який визначає принципи побудови податкової системи, перелік податків та зборів, методику їх обчислення, ставки оподаткування, правовий

стан платників податків, порядок адміністрування податків, порядок і умови застосування фінансових санкцій за порушення законодавства.

В Україні **для зручності платників податків** – громадян та юридичних осіб запроваджено:

електронні податкові сервіси: «Єдина база податкових знань», «Електронна звітність», «Реєстр платників ПДВ», «Анульовані свідоцтва ПДВ», «Адреси масової реєстрації платників податків», «Дізнайся більше про свого партнера», «Податковий асистент», «Перевірка свідоцтва платника єдиного податку» та ін.;

інноваційні форми роз'яснення податкового законодавства (реалізується Інтернет-проект «Черговий по країні», проводяться відео- та Інтернет-семінари тощо);

сервіс «Пульс» з метою опрацювання інформації щодо неправомірних дій або бездіяльності працівників податкових та митних органів;

портал податкової звітності, метою якого є покращення обслуговування платників податків, що подають звітність засобами телекомунікаційного зв'язку.

Діє розгалужена мережа Центрів обслуговування платників податків, які надають уніфікований перелік функцій (*реєстрація, взяття на облік, консультації, прийом звітності тощо*). Здійснюється обслуговування платників у 476 центрах.

Створено центр сертифікації ключів, що забезпечує можливість безоплатного отримання посиленних сертифікатів відкритих ключів підприємствами, установами та організаціями всіх форм власності та фізичними особами.

18.07.13 започатковано роботу нового сервісу Міндоходів «Електронний кабінет платника податків» у тестовому режимі. Податкова звітність подаватиметься пакетом, тобто декларація з усіма додатками.

Значно зменшено кількість планових перевірок.

У сфері реєстрації та обліку платників податків спрощено процедуру реєстрації нових платників ПДВ – обсяг необхідних документів скоротився втричі, жорстко лімітовані терміни розгляду поданих заяв – не більше п'яти днів.

Забезпечується супроводження у Верховній Раді проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо реєстрації осіб як платників податків» (*реєстр. № 2029, прийнято у першому читанні*), який спрямований на спрощення та здешевлення процедури започаткування бізнесу для суб'єктів господарювання.

Вдосконалення податкового законодавства та впровадження електронних сервісів стало одним з основних чинників зростання позицій України у рейтингу податкових систем Paying Taxes 2013 відразу на 18 пунктів (*зі 183-ї позиції Україна піднялася на 165-ту*).

За найбільш значним поліпшенням умов оподаткування протягом останнього року Україна посіла шосте місце серед країн Європи та Центральної Азії.

04.07.13 прийнято Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо трансфертного ціноутворення)», розроблений на основі міжнародного досвіду в сфері трансфертного ціноутворення з урахуванням позицій бізнесу, національних та іноземних інвесторів (*Закон № 408-VII*).

У рамках заходом Внутрішньо-Європейської організації податкових адміністрацій (ЮТА) 20-22.03.13 відбувся Форум з податкового супроводження великих платників податків (*м. Київ*), в якому взяли участь представники фіскальних відомств 28 країн світу.

Триває підготовка проекту Twinning «Удосконалення системи адміністрування податків і зборів відповідно до європейських стандартів».

Державна політика щодо **відшкодування податку на додану вартість (ПДВ)** направлена на забезпечення його відшкодування у повному обсязі при дотриманні вимог податкового законодавства.

З 01.03.11 здійснюється автоматичне відшкодування ПДВ сумлінним платникам податку та запроваджено відповідальність держави за несвоєчасне його відшкодування. Автоматичне відшкодування ПДВ здійснюється за результатами камеральної перевірки, яка може проводитися не більше 20 днів.

Станом на 01.08.13 всього відшкодовано ПДВ коштами на рахунки платників у банку 33,5 млрд. грн., що на 24,5 % більше, ніж за аналогічний період 2012 р., у тому числі в автоматичному режимі 40,6 % (13,6 млрд. грн.).

Протягом січня – липня 2013 р. підприємствам з часткою капіталу держав-членів ЄС відшкодовано ПДВ на рахунки платників у банку 11,1 млрд. грн., що на 48 % більше ніж за аналогічний період 2012 р., в тому числі в автоматичному режимі – 49,5 % (або 5,5 млрд. грн.), що перевищує автоматичне бюджетне відшкодування ПДВ за аналогічний період 2012 року на 22,2 %.

Крім того, очікувана сума бюджетного відшкодування в 2013 році складає 59,5 млрд. грн. (майже на 30 % більше ніж фактично відшкодовано в 2012 р.), що дозволить не лише відпрацювати заявки 2013 року, а й скоротити залишок невідшкодованих сум ПДВ минулих років та зменшити залишок від'ємного значення.

З метою забезпечення своєчасного відшкодування з бюджету ПДВ здійснено заходи щодо удосконалення процедури відшкодування податку, передбаченої ст. 200 Податкового кодексу. Зокрема, Законом України «Про внесення зміни до Податкового кодексу України щодо подальшого удосконалення адміністрування податків і зборів» (№ 5519) визначено поняття «фінансовий вексель», який випускається в бездокументарній формі з метою оформлення наявної заборгованості, у тому числі Державного бюджету України.

04.07.13 Верховною Радою прийнято Закон про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення процедури стосовно фінансових векселів (Закон № 407-VII).

З метою **розвитку співробітництва з податковими адміністраціями держав-членів ЄС** відбулися робочі візити до:

ФРН (15-20.07.13, м. Мюнхен);

Королівства Бельгія (29-30.07.13, м. Брюссель), в ході якого відбулися зустрічі з фахівцями Всесвітньої митної організації (ВМО). Обговорені питання співставлення проекту Стратегії Міндоходів з напрямками Стратегічного інституційного розвитку ВМО і поглиблення співробітництва між Україною та ВМО.

Організовано візит делегації Служби державних доходів Латвійської Республіки в Міндоходів України (01-02.07.13).

Взято участь у:

семінарі Внутрішньо-Європейської організації податкових адміністрацій «Традиційні та нетрадиційні форми міжнародного співробітництва» (09-12.04.13, Республіка Польща);

семінарі з питань збору внесків і контролю за шахрайством у сфері соціального забезпечення (09-12.04.13, Іспанія);

семінарі «Ухилення від податків у міжнародному контексті» (08-12.04, Угорщина);

міжнародній конференції з питань тіньової економіки та оподаткування (24-27.04, Литва).

У рамках програми співробітництва з Генеральною дирекцією державних фінансів Франції проведено семінар «Стягнення податкового боргу за результатами аудиторських перевірок» (17-20.06.13, м. Київ).

З метою **уникнення подвійного оподаткування** у 2013 році в рамках співробітництва з державами-членами ЄС:

ратифіковано Конвенцію між Урядом України і Урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи та Протоколу до неї (Закон № 412);

підписано Конвенцію між Урядом України та Урядом Ірландії про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи та доходи від відчуження майна і Протокол до неї (19.04.13);

Урядом схвалено проект Конвенції між Урядом України та Урядом Республіки Мальта про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи і Протокол до неї (24.07.13).

Основні завдання:

- продовження реформування податкової системи відповідно до європейських стандартів;
- забезпечення відшкодування ПДВ у повному обсязі відповідно до податкового законодавства.

Оцінка Української Сторони: досягнуто певного прогресу.

Розвивається співробітництво між Україною та ЄС у **сфері статистики**.

Експертною групою Євростату підготовлено звіт за результатами проведення глобальної оцінки у травні 2012 року, який містить рекомендації щодо роботи з імплементації майбутньої Угоди про асоціацію між Україною та ЄС (розміщено на сайтах Держстату та Євростату).

20.03.13 Уряд затвердив Стратегію розвитку державної статистики на період до 2017 року (розпорядження № 145), яка спрямована на удосконалення статистичного законодавства, методології та процедур, покращення доступу користувачів до статистичної інформації та оптимізації звітного навантаження на респондентів, а також отримання якісної статистичної інформації для прийняття управлінських рішень.

10-12.06.13 українська делегація взяла участь у 61-й пленарній сесії Конференції європейських статистиків, під час якої, відповідно до встановленої процедури, Голову Держстату України було утретє обрано членом Бюро Конференції європейських статистиків.

25-27.06.13 відбувся міжнародний семінар із стратегічного менеджменту у сфері статистики «Глобальні оцінки та експертні огляди – подальші заходи і кроки» (м. Алушта), під час якого обговорено результати проекту щодо адаптованих глобальних і експертних оцінок статистичних систем країн, проведених в період з 2008 по 2012 рік з метою оцінки рівня відповідності систем європейським стандартам, а також перспективи майбутньої співпраці.

Одним з пріоритетів діалогу між Держстатом України та Євростатом є робота з введення інформації щодо поточного стану статистичної системи України до інформаційної бази програми SMIS+ (Statistical Management Information System), що використовується для здійснення контролю щодо відповідності законодавства країн-кандидатів і потенційних країн-кандидатів законодавству ЄС у галузі статистики.

Держстатом проведено роботу з підготовки та опрацювання опису статистичної системи України як на рівні тем, так і на рівні модулів відповідно до структури

програми SMIS+. У серпні 2013 року Держстатом заплановано оновлення інформації за програмою SMIS+ відповідно до поточного стану національної статистичної системи.

У липні 2013 р. завершився проект Twinning «Розробка статистичних методологій в Україні відповідно до стандартів ЄС», який визнано ЄК одним із найуспішніших серед 140 проектів Twinning 2012 року у країнах Європейської політики сусідства. Головним результатом спільної ініціативи є розробка макроекономічної статистики, показників підприємств України та організації роботи статистичної служби шляхом гармонізації та використання кращого досвіду ЄС. У рамках проекту здійснювалися заходи з метою підготовки до імплементації майбутньої Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Триває робота щодо започаткування нового проекту Twinning «Сприяння процесам удосконалення Державної служби статистики України з метою покращення її потенціалу та продукції» (*триває підготовка до підписання контракту*). Стороною ЄС опрацьовується питання започаткування проекту, спрямованого на створення Єдиного веб-порталу офіційної державної статистичної інформації та створення системи дистанційного навчання в органах державної статистики.

Оцінка Української Сторони: досягнуто значного прогресу.

У сфері транспорту ухвалення Транспортної стратегії України на період до 2020 року дозволило започаткувати програму ЄС «Підтримка впровадження транспортної стратегії України» (*65 млн. євро*), яка передбачає здійснення реформ та підвищення безпеки у транспортному секторі, зростання зовнішньоторговельних товаропотоків на залізничному та морському транспорті, адаптацію законодавства до *acquis communautaire*. 18.06.13 на засіданні спільної групи з моніторингу програми розглянуто звіт за 2012 рік.

З метою імплементації Транспортної стратегії України здійснюється розробка програм розвитку галузей транспорту та дорожнього господарства.

Виконується Концепція Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування на 2013-2018 роки, яка, серед іншого, передбачає **розвиток міжнародних транспортних коридорів**.

У рамках транспортної панелі Східного Партнерства:

30.04.13 під час четвертого засідання панелі на експертному рівні схвалено поєднання транспортних мереж держав-членів ЄС та країн СхП та погоджено включити запропонований Українською Стороною автодорожній пункт пропуску «Рені – Джурджулешти» до карт поєднання мереж;

23.07.13 за результатами п'ятого засідання панелі на технічному рівні схвалено 6 пріоритетних інфраструктурних проектів, підготовлених Українською Стороною, та узгоджено внесення до карт поєднання транспортних мереж держав-членів ЄС та країн СхП 8 аеропортів і 8 морських портів України. Остаточне схвалення пріоритетних транспортних поєднань планується 09.10.13 під час засідання Міністрів транспорту країн СхП.

Експерти Мінінфраструктури взяли участь у:

міжнародному транспортному форумі з питань залучення інвестицій для розвитку національних та міжнародних транспортних систем в умовах світової фінансової кризи (22-24.05.13, м. *Лейпциг*);

міжнародному транспортному тижні (28-29.05.13, м. *Одеса*).

Удосконалюється система контролю за безпекою на **морському та річковому транспорті**.

З 01.07.13 Україна вийшла з «чорного списку» Паризького меморандуму про взаєморозуміння щодо контролю суден державою порту. Наразі Україна знаходиться в «сірому списку» Паризького меморандуму.

13.06.13 набрав чинності Закон України «Про морські порти України» (№ 4709), який передбачає розмежування згідно із світовою практикою адміністративних та комерційних функцій портів, що дозволить залучити приватні інвестиції та збільшити вантажопотоки у галузі. З метою імплементації Закону:

- 13.06.13 розпочало діяльність державне підприємство «Адміністрація морських портів України», основною функцією якої є забезпечення всім суб'єктам (державної, приватної та іншої форми власності) рівноправного доступу до стратегічних об'єктів портової інфраструктури;

- Урядом затверджено:

межі акваторій морських портів (*постанова від 03.06.13 № 406*);

Порядок відкриття та закриття морських портів (*постанова від 11.07.13 № 495*);

Порядок ведення Реєстру морських портів України (*постанова від 11.07.13 № 496*);

Стратегію розвитку морських портів України на період до 2038 року (*розпорядження від 11.07.13 № 548*);

- наказами Мінінфраструктури:

Порядок ведення Реєстру гідротехнічних споруд морських портів України (*від 18.02.13 № 91*);

Порядок організації охорони морських та річкових портів (*від 27.03.13 № 198*);

Положення про морських лоцманів (*від 08.05.13 № 292*);

Порядок надання послуг з навігаційно-гідрографічного та картографічного забезпечення мореплавства у морських портах України (*від 08.05.13 № 294*).

Здійснюється супроводження у Верховній Раді проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Італійської Республіки про торговельне судноплавство» (*реєстр. № 0037*).

Триває робота над:

законопроектом «Про приєднання України до Конвенції про обмеження відповідальності стосовно морських вимог 1976 року»;

законопроектом «Про внесення змін до статті 352 Кодексу торговельного мореплавства України у зв'язку з приєднанням України до Конвенції про обмеження відповідальності стосовно морських вимог 1976 року»;

проектом Указу Президента України «Про приєднання України до Міжнародної конвенції про контроль над шкідливими протиобростаючими системами на суднах».

Продовжується робота з адаптації законодавчої бази у сфері відповідної діяльності морських адміністрацій, загальних правил і стандартів для огляду судна, контролю державою порту, зокрема, із створення нового інспекторського режиму відповідно до ступенів потенційного ризику (*директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС 2009/15/ЄС від 23.04.09 та 2009/16/ЄС від 23.04.09*).

24.05.13 Мінінфраструктури отримало офіційне повідомлення від Генерального директорату ЄК з мобільності і транспорту щодо підтвердження Україною на європейському рівні свого статусу держави, яка у повній мірі виконує вимоги Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року.

Експлуатаційний контроль виконання план-графіку технічного обслуговування судна та оцінка стану судна здійснюється за технічними критеріями у рамках рейтингової методики САР (*Condition Assessment Program*) – *SOLAS Maintenance book*.

22-23.07.13 взято участь у семінарі з питань політики у галузі морського та внутрішнього водного транспорту та законодавства ЄС в рамках транспортного співробітництва Східного партнерства (м. Брюссель).

Триває підготовка проекту Twinning «Впровадження європейського досвіду в Україні щодо імплементації основних міжнародно-правових актів стосовно контролю суден державою порту та державою прапора».

У сфері автомобільного транспорту з метою імплементації Угоди про міжнародні нерегулярні перевезення пасажирів автобусами (INTERBUS) (*Україна приєдналася до неї Законом № 5444*) готуються зміни до Порядку організації регулярних, нерегулярних і маятникових перевезень пасажирів автомобільним транспортом у міжнародному сполученні.

Відповідно до Закону України «Про деякі питання ввезення на митну територію України та реєстрації транспортних засобів» з 01.01.13 на митну територію України дозволяється пропуск транспортних засобів, що відповідають екологічним нормам не нижче рівня «ЄВРО - 3».

З метою підвищення рівня безпеки дорожнього руху:

виконується Стратегія підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2015 року та план заходів з її реалізації.

схвалено Державну цільову програму підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2016 року (*постанова від 25.03.13 № 294*);

внесено зміни до Правил дорожнього руху (*постанова від 11.02.13 № 111*), якими удосконалено законодавство у сфері дорожнього руху та стандартів розміщення дорожніх знаків.

Реалізується проект Twinning «Розвиток та координація мультимодального транспорту та логістичних процесів в Україні». Триває підготовка проекту Twinning «Надання інституційної підтримки Міністерству інфраструктури України з питань реалізації Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні».

Виконується Державна цільова програма реформування **залізничного транспорту** на 2010-2015 роки.

Прийнято Закон України «Про особливості утворення публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування», а також відповідні зміни до Закону України «Про залізничний транспорт». Триває робота щодо утворення публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування.

11.07.13 затверджено Технічний регламент безпеки інфраструктури залізничного транспорту (*постанова № 494, набирає чинності 24.01.14*).

Триває підготовка проекту Twinning «Інституційна підтримка Міністерства інфраструктури України щодо підвищення ефективності та конкурентоспроможності залізничного транспорту в Україні».

Виконується Програма розвитку **комбінованих перевезень** в Україні до 2015 р. та урядовий план заходів щодо підвищення використання поїзда комбінованого транспорту «Вікінг».

З метою імплементації Повітряного Кодексу України ведеться робота з приведення нормативно-правових актів у сфері **авіаційного транспорту** до його положень.

Продовжується переговорний процес щодо укладення Угоди про Спільний авіаційний простір між Україною та ЄС (*САП*).

07-08.02.13 у м. Брюсселі відбулась друга частина розпочатих у грудні 2012 р. неформальних консультацій з ЄС щодо укладення Угоди про САП, у ході яких обговорено українські пропозиції до проекту Угоди, що мають відмінності з пропозиціями ЄС (зокрема щодо гармонізації українського законодавства у сфері безпеки польотів та підходів до темпів лібералізації доступу на ринок авіап перевезень).

04-05.07.13 в м. Києві у ході чергового раунду переговорів узгоджено: нову структуру Угоди про САП (40 Статей та 5 Додатків до Угоди); редакцію більшості її положень (за винятком Преамбули, а також деяких положень Статей 7, 8, 9, 16, 22-23, 25, 27, 31, 34, 39, Додатків I, II, III, V і Статей 1, 2 і 37).

19.07.13 ЄС надіслана українська редакція положень щодо взаємного визнання з боку ЄС деяких видів авіаційних технічних сертифікатів, що видаватимуться Україною та щодо інших нерегульованих питань (обмін конфіденційною інформацією з авіаційної безпеки, регуляторне співробітництво у сфері організації повітряного руху, внесення змін до Угоди, положення щодо державної допомоги та процедури тимчасового набрання Угодою чинності). У відповідь 29.07.13 Українською Стороною отримано запит щодо роз'яснення позиції Української Сторони щодо деяких статей Угоди, готується відповідь Стороні ЄС.

Домовлено, що ЄС до 20.09.13 надішле переглянутий проект Угоди з урахуванням редакційних пропозицій Української Сторони. Наступний раунд переговорів заплановано провести 21-22.10.13.

З метою розвитку співробітництва у сфері авіаційного транспорту взято участь у 4-му симпозіумі країн пан'європейського партнерства EASA (20-21.06.13, м. Стамбул).

Завершено проект Twinning «Підтримка реалізації норм та стандартів ЄС у сферах аеропортів, аеродромів та обслуговування повітряного руху/аеронавігаційного обслуговування (ATM/ANS)».

Реалізується проект ЄС TRACECA II «Авіаційна безпека та безпека польотів у цивільній авіації II» і його компонент TRACECA II/EASA.

Основні завдання:

- здійснення вичерпних заходів щодо:
 - ухвалення пріоритетних транспортних поєднань під час засідання Міністрів транспорту країн Східного Партнерства (09.10.13);
 - завершення переговорного процесу щодо створення Спільного авіаційного простору Україна – ЄС.

Оцінка Української Сторони: досягнуто певного прогресу.

Прийняття Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року» (№ 2818) дозволило започаткувати секторальну бюджетну програму ЄС «Підтримка реалізації Стратегії національної екологічної політики України» (загальна вартість – 35 млн. євро, з яких 31,5 млн. євро – бюджетна підтримка, 3,5 млн. євро – технічна допомога).

22.03.13 та 11.07.13 проведено засідання Спільної групи з моніторингу виконання Угоди про фінансування зазначеної програми. Надано високу оцінку виконанню Україною зобов'язань в рамках Угоди та підготовлено рекомендації щодо подальшої роботи.

Виконується:

Загальнодержавна цільова програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну р. Дніпро на період до 2021 року (*Закон № 4836*);

Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища України на 2011-2015 роки, затверджений Урядом, яким визначено заходи поетапного досягнення стабілізації і поліпшення стану навколишнього природного середовища, впровадження екологічно збалансованої системи природокористування.

На розгляді Верховної Ради знаходиться проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо реалізації положень Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті» (*реєстр. № 2109а*), спрямований на виконання положень Конвенції Еспоо та Орхуської конвенції.

Триває робота над проектами Законів України:

«Про внесення змін до Водного кодексу України (щодо впровадження інтегрованих підходів до управління водними ресурсами за басейновим принципом);

«Про ратифікацію Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті);

«Про стратегічну екологічну оцінку».

Україна щорічно проводить комплексний екологічний моніторинг на українській ділянці дельти Дунаю.

Україна є активним учасником процесу формування регіональної політики щодо захисту Чорного моря, зокрема, шляхом роботи у складі керівного органу – Комісії із захисту Чорного моря від забруднення, та її допоміжних органів. Зокрема, 20-21.02.13 українськими фахівцями взято участь у засіданні робочої групи з опрацювання проектів документів, що регламентують діяльність цієї Комісії (*м. Стамбул*).

У рамках виконання Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» запроваджено моніторинговий механізм – починаючи з 2004 року, щорічно готується і оприлюднюється Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні. Реалізується загальнодержавна програма «Питна вода України» на 2011 – 2020 роки.

25.06.13 Президент України Указом № 350 увів в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про стан безпеки водних ресурсів держави та забезпечення населення якісною питною водою в населених пунктах України». Рішенням передбачено ужиття заходів з поліпшення стану джерел питного водопостачання, систем централізованого та децентралізованого водопостачання і водовідведення, забезпечення населення якісною питною водою в необхідних обсягах, удосконалення нормативно-правової бази, системи нормування та стандартизації в цій сфері.

Триває підготовка проекту Twinning «Посилення інституційної спроможності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, щодо регулювання сектору перероблення та захоронення твердих побутових відходів».

01-05.07.13 відбулася XVIII нарада уповноважених урядів України та Угорщини з питань виконання Міжурядової українсько-угорської угоди про спільне використання та охорону транскордонних водних об'єктів, присвячена відзначенню 20-річчя співробітництва на прикордонних водах (*м. Бакталорантгаза, Угорщина*).

У рамках **проблематики зеленої економіки** відбулися:

«круглий стіл» в Орхуському інформаційному центрі за участю представників органів влади, наукових та науково-дослідних закладів, бізнесу, інститутів громадянського суспільства з обговорення ефективних заходів, спрямованих на екологізацію усіх галузей економіки (*20.02.13*);

регіональна експертна зустріч з моніторингу прогресу на шляху до «зеленого» росту у країнах Східної Європи, Кавказу, Центральної Азії (05-06.03.13, м. Прага);
перше засідання Координаційного комітету програми ОЕСР «Екологізація економіки в країнах Східного партнерства» («EaP GREEN») (26.04.13, м. Берлін);
національний установчий семінар за Програмою «EaP GREEN», під час якого презентовано її цілі, завдання та заходи (27.05.13).

Співпраця з ЄС з питань впровадження Кіотського протоколу здійснюється в рамках Спільної **робочої групи Україна - ЄС з питань зміни клімату**, 22.02.13 проведено її чергове засідання. Сторони домовились продовжити активну співпрацю в рамках досягнення нової глобальної кліматичної угоди до 2015 року з урахуванням позицій України та ЄС. Протягом лютого-липня проведено зустрічі на експертному рівні, присвячені питанням формування параметрів нової глобальної кліматичної угоди.

Україна є активним учасником реалізації економічних механізмів Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату. У 2013 році продовжується реалізація проектів цільових екологічних (зелених) інвестицій за рахунок коштів державного бюджету, які надійшли від продажу квот на викиди парникових газів іноземним державам. Переважна кількість цих проектів стосується здійснення капітального ремонту об'єктів соціальної сфери (*утеплення фасадів та покрівель, заміна вікон і дверей лікарень, шкіл*).

Здійснюються заходи щодо завершення внутрішньодержавних процедур для набрання чинності Угоди про правовий статус Регіонального екологічного центру Центральної та Східної Європи (РЕЦ ЦСЄ) та Статуту РЕЦ ЦСЄ (09.11.12 зазначені документи підписано від імені Уряду України). Підготовлено законопроект про їх ратифікацію, завершено опрацювання проекту Угоди між Урядом України та РЕЦ ЦСЄ про відкриття представництва Центру в Україні.

02-04.07.13 в м. Брюсселі відбувся перший семінар в рамках проекту «Clima East: підтримка заходів з пом'якшення та адаптації в умовах зміни клімату для країн Східноєвропейського партнерства та Росії».

Основні завдання:

- здійснення вичерпних заходів щодо відкриття представництва Регіонального екологічного центру для Центральної та Східної Європи;
- забезпечення супроводження у Верховній Раді проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо реалізації положень Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті» (реєстр. № 2109а);
- завершення підготовки та забезпечення розгляду Верховною Радою законопроектів:
 - «Про внесення змін до Водного кодексу України (щодо впровадження інтегрованих підходів до управління водними ресурсами за басейновим принципом)»;
 - «Про ратифікацію Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті»;
 - «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- продовження активної співпраці в рамках досягнення нової глобальної кліматичної угоди до 2015 року з урахуванням позицій України та ЄС.

Оцінка Української Сторони: *досягнуто певного прогресу.*

У рамках реалізації адміністративної домовленості про співробітництво у галузі **цивільного захисту** здійснюється постійний обмін оперативною інформацією між ДСНС України та Центром моніторингу та інформації Механізму цивільного захисту співтовариства ГД ЄК «Навколишнє середовище» упродовж 24 годин на добу з метою своєчасного реагування у випадках виникнення надзвичайних ситуацій.

Реалізація державної політики у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій для досягнення певного прогресу у впровадженні «Хіогської (Hyogo) Платформи Дій» проводиться відповідно до Загальнодержавної цільової програми захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2013-2017 роки.

20.06.13 у м. Луганську під головуванням Президента України відбулося виїзне засідання Ради регіонів за участю керівників областей України. Під час засідання схвалено Концепцію управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Триває реалізація проекту ЄС «Програма з попередження, готовності та реагування на катастрофи природного та техногенного характеру для країн Східного партнерства».

З метою підтримки **малого та середнього бізнесу** 25.05.13 Урядом схвалено проекти листів до Європейського інвестиційного банку щодо фінансування проектів:

«ПАТ «Укрсоцбанк» (UniCredit) - кредитування малого і середнього бізнесу та пріоритетних проектів (2012 - 0010)» (розпорядження № 209);

«Відкриття Європейським інвестиційним банком кредитної лінії ПАТ «Промінвестбанк» для фінансування малих та середніх підприємств» (розпорядження № 210);

АТ «Укрексімбанк» «Кредитна програма щодо фінансування малого та середнього підприємництва та інших пріоритетних проектів» (розпорядження № 211).

Урядом схвалено:

план заходів з виконання у 2013 році Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні (розпорядження від 13.02.13 № 64);

Концепцію Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014-2024 роки (28.08.13).

У Державному бюджеті на 2013 рік передбачено фінансування бюджетних програм «Мікrokредитування суб'єктів малого підприємництва» у розмірі 10,3 млн. грн. та «Заходи з реалізації Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні» – 2,67 млн. гривень.

У рейтингу Світового банку «Ведення бізнесу 2013» («Doing Business 2013») відзначено прогрес України в сфері реєстрації підприємств (із 116-ої позиції на 50-ту).

На даний час з метою **дерегуляції** відкриття та ведення бізнесу:

спрощено порядок припинення юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців шляхом зменшення кількості процедур, скорочення їх тривалості та зменшення грошових витрат на проходження таких процедур;

поширено відповідальність посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування за порушення законодавства у сфері дозвільної системи;

запроваджено електронну реєстрацію юридичних осіб та підприємств, декларативний принцип започаткування підприємницької діяльності, суттєво скорочено та визначено вичерпний перелік документів дозвільного характеру, делеговано повноваження з видачі дозвільних документів з центрального на місцевий рівень; запроваджено видачу документів дозвільного характеру, які видаються місцевими дозвільними органами виключно через державних адміністраторів дозвільних центрів за принципом «єдиного вікна»;

скорочено більш ніж на 40 % (до 52 із 95) кількість видів господарської діяльності, які не можуть здійснюватися за декларативним принципом.

25.02.13 у рамках Саміту Україна - ЄС підписано Адміністративну домовленість між Міністерством економіки та Генеральним директором ЄК з питань торгівлі стосовно неформального діалогу щодо бізнес-клімату.

25.07.13 в Києві проведено перше засідання неформального діалогу за участю Міністра економічного розвитку та торгівлі І. Прасолова та заступника Генерального директора Генерального директорату ЄК «Торгівля» П. Балаша. Сторони обговорили питання поліпшення інвестиційного клімату в Україні, розвитку підприємницької діяльності, а також окремі питання у сфері торговельних відносин України та ЄС.

20.06.13 прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення обмежень у провадженні господарської діяльності» (№ 353), згідно з яким з 01.07.13 контролюючий орган не має права без рішення суду зупинити діяльність підприємства.

Здійснюється супроводження проектів Законів України:

«Про внесення змін до Закону «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо обмеження втручання у діяльність суб'єктів господарювання» (реєстр. № 0937, прийнято у першому читанні);

«Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» щодо спрощення реєстрації осіб як платників податків» (реєстр. № 2139, прийнято у першому читанні);

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення порядку відкриття бізнесу» (реєстр. № 2258а);

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з удосконаленням дозвільної системи у сфері господарської діяльності» (реєстр. № 2369а);

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення кількості документів дозвільного характеру» (реєстр. № 2436а).

11-12.03.13 відбувся семінар ТАІЕХ «Створення і організація роботи єдиної установи для реєстрації комерційних та некомерційних організацій» за участю експертів Іспанії та Латвії.

16.05.13 проведено Восьме спільне засідання Підкомітету № 3 «Політика в сфері підприємств, конкуренція, співробітництво в регуляторній сфері» Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС.

З метою забезпечення належного **реформування системи надання адміністративних послуг** та з метою імплементації Закону України «Про адміністративні послуги» (№ 5203):

створено та забезпечено ведення Реєстру адміністративних послуг – єдиної комп'ютерної бази даних про адміністративні послуги, які надаються державними органами та органами місцевого самоврядування;

створено пілотну версію Єдиного державного порталу адміністративних послуг, проводиться робота щодо розширення функціональних можливостей порталу;

створено та розпочали роботу 198 центрів надання адміністративних послуг.

Кабінетом Міністрів України затверджено:

Порядок ведення та вимоги до Єдиного державного порталу адміністративних послуг;

Порядок ведення Реєстру адміністративних послуг;

Примірний регламент центру надання адміністративних послуг;

Типовий порядок проведення конкурсу для надання супутніх послуг, пов'язаних з наданням адміністративних послуг;

Примірне положення про центр надання адміністративних послуг.

МВС затверджено типові положення про центр надання послуг, пов'язаних із використанням автотранспортних засобів.

Здійснюється супроводження у Верховній Раді проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування за порушення законодавства у сфері надання адміністративних послуг» (реєстр. № 2191а).

Триває робота над законопроектом «Про перелік адміністративних послуг та плату (адміністративний збір) за їх надання», який на сьогодні містить близько 2000 послуг.

Крім того, центральними органами виконавчої влади скорочено кількість документів, які необхідно подавати для отримання адміністративних послуг – скасовано необхідність надання 180 документів при одержанні 73 адміністративних послуг.

18.07.13 підписано Меморандум про співпрацю між Державною реєстраційною службою України і «Укрпоштою» щодо забезпечення можливості звернення за отриманням адміністративних послуг Укрдержреєстру через відділення поштового зв'язку.

Кабінет Міністрів затвердив порядок ведення Єдиного державного порталу адміністративних послуг (постанова від 03.01.13 № 13)

Здійснюються заходи щодо **покращення інвестиційного клімату** та створення сприятливих умов діяльності іноземних інвесторів в Україні.

Урядом затверджено Державну програму активізації розвитку економіки на 2013-2014 роки (постанова від 27.02.13 № 187), яка спрямована на запровадження нових підходів до модернізації пріоритетних галузей національної економіки на найближчі два роки для активізації її розвитку.

Виконується План заходів щодо сприяння діяльності іноземних інвесторів, розроблений з урахуванням пропозицій Європейської бізнес асоціації. Координацію роботи з вирішення проблемних питань діяльності європейських інвесторів покладено на Міністра економічного розвитку і торгівлі І.Прасолова. Мінекономрозвитку проводить моніторинг цієї роботи, про результати якої щокварталу інформує ЄБА.

Значно спрощено ведення бізнесу. Скорочено 90% видів робіт та 23 види господарської діяльності, які підлягали ліцензуванню. Перехід до принципу «єдиного вікна» реєстрації та видачі документів дозвільного характеру скоротив кількість і час перевірок.

Реалізується Державна програма розвитку внутрішнього виробництва, якою визначено пріоритетні напрями розвитку національного виробництва та затверджено орієнтовний перелік інвестиційно-інноваційних проектів.

З 01.01.13 набрав чинності Закон України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» (№ 5205), який визначає основи державної політики в інвестиційній сфері протягом 2013 - 2032 років та спрямований на створення умов для активізації інвестиційної діяльності в Україні.

У рейтингу Світового банку «Doing Business 2013» Україна піднялась на 15 позицій, у рейтингу податкових систем «Paying Taxes», що є складовою «Doing Business», Україна покращила свою позицію на 18 пунктів.

30.01.13 Урядом схвалено План заходів щодо підвищення показників України в рейтингу Світового банку та Міжнародної фінансової корпорації «Ведення бізнесу», який спрямований на удосконалення вітчизняного законодавства, що визначає умови введення бізнесу в Україні, та підвищення показників України у рейтингу «Ведення бізнесу 2014» («Doing Business 2014»).

09.04.13 Міністром доходів і зборів затверджено план дій щодо підвищення показників України у рейтингах Світового банку – загальному рейтингу «Doing Business» та окремому рейтингу податкових систем «Paying Taxes».

06.03.13 Урядом затверджено Порядок державної реєстрації (перереєстрації) іноземних інвестицій та її анулювання.

28.05.13 Уряд відновив діяльність Міжвідомчої комісії з питань захисту прав інвесторів, протидії незаконному поглинанню та захопленню підприємств.

Здійснюються заходи щодо супроводження у Верховній Раді проектів Законів:

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів» (реєстр. № 2903), спрямований на урегулювання питання припинення повноважень та звільнення посадових осіб юридичної особи та посилення їх матеріальної відповідальності;

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів» (реєстр. № 2013а), яким передбачається введення такого інструменту захисту учасниками товариств своїх порушених прав як похідний позов.

13-14.06.13 за ініціативою Уряду України проведено Першу міжнародну бізнес-конференцію «Україна і партнери», яка стане новим постійно діючим форматом системного діалогу, під час якого представники бізнесу матимуть безпосередню можливість обмінятися думками з представниками влади.

У рамках роботи щодо удосконалення законодавства щодо **акціонерних товариств** здійснюється супроводження у Верховній Раді проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення діяльності акціонерних товариств» (реєстр. № 2037, прийнято у першому читанні), положення якого спрямовані на імплементацію Директиви Ради ЄС № 77/91/ЄС від 13.12.76.

Триває підготовка змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах з метою імплементації Директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС № 2004/25/ЄС від 21.04.04.

Рішеннями НКЦПФР затверджено:

Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку – діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами) (від 09.01.13 № 1);

Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку – депозитарної діяльності та вимог до системи управління ризиками (від 15.01.13 № 37).

23.05.13 НКЦПФР проведено «круглий стіл» на тему «Компенсаційні механізми захисту інтересів інвесторів. Перспективи законодавчого врегулювання». З урахуванням обговорень здійснюється розробка законопроекту щодо створення компенсаційних механізмів захисту інтересів інвесторів.

Питання щодо удосконалення корпоративного управління розглядається на засіданнях Експертної Ради з питань корпоративного управління НКЦПФР (30.01.13 та 06.06.13).

Основні завдання:

- забезпечення супроводження у Верховній Раді проектів Законів України:
 - «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів» (реєстр. № 2903);
 - «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів» (реєстр. № 2013а);
 - Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення діяльності акціонерних товариств (реєстр. № 2037);

- завершення підготовки та забезпечення розгляду Верховною Радою законопроекту щодо внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах.

Оцінка Української Сторони: досягнуто певного прогресу.

Забезпечено запровадження в Україні **міжнародних стандартів фінансової звітності**. З 2012 року вітчизняні підприємства, насамперед публічні акціонерні товариствами, банки, страховики, а також підприємства, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів, складають фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність безпосередньо за міжнародними стандартами фінансової звітності, тобто за правилами, зрозумілими іноземним інвесторам та партнерам. Інші підприємства самостійно визначають доцільність застосування міжнародних стандартів для складення фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності.

З метою адаптації законодавства України до законодавства ЄС щодо фінансової інформації, що розкривається учасниками ринку, належного ринкового нагляду та корпоративного управління, підвищення прозорості фондового ринку рішеннями НКЦПФР затверджено:

Вимоги до аудиторського висновку, що подається до НКЦПФР при отриманні ліцензії на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів (від 12.02.13 № 160);

Вимоги до аудиторського висновку при розкритті інформації про результати діяльності ІСІ (пайових та корпоративних інвестиційних фондів) та компанії з управління активами (від 11.06.13 № 991);

Вимоги до аудиторського висновку, що подається до НКЦПФР у складі документів для реєстрації випуску та проспекту емісії окремих видів цінних паперів, звіту про результати розміщення акцій (крім цінних паперів інститутів спільного інвестування) (від 09.07.13 № 1216).

Триває підготовка проектів Twinning щодо вдосконалення спроможностей регулятора ринку цінних паперів та державної політики у сфері казначейського обслуговування шляхом наближення національного законодавства з питань бухгалтерського обліку і звітності в державному секторі до стандартів та кращих практик ЄС.

У сфері фінансових послуг забезпечується супроводження у Верховній Раді законопроектів:

«Про внесення змін до Закону України «Про банки і банківську діяльність» щодо визначення особливостей корпоративного управління в банках» (реєстр. № 0961, прийнято у першому читанні);

«Про страхування» (нова редакція) (реєстр. № 0965, прийнято у першому читанні);

«Про заборону фінансових пірамід в Україні» (реєстр. № 2700);

«Про фонд гарантування страхових виплат за договорами страхування життя» (реєстр. № 2327)

01.04.13 Міндоходів, Нацкомфінпослуг та НКЦПФР підписали меморандуми про інформаційну співпрацю, що сприятиме підвищенню прозорості та контролюваності ринку фінансових послуг і його привабливості для інвесторів.

У сфері **інформаційного суспільства** з метою адаптації законодавства України у сфері електронних комунікацій до норм ЄС триває робота над проектами Законів:

«Про внесення змін до закону України «Про телекомунікації» щодо визначення та аналізу відповідних ринків послуг галузі електронних комунікацій, які є потенційним предметом очікуваного регулювання та створення ефективних механізмів», при розробці якого враховані положення Директив Європейського Парламенту та Ради ЄС від 07.03.02 № 2002/19/ЄС, № 2002/21/ЄС та № 2002/22/ЄС;

«Про використання інфраструктури телекомунікаційних мереж», при розробці якого враховані положення Директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС від 07.03.02 № 2002/19/ЄС.

Затверджено Положення про надання послуг із перенесення абонентських номерів та використання персональних номерів (*наказ НКРЗІ від 25.04.13 № 248*), норми якого враховують положення Директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС від 07.03.02 № 2002/22/ЄС.

04.07.13 на громадське обговорення винесено законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про Національну програму інформатизації», спрямований на удосконалення вітчизняного законодавства з урахуванням тенденцій розвитку інформаційного суспільства.

21-22.03.13 у м. Києві проведено перше пленарне засідання Мережі регуляторних органів електронних комунікацій Східного партнерства. Затверджено Робочий план Мережі на 2013 рік, в рамках якого представники НКРЗІ взяли участь у тематичних семінарах з питань аналізу ринків телекомунікацій (*квітень, м. Тбілісі*) та методологій і підходів розрахунку витрат (*травень, м. Вільнюс*). Завершено опрацювання Звіту щодо здійснення порівняльного аналізу ринків електронних комунікацій країн-учасниць Мережі, розробленого координатором Мережі PricewaterhouseCoopers.

Реалізується проект Twinning «Посилення регуляторної та юридичної спроможності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації України щодо регулювання сектору телекомунікацій». За період здійснення проекту проведено 50 місій та ряд навчальних візитів до національних регуляторних органів сектору телекомунікацій Латвії, Іспанії, Швеції.

Питання розвитку **співробітництва у сфері туризму** з державами-членами ЄС обговорювалося у ході:

сьомого спільного засідання українсько-австрійської робочої групи з туризму (*19.03.13, м. Київ*);

другого засідання українсько-угорської робочої групи з туризму (*28.03.13, м. Київ*);

засідання українсько-чеської змішаної туристичної комісії (*22.04.13, м. Прага*);

п'ятнадцятого засідання українсько-литовської комісії з питань торгівельно-економічного та науково-технічного співробітництва (*13.05.13, м. Вільнюс*);

першого засідання міжурядової українсько-кіпрської комісії (*27.06.13, м. Нікосія*).

06.06.13 у Бундестазі (*м. Берлін*) проведено презентацію «Україна як туристичний напрямок та країна вкладання інвестицій», в ході якого було представлено туристичний інвестиційний потенціал України.

23-27.06.13 відбувся візит фахівців Держтуризмкурорту до державних установ Франції, у ході якого обговорювалися питання розвитку співробітництва у сфері туризму.

15.08.13 проведено «круглий стіл» на тему «Ефективність міжнародної технічної допомоги Україні у сфері туризму: актуальний стан, проблеми та рішення», участь у якому взяли представники Делегація ЄС, GIZ (Німеччина), ADETEF (Франція).

У рамках **співробітництва у сфері сільського господарства** 19.03.13 проведено Дев'яте засідання Діалогу Україна – ЄС з аграрних питань. За результатами зустрічі

сторони підтвердили наміри щодо інтенсифікації обміну інформацією та досвідом в питаннях розробки та впровадження політики в сфері сільського господарства.

У січні 2013 р. завершено проект технічної допомоги ЄС «Виконання Україною зобов'язань щодо членства в СОТ та реалізації європейської політики добросусідства в сільському секторі».

Реалізуються:

проекти ЄС «Гармонізація законодавства та політики розвитку сільських територій в Україні відповідно до стандартів ЄС», «Розбудова спроможності Мінагрополітики щодо розроблення політики підтримки розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації в Україні», «Підтримка Мінагрополітики у впровадженні плану дій по біомасі і розробка системи сертифікації в Україні», а також проект Twinning «Допомога в розвитку відкритого і прозорого ринку сільськогосподарських земель в Україні»;

проект ОЕСР «Стратегія секторної конкурентоспроможності для України» (третья фаза);

проект за підтримки Уряду США «Фінансові системи та діалог в аграрній політиці»;

проекти за підтримки Уряду Канади «Підвищення конкурентоздатності молочного сектору України» та «Український проект розвитку плодоовочівництва».

Взято участь у:

семінарі «Аграрна земельна політика: цілі та інструменти» за участю французьких та українських експертів, а також представників Товариства земельного та сільськогосподарського устрою (SAFER) (22.02.13, м. Київ);

засіданні Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи (28.03.13, м. Страсбург), під час якого поінформовано про хід реформи у сфері землеволодіння та землекористування;

п'ятому семінарі LANDNET з розвитку ринку земель та консолідації земельних ділянок (21-24.04.13, м. Скоп'є);

семінарі «Добровільні керівні принципи відповідального управління володінням і користуванням земельними, лісовими та рибними ресурсами» за участі експертів Продовольчої і сільськогосподарської організації ООН (FAO) (14-16.05.13, м. Київ);

першому засіданні Панелі з питань сільського господарства та розвитку сільської місцевості Платформи №2 «Економічна інтеграція та наближення до політик ЄС» ініціативи «Східне партнерство» (13.05.13, м. Брюссель).

З метою активізації співробітництва у **сфері рибальства та морської політики** 14.02.13 відбувся перший візит в Україну Комісара ЄС з питань рибальства та морських справ М. Даманакі. У ході зустрічей з Прем'єр-міністром України та членами Уряду обговорено перспективи співробітництва у чорноморському регіоні.

12.03.13 Департамент політики та координації Генерального Директорату з морських справ та рибальства Європейської Комісії (DG MAPE) повідомив про зняття нетарифного бар'єру у частині супровідних документів, що підтверджують законність вилову (вилучення) рибної продукції українського походження.

Це рішення стало результатом роботи Української Сторони щодо адаптації національного законодавства до законодавства ЄС для запобігання незаконному, непідзвітному та нерегульованому рибальству. Україна приєдналася до більше ніж ста країн світу, які запровадили документи, що засвідчують законність вилучення водних біоресурсів, з метою посилення боротьби з нелегальним рибальством.

У сфері **наукового і технологічного співробітництва** здійснюються заходи щодо участі України у програмі ЄС з досліджень і технологічного розвитку «HORIZON 2020».

19.02.13 Мінекономрозвитку передано на розгляд ЄС позиційний документ щодо пріоритетів співробітництва у рамках Рамкової угоди з ЄС про загальні принципи участі України в програмах (*Протокол до Угоди про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС*). При цьому, запропоновано визначити пріоритетною програму «HORIZON 2020», включаючи напрям «Космос». Під час неформальних консультацій щодо прийнятності запропонованих пріоритетів співпраці, Сторона ЄС повідомила про продовження формування нових програм ЄС у рамках фінансової перспективи 2014 – 2020 років.

Зазначене питання обговорено на засіданнях: Комітету Україна – ЄС зі співробітництва в галузі науки та технологій (24.05.13); тематичної платформи № 4 «Контакти між людьми» ініціативи ЄС «Східне партнерство» (29.05.13); підкомітету № 4 «Енергетика, транспорт, ядерна безпека та екологія» Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС (18-19.07.13).

Здійснюються заходи з інформування українських науковців щодо можливостей співробітництва з ЄС у сфері науки та технологій, зокрема проведено:

Інформаційний день «Програма з наукової мобільності в РП7: Дії Марі Кюрі» (12.04.13) в рамках проекту «People Network+»;

міжнародний форум «Науково-технічна співпраця Україна – ЄС: торуючи шлях до спільної діяльності» (22.05.13);

Інформаційний день «Дослідження та інноваційні сфери інформаційно-комунікаційних технологій у програмі ЄС HORIZON 2020» (23.05.13).

01.07.13 на сайті Держінформнауки розміщено для громадського обговорення законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», спрямований на удосконалення державного управління сферою наукової та науково-технічної діяльності, підвищення ефективності бюджетного фінансування, наближення норм ЄС.

Прикладом ефективної співпраці з ЄС у **космічній сфері** стала участь у здійсненні другого пуску європейської ракети-носія легкого класу «Вега», в якій у четвертому ступені використовується рідинний ракетний двигун української розробки та виробництва.

Координація спільних зусиль відбувається в рамках Спільної робочої групи із співробітництва Україна – ЄС. Здійснюється підготовка до проведення її чергового засідання (*ЄС пропонує у вересні – жовтні поточного року*).

22.01.13 Віце-прем'єр-міністр О. Вілкул направив лист Віце-президенту ЄК, Комісару з питань промисловості і підприємництва А. Таяні, у якому повідомив про готовність Української Сторони взяти участь у реалізації практичної фази проекту поширення зони дії Європейської геостационарної навігаційної оверлайної системи ЕГНОС на територію України.

Українська Сторона зацікавлена в укладенні угоди «Європейської держави, що співпрацює з Європейським космічним агентством». Узгоджуються терміни проведення експертної зустрічі між Державним космічним агентством України (ДКА) та Європейським космічним агентством (ЄКА) щодо визначення сфер діяльності цієї Угоди. ДКА двічі (лютий, травень 2013 р.) направляла Європейському науково-технічному центру пропозиції підприємств та організацій космічної галузі щодо участі в європейських космічних програмах і проектах, які на даний час опрацьовуються експертами.

ДКА створено Національний контактний пункт у рамках Сьомої Рамкової програми ЄС з досліджень та технологічного розвитку за темою «Космос». На конкурсі, що проводився у рамках Сьомої Рамкової програми ЄС, відібрано три пропозиції за участю українських підприємств і організацій космічної галузі.

Здійснюється супроводження у Верховній Раді законопроекту «Про затвердження Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми на 2013-2017 роки» (реєстр. № 2298, прийнято у першому читанні), який передбачає розвиток співробітництва з ЄС у космічній сфері.

16-17.05.13 відбулись Відкриті консультації з питань Міжнародного кодексу поведінки в космосі (м. Київ), під час яких, зокрема, обговорено питання попередження утворення космічного сміття, запобігання зіткнень та аварій в космосі, врахування правомірних оборонних інтересів держав та механізми співробітництва у космічній сфері.

Триває підготовка проекту Twinning «Створення довготривалих передумов ефективної участі України в реалізації європейських космічних програм у сфері супутникової навігації (Galileo) та дистанційного зондування Землі (GMES)».

У рамках Програми секторальної бюджетної підтримки «Сприяння взаємній торгівлі шляхом усунення технічних бар'єрів у торгівлі між Україною та Європейським Союзом» реалізується компонент щодо **захисту прав споживачів** та встановлення європейських принципів ринкового нагляду.

Для інспекторів уповноважених органів ринкового нагляду проведено: навчання в рамках проекту ЄС «Додаткові заходи виконання Програми підтримки галузевої політики»;

дводенні семінари «Ринковий нагляд для директив Угоди АСАА».

З метою розвитку співробітництва у **соціальної сфері** Україною на даний час підписано **Угоду про соціальне забезпечення** з Польщею. Здійснюються внутрішньодержавні процедури, необхідні для ратифікації цієї Угоди.

Ратифіковано Угоду з Іспанією про врегулювання та упорядкування трудових міграційних потоків, угоди з Естонською Республікою та Португальською Республікою про соціальне забезпечення.

Опрацьовується питання щодо проведення першого раунду переговорів з метою підписання Угоди між Україною та Великим Герцогством Люксембург про соціальне забезпечення. Направлено звернення до Італійської Сторони з пропозицією укладання відповідної угоди, здійснюється підготовка до підписання угод між Україною, Іспанією та Федеративною Республікою Німеччиною.

З метою комплексного розв'язання проблем у **сфері охорони праці**, формування сучасного безпечного та здорового виробничого середовища, мінімізації ризиків виробничого травматизму, професійних захворювань та аварій на виробництві 04.04.13 затверджено Загальнодержавну соціальну програму поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014-2018 роки (Закон № 178).

З метою подальшого **розвитку соціальних послуг** 29.04.13 Урядом затверджено Порядок здійснення соціального замовлення за рахунок бюджетних коштів (постанова № 324).

Взято участь у міжнародному семінарі «Розробка систем охорони праці через соціальний діалог» (18-19.02.13, м. Брюссель).

Реалізуються проекти ПРООН «Підтримка реформи соціального сектору в Україні» та Twinning «Підтримка розвитку системи соціальних послуг в Україні».

У сфері **захисту прав інвалідів** відповідно до Законів України «Про зайнятість населення» та «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», інших нормативних актів, державна служба зайнятості сприяє трудовій реабілітації та

працевлаштуванню інвалідів на створені та пристосовані для них робочі місця на підприємствах з урахуванням рекомендацій медико-соціальної експертної комісії (МСЕК). Проводиться політика щодо забезпечення права людей з інвалідністю на участь в економічному та соціальному житті суспільства. На законодавчому рівні створено механізми соціального захисту осіб з інвалідністю від безробіття, визнано для них рівні права в період пошуку роботи.

02.07.13 Верховна Рада ухвалила Закон «Про внесення зміни до статті 18 Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» щодо державної соціальної допомоги для дітей-інвалідів (*Закон № 371*).

Реалізується Державна цільова програма «Національний план дій з реалізації Конвенції про права інвалідів» на період до 2020 року, якою, зокрема, передбачено підвищення рівня поінформованості населення про особливі потреби інвалідів, забезпечення доступу інвалідів до об'єктів фізичного оточення, транспорту, інформації, зв'язку, освіти, праці, культури та унеможливлення проявів дискримінації за ознакою інвалідності.

17.04.13 Уряд призначив Урядового уповноваженого з прав інвалідів (*постанова № 273*), на якого покладено виконання завдань із забезпечення здійснення Кабінетом Міністрів повноважень з питань забезпечення додержання прав і законних інтересів інвалідів, виконання Україною міжнародних зобов'язань у цій сфері.

Забезпечується супроводження у Верховній Раді проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів щодо поліпшення доступу осіб з вадами слуху до інформації» (*реєстр. № 2384*).

Продовжується апробація Моделі працевлаштування та забезпечення зайнятості людей з інвалідністю.

Виконується:

Меморандум про взаєморозуміння між Мінсоцполітики, Всеукраїнськими об'єднаннями профспілок, Всеукраїнськими об'єднаннями організації роботодавців та Міжнародною організацією праці щодо програми гідної праці на 2012-2015 роки;

Стратегія реформування системи надання соціальних послуг, реалізація якої має значно посилити захист найбільш уразливих категорій громадян.

Триває підготовка технічного завдання проекту Twinning «Наближення законодавства України до норм та стандартів ЄС у сфері професійної реабілітації та зайнятості осіб з обмеженими можливостями».

З метою підготовки до впровадження в Україні законодавства ЄС у сфері охорони здоров'я триває розробка проекту акта про затвердження інструкції з виготовлення, використання та забезпечення якості компонентів крові.

Відчутні позитивні результати державної політики стимулювання **здорового способу життя**. Україна однією з перших у Східній Європі підписала Рамкову конвенцію ВООЗ із боротьби проти тютюну. Завдяки підвищенню акцизу, жорсткішим вимогам до торгівлі, забороні реклами, обмеженню паління у громадських місцях зменшено масштаби тютюнопаління, зокрема серед підлітків.

У рамках **профілактики**, а також **протидії поширенню неінфекційних захворювань**, розробляється Загальнодержавна програма «Здоров'я – 2020: український вимір», в якій будуть враховані положення нової європейської політики у сфері охорони здоров'я. Заходи програми спрямовуватимуться на профілактику захворювань, сприяння здоровому способу життя та формування принципу відповідального ставлення людини до свого здоров'я.

Робота з профілактики неінфекційних хвороб здійснюється шляхом навчання та підвищення кваліфікації медичних працівників, проведення навчальних та

інформаційних заходів для широких верст населення з метою пропагування здорового способу життя.

Взято участь у:

Європейській нараді із стратегії здійснення міжнародних медико-санітарних правил (25-28.02.13, м. Люксембург);

семінарі з науково-обґрунтованих рекомендацій щодо політики та практики імунізації (27-30.05.13, м. Анталія);

нараді Європейського Регіонального Бюро ВООЗ «Посилення моніторингу в секторі водопостачання і санітарії» (11-14.06.13, м. Бонн);

Європейській міністерській конференції ВООЗ з питань харчування та неінфекційних захворювань у контексті положень політики «Здоров'я -2020» (03-05.07.13, м. Відень);

Стратегічному діалозі з питань боротьби з неінфекційними захворюваннями (06.10.13, м. Копенгаген)

За підтримки Уряду Швейцарської Конфедерації реалізується проект «Програма здоров'я матері та дитини».

У напрямі **профілактики та контролю за інфекційними захворюваннями** реалізуються:

Загальнодержавна цільова соціальна програма протидії захворюванням на туберкульоз на 2012 – 2016 роки;

Загальнодержавна програма забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД на 2009-2013 роки.

Урядом:

впроваджено звільнення від оподаткування товарів та послуг, які закупаються за кошти Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні в рамках реалізації програм протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та туберкульозу (постанова від 17.04.13 № 284), очікуваний обсяг фінансування програм - близько 300 млн. доларів США;

затверджено Концепцію Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2014-2018 роки (розпорядження від 13.05.13 № 356), триває розробка проекту Загальнодержавної програми.

З початку 2013 року виконується новий етап Національної інформаційної кампанії з профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу серед населення «Не дай СНІДу шанс!». 15 відомих в Україні та світі спортсменів, діячів шоу-бізнесу та телебачення задіяні до поширення принципів здорового способу життя та запобігання розповсюдженню ВІЛ-інфекції/СНІДу через соціальну рекламу.

26.03.13 затверджено Адаптовану клінічну настанову з діагностики та лікування дітей хворих на ВІЛ-інфекцію/СНІД, яка містить систематизовані положення стосовно організації та надання медичної та соціальної допомоги дітям, у яких виявлено ВІЛ. Документ базується на принципах доказової медицини і має на меті допомогти лікарю і пацієнту в прийнятті раціонального рішення в різних клінічних ситуаціях.

25.04.13 в рамках Європейського тижня імунізації презентовано інформаційний веб-сайт Національної програми з імунізації та захисту населення від інфекційних хвороб (<http://imun.moz.gov.ua>). Цей інформаційний ресурс дозволить отримати достовірну та вичерпну інформацію про всі інфекційні захворювання, чинний календар щеплень, перебіг процесу вакцинації у регіонах, забезпеченість медичних закладів необхідними вакцинами.

Взято участь у:

семінарі «Європейська політика країн сусідства щодо законодавства ЄС у сфері боротьби з інфекційними захворюваннями» (22-23.04.13, м. Стокгольм);

міжнародній конференції «Право на здоров'я, право на життя» з проблематики боротьби з ВІЛ/СНІДом (27.05.13, м. Брюссель);

засіданні Європейського органу з питань ВІЛ/СНІД (29.05.13, м. Брюссель).

Реалізуються:

проект ЄС «Широкомасштабне впровадження ефективних стратегій профілактики ВІЛ серед найбільш уразливих груп в країнах Східної Європи»;

проекти «Посилення контролю за туберкульозом в Україні», «Покращення послуг у сфері ВІЛ/СНІД серед представників груп найвищого ризику в Україні», «Залучення місцевих організацій до розвитку моніторингу та оцінки відповіді на епідемію ВІЛ/СНІД», «Доступ спільнот до послуг з догляду та лікування ВІЛ через зміцнення систем охорони здоров'я (ACCESS)» за підтримки Уряду США;

проект ПРООН «Зміцнення Національної ради з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу».

З метою подальшого **наближення сфери регулювання виробництва та обігу медичних та лікарських засобів до міжнародних та європейських стандартів** 11-12.06.13 у м. Києві відбулася міжнародна конференція «Підходи до практичної реалізації Конвенції Ради Європи про підроблення медичної продукції та подібні злочини, що загрожують охороні здоров'я (Конвенція «MEDICRIME»)».

09.07.13 проведено перше засідання робочої групи, створеної з метою поступового запровадження європейських вимог щодо ліцензування імпорту лікарських засобів згідно з Директивою Європейського Парламенту та Ради ЄС від 06.11.01 № 2001/83/ЄС.

Триває підготовка проекту Twinning «Покращення інституційної спроможності Держлікслужби України у сфері обігу медичних виробів у відповідності до директив ЄС та міжнародних і європейських стандартів».

З 18.03.13 відповідно до рішення Ради Європи Україна набула статусу повноправного члена Європейської Фармакопейної Комісії з правом голосу (*Закон України № 5441-VI «Про приєднання України до Конвенції про розробку Європейської фармакопеї із поправками, внесеними відповідно до положень Протоколу до неї»*).

У напрямі **співробітництва у сфері гуманітарної політики** здійснюються заходи щодо реформування **вищої освіти** з метою входження України до єдиного освітнього європейського простору, дотримання вимог Болонської декларації. Зокрема, у Верховній Раді зареєстровано альтернативні законопроекти про вищу освіту (*реєстр. № 1187, реєстр. № 1187-1, реєстр. № 1187-2*).

25.06.13 Президентом України схвалено Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (*Указ № 344*), яка спрямована на підвищення якості та конкурентоспроможності освіти в нових економічних і соціокультурних умовах, прискорення інтеграції України у європейський освітній простір. Розпочато розробку плану заходів з Національної стратегії.

На веб-сайті МОН оприлюднено для громадського обговорення проекти Стратегії розвитку національної системи кваліфікацій (07.06.13) та Положення про кваліфікації (ступені) вищої освіти (17.07.13).

Співробітництво у сфері вищої освіти здійснюється вищими навчальними закладами України в рамках спільних з європейськими університетами проектів Програми ЄС TEMPUS. У рамках програми TEMPUS I, II, III з 1993 по 2009 роки за участі партнерів з України було реалізовано близько 300 проектів. За результатами п'яти конкурсів програми TEMPUS IV 2007-2012 років за участю українських партнерів реалізується 61 проект, з них 12 національних та 49 багатонаціональних.

Серед основних пріоритетних напрямків проектів — модернізація програм підготовки вищої освіти, запровадження механізмів забезпечення якості вищої освіти

відповідно до європейських стандартів і рекомендацій, відновлення тісної співпраці між університетами та промисловістю, інноваційна діяльність.

За підтримки національного офісу TEMPUS в Україні в 2013 році відбулися:

Інформаційний День Програми TEMPUS, присвячений оголошенню шостого, останнього конкурсу програми та семінар-тренінг з підготовки проектних заявок (24-25.01);

міжнародна конференція «TEMPUS – Україна @20», присвячена двадцятиліттю програми TEMPUS в Україні, на якій було представлено Огляд впливу проектів TEMPUS в Україні (14.05);

«круглий стіл» на тему «Сучасні виклики розвитку вищої освіти» спільно з Інститутом вищої освіти НАПН України (21.06).

Взято участь у XXIV установчій конференції міністрів освіти країн – членів Ради Європи з питань управління та якості освіти (26-27.04.13, м. Гельсінкі).

15-17.05.13 проведено XI Конференцію Міжнародного педагогічного клубу європейських столиць, за результатами якої прийнято резолюцію «Досвід та перспективи формування європейського шкільного освітнього простору». Президентом Міжнародного педагогічного клубу європейських столиць на 2014 рік обрано заступника Міністра освіти і науки України Б. Жебровського.

Виконується проект Twinning «Модернізація законодавчих стандартів і принципів освіти та навчання відповідно до Європейської політики навчання протягом життя».

Реалізується Державна цільова програма розвитку **професійно-технічної освіти** на 2011-2015 роки, виконання якої передбачає створення системи підготовки робітничих кадрів, орієнтованої на задоволення потреби ринку праці в повному обсязі, впровадження близько 300 державних стандартів з конкретних професій нового покоління та утворення центрів із впровадження інноваційних технологій.

Продовжується співпраця з Європейським фондом освіти. Українські експерти взяли участь у міжнародній конференції Європейського фонду освіти «Туринський процес – просуваємо навички» (07-10.05.13), на якій обговорювалися актуальні питання реформування системи професійно-технічної освіти.

З метою залучення роботодавців до розроблення професійних стандартів, стандартів вищої і професійно-технічної освіти, реалізується проект «Залучення громадянського суспільства до процесу реформування освіти в Україні», який реалізується Всеукраїнським громадським об'єднанням «Українська Асоціація Маркетингу» в партнерстві з фондом ім. Ф. Еберта.

За підтримки Міжнародного фонду «Відродження» та Канадського агентства міжнародного розвитку впроваджується проект «Забезпечення доступу дітей-сиріт до якісної професійної освіти і навчання». Розроблено методичний посібник «Якісна професійна освіта - соціально вразливій молоді» та навчальний модуль з поширення кращих практик проекту та проведено навчання тренерів у кожному регіоні з числа методистів.

04.03.13 школи України долучилися до освітнього проекту «eTwinning Plus», який започаткований у рамках Європейської політики сусідства з метою поглиблення діалогу у сфері середньої, вищої та професійно-технічної освіти. Проект об'єднує майже 200 тис. вчителів та 100 тис. учнів шкіл із 33 європейських країн. Бюджет проекту для країн-партнерів складає 834 тис. євро, з них 96 тис. євро передбачено для впровадження заходів в Україні.

Згідно з Програмою ЄС «**Молодь в дії**» проводяться заходи, партнерами яких виступають молодіжні громадські організації України при співробітництві з громадськими організаціями з країн-членів ЄС.

Поширенню інформації про Програму сприяє Ресурсний Центр для країн Східної Європи та Кавказу (SALTO) та так звані «інформаційні представники», які є членами громадських молодіжних організацій України, що пройшли відповідний конкурс та були обрані ЄС для роботи за Програмою. На даний час в Україні працює 6 офіційних інформаційних представників.

На сьогодні 43 молодіжні громадські організації з України акредитовані для участі в програмі «Молодь в дії».

Представники України беруть участь в обговоренні питань створення міжнародної молодіжної організації ABCE countries (*Axis of Balkan, Caucasus, Eastern and Western European Countries*), яка функціонуватиме як форум співпраці неурядових структур.

20-21.06.13 відбулася Конференція з нагоди відкриття проекту ЄС «Програма підтримки молодіжної політики регіону Східного партнерства».

У сфері розвитку **всебічної культурної політики** Мінкультури здійснює заходи щодо підготовки до проведення регіонального семінару з практичної імплементації Конвенції ЮНЕСКО про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження (23-25.10.13, м. Львів). Виконується План заходів з імплементації положень зазначеної Конвенції ЮНЕСКО на 2013-2014 роки.

Здійснюється супроводження у Верховній Раді законопроекту про ратифікацію Рамкової конвенції Ради Європи про значення культурної спадщини для суспільства (*реєстр. № 0031*).

Українська Сторона у 2013 році подала 4 заявки на фінансування проектів з Фонду культурного розмаїття Конвенції ЮНЕСКО про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження (2 – від урядових структур, 2 – від громадських організацій).

21-22.03.13 проведено міжнародну конференцію «Культурна політика: інструмент взаємодії влади і громадянського суспільства» (м. Дніпропетровськ).

Протягом року взято участь у:

семінарах з обміну досвідом у сфері культурної політики (17-20.04, м. Кишинів, 18-22.07, м. Гори), організованих Регіональним бюро моніторингу та інституційного розвитку Програми Східного партнерства «Культура»;

10-й конференції міністрів культури країн-членів Ради Європи «Управління в галузі культури – Підтримуючи доступ до культури» (15-16.04, м. Москва);

9-му засіданні Тематичної платформи № 4 «Контакти між людьми» Східного партнерства (29.05, м. Брюссель), під час якого обговорювався проект робочої програми діяльності Платформи № 4 на 2014-2015 роки, у т.ч. у сфері культури;

Конференції міністрів з питань культури Східного партнерства (27-29.06, м. Тбілісі).

У січні 2013 р. під девізом «Різні культури - спільна історія: на шляху до нової Європи» стартував новий трирічний європейський проект TransStar за участю десяти навчальних установ Європи, метою якого є представлення й укорінення на ментальній карті Європи «малих» мов і менш відомих культур Центрально-Східної та Південної Європи. Від України участь у проекті бере Київський національний університет ім. Тараса Шевченка та Гете-Інститут у Києві.

Співробітництво у сфері **спорту та фізичної культури** здійснюється у рамках міжнародних, європейських та регіональних організацій. Національним антидопінговим центром України укладені угоди про співпрацю з Всесвітнім антидопінговим агентством (ВАДА), Регіональною антидопінговою організацією Східної Європи, антидопінговими агентствами Російської Федерації та Республіки Білорусь.

Протягом першого півріччя згідно з рекомендаціями ВАДА проведено ряд семінарів для атлетів, тренерів та докторів команд з видів спорту щодо процедур допінг-контролю, терапевтичного використання, роз'яснено перелік заборонених препаратів на 2013 рік.

З урахуванням вимог ВАДА готуються зміни до Закону України «Про антидопінговий контроль у спорті».

У рамках **співробітництва з питань громадянського суспільства** 21-22.03.13 відбулася міжнародна конференція «Культура розвитку: влада і громадянське суспільство - змагання чи творче партнерство», організована Центром розвитку «Демократія через культуру» (м. Дніпропетровськ). На заході розглянуто принципи і механізми формування сучасної соціально-культурної політики на місцевому та регіональному рівнях, зокрема, через розширення участі громадян у розробці та ухваленні стратегічних планів і взаємодію влади та громадянського суспільства.

З метою ознайомлення інститутів громадянського суспільства із станом співробітництва між Україною та ЄС 27.03.13 Уряд схвалив Концепцію реалізації державної політики у сфері інформування та налагодження комунікації з громадськістю з актуальних питань європейської інтеграції України на 2013 – 2017 роки (розпорядження № 168). Триває підготовка проекту плану заходів з виконання цієї Концепції.

Організовано роботу щодо інформування громадськості з євроінтеграційних питань, зокрема:

Держкомтелерадіо запроваджено інтерактивне опитування з питань європейської інтеграції;

відповідні матеріали регулярно розміщуються в інформаційних та тематичних програмах державних телерадіокомпаній, на інформаційних ресурсах Українського національного інформаційного агентства «Укрінформ» та у друкованих ЗМІ.

Виконується Державна стратегія **регіонального розвитку** на період до 2015 року.

Здійснюється супроводження у Верховній Раді законопроекту «Про засади державної регіональної політики» (реєстр. № 3135).

Триває підготовка проекту Державної стратегії регіонального розвитку до 2020 року, який обговорювався на засіданні міжвідомчої робочої групи за участю експертів Представництва ЄС в Україні (16.05.13) та Міжвідомчої координаційної комісії з питань регіонального розвитку (26.07.13).

Президент України визначив заходи щодо забезпечення здійснення місцевими державними адміністраціями виконавчої влади на відповідній території (Указ від 24.05.13 № 307), спрямований на реалізацію у повному обсязі статей 118 та 119 Конституції України, що визначають повноваження та відповідальність місцевих державних адміністрацій.

12.02.13 відбулося перше сесійне засідання робочої групи № 4 Національного конвенту України щодо ЄС «Регіональний розвиток та політика згуртування» на тему «Підтримка політики регіонального розвитку: ініціативи ЄС та можливості для України».

21-22.03.13 Мінекономрозвитку, Європейський фонд освіти та Програма ЄС «Підтримка політики регіонального розвитку України» провели спільну конференцію «Зміцнення спроможності регіонів щодо розвитку людського капіталу. Нові економічно обґрунтовані підходи до збалансування попиту та пропозиції навичок» (м. Київ). Основною метою заходу було представлення результатів відповідного українського пілотного проекту в м. Дніпропетровську та стимулювання реалізації аналогічних проектів в інших регіонах і країнах.

07.06.13 відбувся підсумковий інформаційний семінар «Кращі практики місцевого самоврядування: Конкурс Ради Європи «Посилення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування в Україні» (м. Київ). Головною метою конкурсу був відбір та розповсюдження кращих практик, корисних ініціатив органів місцевого самоврядування, активне інформування громадян про досягнення місцевої і регіональної демократії, вдосконалення місцевого самоврядування.

02-04.07.13 за підтримки проекту ЄС «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні» проведено тренінг для представників органів місцевого самоврядування щодо підготовки проектів регіонального розвитку, що можуть реалізуватися за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку.

У 2013 р. планується підписання угод щодо реалізації проекту «Місцевий розвиток орієнтований на громадськість – третій етап» (23 млн. євро) і програми підтримки регіонального розвитку в Україні (11 млн. євро). Домовленість про їх фінансування за кошти бюджету 2012 р. національної складової Європейського інструменту сусідства та партнерства була досягнута під час консультацій Мінекономрозвитку з ЄК (16.09.12).

З метою активізації **транскордонного та регіонального співробітництва** у рамках виконання Меморандуму про взаєморозуміння для започаткування Діалогу про регіональну політику та розвиток регіонального співробітництва між Мінрегіонбудом України і ЄК спільно з Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) продовжувалося проведення Дослідження територіального розвитку України. Завершено другий етап Дослідження, триває підготовка експертами ОЕСР разом з міжнародними експертами проекту звіту. У вересні заплановано проведення конференції, на якій буде презентовано Дослідження.

У рамках діяльності, пов'язаної з участю України в **реалізації Стратегії Європейського Союзу для Дунайського регіону** проведено третє засідання Координаційного центру діяльності, пов'язаної з участю України у реалізації Стратегії ЄС для Дунайського регіону (15.02.13).

З метою наукового супроводу реалізації Стратегії ЄС у березні 2013 р. підписано Меморандум про взаєморозуміння між Національною академією наук і Спільним дослідницьким центром ЄК.

Протягом року взято участь у:

засіданнях робочої групи щодо підготовки нової Дунайської транснаціональної програми для країн Дунайського регіону (16-17.04, 18-19.04, 26-27.06);

конференції Міністрів внутрішніх справ країн-учасниць Стратегії ЄС для Дунайського регіону (06-07.05);

засіданнях наглядових рад пріоритетних напрямів Стратегії ЄС для Дунайського регіону, у т.ч. напрямку № 8 «Підтримка конкурентоспроможності підприємств» (15-16.05); напрямку № 5 «Моніторинг екологічних ризиків» (30.05); напрямку № 4 «Якість води» (05.06); напрямку № 2 «Розвиток сталої енергетики» (13.06).

З метою наукового супроводу реалізації Стратегії ЄС у березні 2013 р. підписано Меморандум про взаєморозуміння між Національною академією наук і Спільним дослідницьким центром ЄК.

Реалізуються заходи, спрямовані на **стимулювання міжрегіональної співпраці**. Співробітництво регіонів України та ЄС здійснюється у рамках укладених угод про міжрегіональне співробітництво. Реалізація таких угод спрямована, в основному, на розвиток співробітництва в торговельно-економічній, науково-технічній, культурно-гуманітарній, туристичній, транскордонній сферах та налагодження міжлюдських контактів. Україна уклала 242 міжрегіональних документа (угода, договір, меморандум та план заходів) з регіонами країн-членів ЄС, у тому числі області України, які

безпосередньо межують з ЄС (Волинська, Львівська, Закарпатська, Івано-Франківська, Чернівецька та Одеська), уклали майже третину документів від загальної кількості (97 документи).

25-27.04.13 вперше в Україні відбулася конференція Асамблеї європейських регіонів з питань співробітництва у рамках ініціативи ЄС «Східне партнерство» (м. Дніпропетровськ).

З метою ефективної реалізації **транскордонного співробітництва** з урахуванням принципів та пріоритетів державної регіональної політики реалізується Державна програма розвитку транскордонного співробітництва на 2011-2015 роки.

26.04.13 Міжвідомчою комісією з питань підтримки транскордонного співробітництва затверджено ряд проектів з метою їх включення до Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2011-2015 роки. Проекти передбачають реалізацію заходів у сфері екології та захисту культурної спадщини.

Урядом прийнято рішення про співфінансування з державного бюджету великомасштабних та інших проектів транскордонного співробітництва, спрямованих на розвиток прикордонних територій Чернівецької, Одеської, Львівської, Волинської, Закарпатської області (розпорядження від 03.07.13 № 472).

Триває співробітництво у рамках Єврорегіонів.

Проводяться презентації економічного потенціалу областей України в інституціях ЄС. У січні 2013 р. відбулися слухання Дніпропетровської області в Європарламенті, у другій половині п. р. заплановано презентацію Луганської області в Комітеті регіонів ЄС.

Основні завдання:

- здійснення вичерпних заходів щодо завершення підготовки та забезпечення розгляду Верховною Радою законопроектів щодо:
 - внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань проведення виборів;
 - визначення дати повторних виборів народних депутатів в одномандатних округах;
- продовження широкого діалогу щодо подальшого удосконалення законодавства про вибори.

Оцінка Української Сторони: досягнуто певного прогресу.

У рамках Бюджету ЄС на 2014-2020 роки («нової фінансової перспективи») планується модифікація переліку **програм ЄС**, у т. ч. умов участі у них країн Східного партнерства. Розглядається можливість виділення ЄС коштів для співфінансування участі України у зазначених програмах (до 50% витрат на початковому етапі з подальшим поступовим їх зменшенням). Проведення подальших консультацій щодо пріоритетних напрямів співпраці буде можливим після прийняття Стороною ЄС фінансового плану для функціонування програм нового покоління.

19.02.13 Мінекономрозвитку передано ЄС позиційний документ щодо пріоритетів співробітництва у рамках Рамкової угоди з ЄС про загальні принципи участі України в програмах (Протокол до Угоди про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС).

15-16.05.13 під час спільних засідань підкомітетів № 1 «Торгівля та інвестиції» та № 3 «Політика в сфері підприємств, конкуренція, співробітництво в регуляторній сфері» ЄС повідомлено, що після визначення всіх умов доступу третіх країн до участі в програмах ЄС планується провести спеціалізований семінар для їх представлення потенційним учасникам (восени 2013 р., м. Брюссель).

Українською Стороною запропоновано три напрями для співпраці, зокрема: наука, технології та інновації (програма ЄС «HORIZON 2020»), митна та податкова політика (програма ЄС «FISCUS») та статистика («Статистична програма ЄС»).

23-24.09.13 в м. Брюсселі Генеральним Директоратом підприємництва та промисловості Європейської Комісії у рамках інструменту TAIEХ заплановано проведення міжнародного семінару щодо нової програми ЄС у сфері підтримки конкурентоспроможності підприємств малого та середнього бізнесу (COSME).

Основні завдання:

- продовження спільної з ЄС роботи щодо забезпечення участі України в програмах ЄС, оновлених відповідно до Бюджету ЄС на 2014-2020 роки.

Оцінка Української Сторони: *ситуація залишилася без змін.*